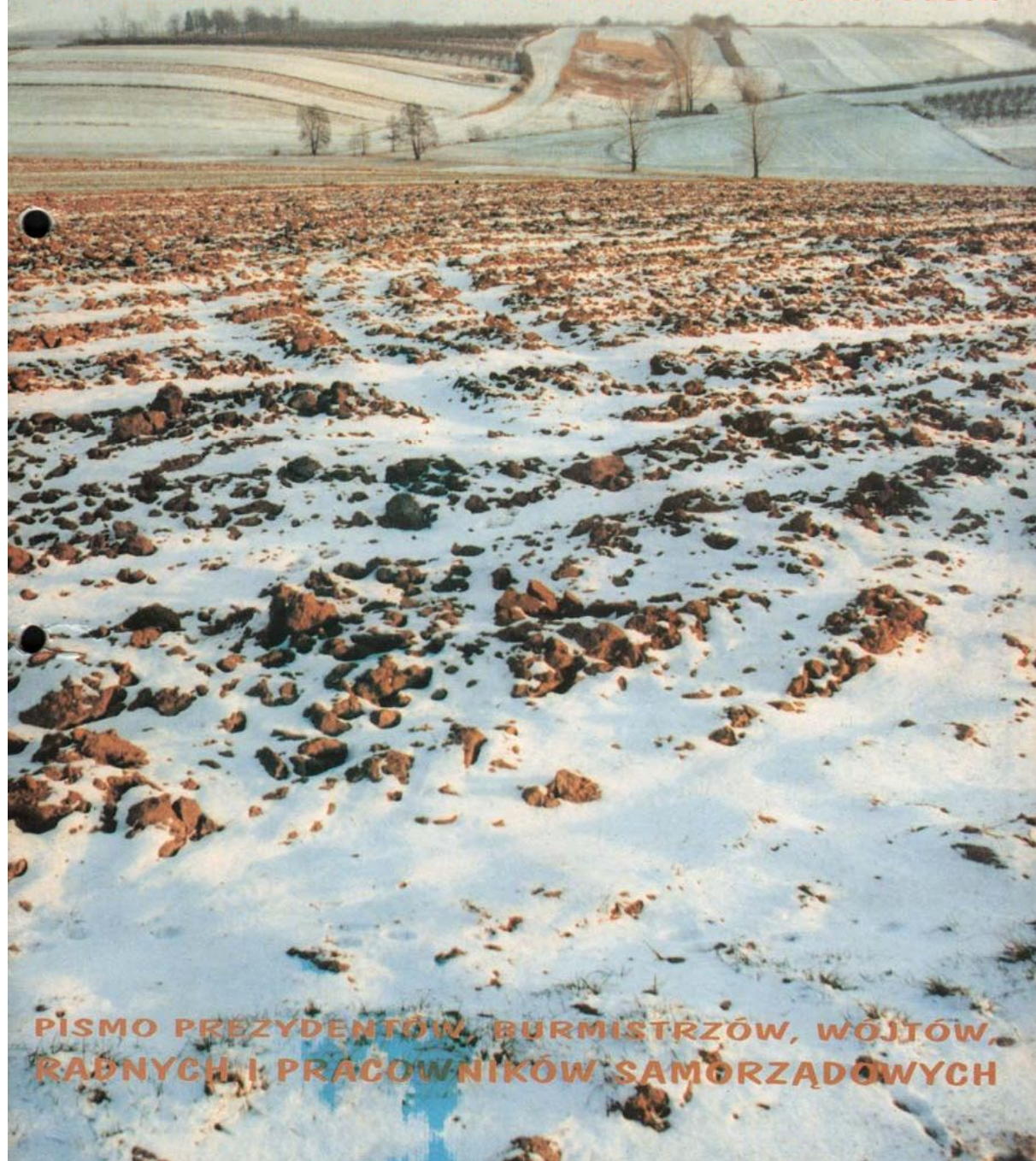

WSPÓLNOTA MAŁOPOLSKA

NR 2 (18)
ROK V
GRUDZIEŃ 1996

KWARTALNIK STOWARZYSZENIA GMIN MAŁOPOLSKI

PISMO PREZYDENTÓW, BURMISTRZÓW, WOJTÓW,
RADNYCH I PRACOWNIKÓW SAMORZĄDOWYCH

TYTUŁ
HONOROWEGO MAŁOPOLANINA
DLA
JEGO ŚWIĄTOBLIWOŚCI
OJCA ŚWIĘTEGO JANA PAWEŁA II
NAJWYBITNIEJSZEMU W DZIEJACH POLAKOWI
RODEM Z MAŁOPOLSKI

PRYZYCNANY 30 STYCZNIA 1996 ROKU W KRAKOWIE
PO RAZ PIERWSZY I JEDYNY

PRZEZ STOWARZYSZENIE GMIN MAŁOPOLSKI
ODRODZONE SAMORZĄD TERYTORIALNY
III RZECZYPOSPOLITEJ

ZRZESZAJĄCE MIASTA I GMINY MAŁOPOLSKI

A WRĘCZONY W CZASIE
UROCZYSTEJ PIELGRZYMKI STU PIĘCDZIESIĘCIU
PREZYDENTÓW, BURMISTRZÓW, WÓJTÓW,
PRZEWODNICZĄCYCH RAD GMIN
MAŁOPOLSKI

PRZEWODNICZĄCY ZARZĄDU
STOWARZYSZENIA GMIN MAŁOPOLSKI
Kazimierz Barczyk
KAZIMIERZ BARCZYK

KRAKÓW-WATYKAN * PAŹDZIERNIK 1996 R.

Słowo Ojca Świętego do Samorządów i Mieszkańców Małopolski

Serdecznie witam obecnych tu przedstawicieli Samorządów Małopolski.

Za waszym pośrednictwem pragnę pozdrowić również tych wszystkich, których reprezentujecie, a którzy są drodzy jego sercu. Moje życie jest zrośnięte z Małopolską od samych początków. Często w myślach wędruję do miast i wsi tej ziemi, wspominam miejsca i krajobrazy, a szczególnie ludzi. Myśli te przeplatają się z modlitwą za moich drogich rodaków, którzy zawsze są mi bliscy.

Dziękuję z całego serca za dar, który przywieźliście z sobą. Jest on wyrazem przywiązania Małopolan do Następcy Św. Piotra.

Przywiązanie to, które wyraża się w modlitewnym towarzyszeniu mojej posłudze na Stolicy Piotrowej, ma swoje naturalne źródło w fakcie pochodzenia z tejże samej małopolskiej ziemi. Przywiązanie to ma o wiele głębszy i trwalszy fundament. Jest w nim wiara, iż w posłannictwie Biskupa Rzymu spełnia się nieustannie wezwanie jakie Chrystus skierował do Apostoła Piotra: „Tu ze swej strony utwierdzaj swoich braci w wierze” (por. Łk 22, 32). Wasza, drodzy państwo obecność w Watykanie jest znakiem, iż pragniecie łączyć spełnianie swoich zadań z zachowaniem chrześcijańskiej postawy wiary. Jest to dążenie ze wszelkich słusze. To właśnie w świetle

wiary można najlepiej odczytać, na czym polega moralny porządek, który winien być zachowany we wszelkim działaniu dla zachowania dobra wspólnego, aby było ono skuteczne, a równocześnie aby dokonywało się z poszanowaniem każdego człowieka i środowiska naturalnego, w którym ten człowiek żyje (por. KDK, 74). Z wiary również rodzi się owa nadprzyrodzona wrażliwość na potrzeby innych, która zmierza ku wytrwałemu wprowadzaniu w rzeczywistość tego świata idei sprawiedliwości Królestwa Bożego.

Wielokrotnie zwracałem uwagę na zasady, jakimi powinni kierować się ludzie wierzący obdarzeni

SAMORZĄDY MAŁOPOLSKI U OJCA ŚWIĘTEGO

misją społeczną. Chciałbym tu przypomnieć jedną z nich, która wydaje się nabierać szczególnej aktualności. Jest nią mianowicie

troska o rodzinę, we wszystkich wymiarach jej istnienia. „Rodzina i społeczeństwo uzupełniają się w funkcji obrony i rozwoju dobra

wszystkich ludzi i każdego człowieka.

(...) Władze publiczne przekonane o tym, że dobro rodziny stanowi wartość niezastąpioną i nieodzowną we wspólnocie obywateli, winny czynić wszystko co możliwe, celem zabezpieczenia wszelkiej pomocy - gospodarczej, społecznej, pedagogicznej, politycznej, kulturalnej - pomocy niezbędnej do tego aby rodziny mogły w sposób ludzki sprostać swoim zadaniom, odpowiedzialnym zadaniom” (por. „Familiaris consortio”, 45).

Pragnę wyrazić głębokie uznanie dla wszystkich wysiłków podejmowanych przez Samorządy Małopolski, a zmierzające ku obronie godności osoby ludzkiej i ponadczasowych wartości, które w tym regionie Polski są bardzo mocno zakorzenione. Staram się z uwagą śledzić te działania i są mi one znane. Dziękuję za wasz wkład w rozwój rodzimej kultury i zachowanie w niej tego co tysiącletnia, chrześcijańska tradycja do

Nieodłączną częścią pielgrzymki była wizyta na Polskim Cmentarzu Wojskowym na Monte Cassino

niej wniosła. Godne pochwały jest również wasze zaangażowanie w rozwój miast i wsi, z zachowaniem ich naturalnego piękna. Proszę Boga, aby dobro już dokonane, dzięki trudowi waszemu i społecz-

ności, które reprezentujecie nie zostało zmarnowane.

Wszystkim wam, drodzy państwo, wszystkim wam obecnym z całego serca błogosławię. Zanieście to moje błogosławieństwo do

wszystkich środowisk małopolskiej ziemi. Bóg zapłać!

Może polećmy Bogu naszą Ojczyznę śpiewając „Apel Jasnogórski”.

Adres Samorządów Małopolski do Jego Świątobliwości Ojca Świętego Jana Pawła II na uroczyste wręczenie tytułu Honorowego Małopolanina

Umiłowany Ojcze Święty!

Małopolska ponownie pielgrzymuje do Wiecznego Miasta, by dać wyraz synowskiej miłości do Matki Kościoła oraz serdecznego przywiązania do najwybitniejszego w historii naszej Ojczyzny Polaka.

Ojcze Święty!

Mija pięćdziesiąt lat od chwili, kiedy w kaplicy arcybiskupów krakowskich otrzymałeś święcenia kapłańskie z rąk arcybiskupa Adama Stefana Sapiehy. Nasza obecność jest tutaj skromny wyrazem wdzięczności za półwiecze Twojej kapłańskiej posługi rozpoczętej w Krakowie a kontynuowanej w Rzymie. Wcześniej były lata szkolne w rodzinnych Wadowicach, skąd Kałwaryjskimi dróżkami przybyłeś do Krakowa w progi Uniwersytetu Jagiellońskiego. Tutaj, w okupacyjną noc Narodu dojrzywało Twoje powołanie pod okiem nieustraszonego wobec hitlerizmu i stalinizmu Księcia - Metropolity, gdy uczyłeś się na tajnych kompletach i pracowałeś w kamieniołomach. Byłeś wykładowcą na Uniwersytecie Jagiellońskim, a później profesorem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Stale jednak byłeś obecny w Małopolsce - od Częstochowy po Ludźmierz, aby służyć ludowi, Kościołowi krakowskiemu i całej południowej Polsce. Tak było aż do ostatecznego wyjazdu do Rzymu przed 18 laty.

Ojcze Święty!

Wybór Kardynała Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową był dla Narodu radosnym wydarzeniem, odczytywanym jako boski znak, zaś dla totalitarnej władzy trudnym do przyjęcia wstrząsem. Twoje posłannictwo, nauczanie i pamiętne pierwsza pielgrzymka do Ojczyzny dały nadzieję, rozpalilo ducha i pobudziło do działania. Owocem tej pielgrzymki była „Solidarność”, największy w historii pokojowy ruch społeczny liczący 10 milionów ludzi, a za jej przyczyną upadek berlińskiego muru i żelaznej kurtyny. Zawsze pamiętałeś też o innych, o naszych braciach - Słowianach, którzy dzielili podobny nam los. Podjąłeś, Ojcze Święty - jak święci Benedykt, Cyryl i Metody - na przełomie II i III Tysiąclecia, dzieło ewangelizacji Europy, aby w Trzecie Tysiąclecie Chrześcijaństwa zostało odnowione oblicze Ziemi. Ojcowską miłością ogarną-

łeś szczególnie narody słowiańskie, stale podkreślając, że Europa oddycha dwoma płucami. Tradycja wschodnia i zachodnia stanowią jedność, zarówno w Kościele jak i w zjednoczonej Europie Ojczyzn.

Wielka jest Twoja praca aby ta jedność stała się widzialnym faktem. Życzymy Ci, Ojcze Święty, abys na Stolicy Piotrowej wprowadził nas w Trzecie Tysiąclecie Chrześcijaństwa - ku Cywilizacji Miłości, a nie ku cywilizacji śmierci.

Ojcze Święty!

Jako przedstawiciele samorządów Małopolski przychodzimy tutaj z wdzięcznością za Twój wykład społecznej nauki Kościoła będący ważnym drogowskazem w budowaniu przyszłości i programów działania. W przeszłości była inspiracją dla zachodnioeuropejskich chrześcijańskich demokratów, którzy po II wojnie światowej stali się twórcami zjednoczonej Europy. Samorzady obejmują wspólnoty umiejscowione między wspólnotami rodzinnymi a państwem. Będąc blisko człowieka i rozpoznając jego problem, podejmują realizację przyznanych im zadań zgodnie z nauką encyklik

społecznych Waszej Świątobliwości, według których pragniemy odczytywać problemy ludzkości, służąc jej rozwojowi na własnym terenie wedle zasady pomocniczości.

Niektórzy uczestnicy tej pielgrzymki mieli szczęście uczestniczyć w spotkaniu z Tobą w marcu 1994 roku, kiedy to Małopolskie Gminy pierwszy raz przybyły do Watykanu. Dzisiaj jest nas 150 osób - trzykrotnie więcej. Wracamy z pamięcią do tamtej wizyty i z radością zauważamy, że wiele wątków tamtego spotkania ma swój dalszy ciąg. Burmistrz Dukli przedstawił pragnienia i modlitwy mieszkańców Podkarpacia, Burmistrz Skały mówił o kulcie królowej halickiej błogosławionej Salomei, której życie związane było ze Skałą. Do jej osoby nawiązywały samorządy społeczności żyjących po obydwu stronach granicy i niejako pod jej patronatem podejmują wielostronną współpracę. Wspólnota Małopolska wyraża Waszej Świątobliwości wdzięczność za wyniesienie na ołtarze ks. Stanisława Kazimierczyka, otaczanego wielowiekowym kultem na Kazimierzu. Kanonizacja św. Jana Sarkandra i Twoja, Ojcze Święty, obecność na pograniczu Polski, Czech i Słowacji, spowodowała, że Stowarzyszenie Gmin Małopolski organizuje na pamiątkę tej wizyty raz do roku Ekumeniczny Zlot Młodzieży. Powszechna jest radość z beatyfikacji siostry Faustyny, apostołki Miłosierdzia Bożego, której kult tak żywo rozwija się nie tylko w Polsce, ale także na Litwie i w wielu krajach świata. Widomym znakiem na III Tysiąclecie będzie Sanktuarium Miłosierdzia Bożego, jakie zostanie wzniesione u jej grobu w Krakowie. Wielu z nas jest również wychowankami krakowskiej Almae Matris. Wnet

minie 600 lat od jej odnowienia za sprawą bł. Królowej Jadwigi, a zarazem 15 lat od erygowania, przez Ciebie, Ojcze Święty, Papieskiej Akademii Teologicznej, kontynuatora Wydziału Teologicznego UJ. Jesteśmy wdzięczni, że mocą swojego Urzędu uznałeś, Ojcze Święty, kult czczonej w Rzeczypospolitej i na Węgrzech Wawelskiej Pani.

Wasza Świątobliwość!

Małopolska jest od wieków szczególnie zintegrowana kulturowo, społecznie i religijnie. Chrześcijaństwo zapaściło tu korzenie jeszcze przed Chrztem Polski za czasów Mieszka I, co wcześniej włączyło naszą ziemię - także za przyczyną misji św. Cyryla i Metodego - do wielkiej rodziny chrześcijańskich narodów Europy. Kilka wieków później panowie małopolscy podjęli trud odbudowy Królestwa Polskiego po rozbiu dzielnicowym. To w Krakowie zrodził się mądry plan polityczny, który zaowocował powołaniem na tron Jagiellonów, twórców Rzeczypospolitej Obojga Narodów, a właściwie Trzech Narodów, gdzie nie brakowało miejsca dla tych, którzy przed prześladowaniami uciekali z Europy zachodniej i gdzie przez wieki zgodnie żyło wiele narodów, w której nigdy nie było wojen religijnych.

Po upadku Rzeczypospolitej, w ówczesnej Galicji rozwijały się polskie szkolnictwo, kultura, samorządy i przygotowywały w tym „polskim Piemencie” kadry dla Odrodzonej Ojczyzny. Wielowiekową tradycję mają szczególne związki między Stolicą Apostolską i Rzeczypospolitą, w tym z królewskim Krakowem.

Również dzisiaj mieszkańcy Małopolski, czerpiąc z mądrości Ojców i tradycji Kościoła, dokonują dobrych wyborów.

Ojcze Święty!

Chcemy być nie tylko spadkobiercami wielkiej tradycji. Pragniemy kontynuować dzieło naszych przodków w najpełniejszym jego wymiarze. Szukamy dobrych pomysłów i wsparcia dla ich realizacji. Dlatego tutaj jesteśmy. Jesteśmy bowiem przekonani, że modlitwa u Progów Apostolskich i Twoje, Ojcze Święty, dają nam siłę do pokonywania codziennych trudności. Tutaj czerpiemy natchnienie i energię do wyteżonej pracy.

Dziękujemy Ci Ojcze Święty, za Twoją troskę i modlitwę za Ojczyznę.

Wasza Świątobliwość!

My, Prezydenci, Burmistrzowie, Wójtowie, Marszałkowie Sejmików Samorządowych, Przewodniczący i Radni Miast i Gmin - reprezentanci samorządowych władz małopolski, pragniemy wyrazić szczerze przywiązanie do Waszej Świątobliwości, do Kościoła i wartości jakie wynikają z Jego nauki. Pragniemy stawać w obronie ludzkiego życia, od porzucenia do naturalnej śmierci.

Dziękujemy z całego serca za to, że zechciałeś Ojcze Święty przyjąć nasze honorowe obywatelstwo - Tytuł Honorowego Małopolanina. Dla nas jest to największy honor.

Niech Bóg Błogosławi Waszej Świątobliwości. Z szacunkiem wynikającym z wiary Ojców i z potrzeby serc naszych całujemy Pierścień Rybaka.

Stowarzyszenie Gmin Małopolski, Prezydenci, Burmistrzowie, Wójtowie, Marszałkowie Sejmików Samorządowych, Przewodniczący Rad i radni Miast i Wsi

Kraków-Watykan, październik 1996

Marek Szczepanek

Małopolska w szóstą rocznicę odbudowy samorządu terytorialnego

GORZKI BILANS

Chociaż mijająca właśnie rocznica odbudowy samorządu nie jest okrągła, a sytuacja nie skłania do hucznego świętowania, Stowarzyszenie Gmin Małopolskich właśnie w tym dniu postanowiło zorganizować swoje Walne Zebranie Delegatów. Do dyskusji o początkach i obecnym stanie władzy lokalnej w naszym kraju zaproszono Hannę Gronkiewicz-Waltz oraz współtwórców reformy samorządowej profesorów: Michała Kuleszę i Jerzego Stępnia.

Stowarzyszenie w roboczej części obrad przyjęło sprawozdanie zarządu z prac w ubiegłym roku oraz obszerną rezolucję, domagającą się kontynuowania reform, ratyfikacji konkordatu i opracowania Małopolskiego Programu Rozwoju, przygotowywany przez Komitet Małopolska 2000. Stowarzyszenie raz jeszcze określił swoje strategiczne cele dotyczące europejskiej współpracy regionalnej. Za najważniejsze zadania uznano odbudowę powiązań komunikacyjnych i odpowiednie do potencjalnych możliwości wykorzystanie dobrego położenia Małopolski na mapie kontynentu. Stowarzyszenie zadeklarowało poszerzenie współpracy z innymi związkami zwłaszcza z organizacjami gmin śląskich.

W dyskusji i pozycji i szansach na rozwój autentycznego samorządu w Polsce Jerzy Stępień, który w Senacie pierwszej kadencji włożył ogromny wysiłek w przygotowanie aktów prawnych regulujących podstawy działalności samorządu stwierdził, że czerwcowe wybory 1989 roku spowodowały konieczność pełnej przebudowy scentralizowanego państwa. Próbuąc określić aktualną pozycję samorządu Jerzy Stępień iż nie jest on i nie może być swego rodzaju władzą powszechną, „nadwładzą” nad konkretnym terytorium. Nie wypełnia władzy sądowniczej (po likwidacji na przykład komisji rozjemczych), nie jest też władzą ustawodawczą, gdyż jak rząd może działać jedynie na podstawie aktów najwyższego rzędu. Można więc powiedzieć, że samorząd to swego rodzaju lokalna władza wykonawcza. Dla jej sprawnego funkcjonowania ważne są zasady prawa wyborczego. O ile bowiem ordynacja wyborcza stwarza najlepsze warunki dla właściwej reprezentacji zróżnicowanych interesów o tyle system większościowy (w małych gminach) zapewnia lepszą skuteczność i bezpośrednie związki z wyborcami. Tak więc zdaniem prof. Stępnia - niebezpieczne dla skuteczności władzy lokalnej pochodzącej z wyboru może być obniżenie granicy 40 tys. mieszkańców i wprowadzenie w małych ośrodkach wyborów proporcjonalnych. Grozi to również szybkim upolitycznieniem samorządów i rad nawet w małych gminach.

cd na str 6

WSPÓLNOTA MAŁOPOLSKA NR 2 (18)
ROK V
GRUDZIEŃ 1996
KWARTALNIK STOWARZYSZENIA GMIN MAŁOPOLSKI

W numerze:

Marek Szczepanek	
GORZKI BILANS	5
Rezolucje VII Walnego Zgromadzenia Delegatów SGM z dn 31 maja 1996.....	7
Piotr Gwiazda	
OLIMPIADA ZAKOPANE 2006	8
Maciej Korcuć	
MUNDURY POZOSTAŁY CZYSTE.....	10
PARTNERSTWO MIAST JEST JAK MAŁŻEŃSTWO. Rozmowa z Gianfranco Martinim , Sekretarzem Generalnym Rady Gmin i Regionów Europy.....	12
Przesłanie do uczestników XX Generalnego Zgromadzenia Gmin i Regionów Europy w Salonikach.....	13
Informacja XX Zgromadzenia Ogólnego Rady Gmin i Regionów Europy.....	13
Lech Klewzyć	
PRAWYBORY W BOCHNI.....	14
Teofil Wojciechowski	
ZAŁOŻENIA WSTĘPNE ORGANIZACJI PRAWYBORÓW W BOCHNI.....	14
Grzeorz Kuźma	
INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA I CELNA W STRATEGII ROZWOJU REGIONU MAŁOPOLSKI.....	15
Kazimeirz Barczyk	
MAŁOPOLSKI PROGRAM ROZWOJU. MAŁOPOLSKA 2000.....	17
Foto-Archiwum SGM	
Z prasy lokalnej	
ŚWIADEK.....	23
Kronika	
Paweł Stańczyk	
I MAŁOPOLSKA KONFERENCJA SAMORZĄDOWA.....	24
Paweł Stańczyk	
II WYJAZD SAMORZĄDÓW MAŁOPOLSKI DO WATYKANU I RZYMU.....	26
Archiwalia	
Aktualności	

Na okładce:
Okolice Bóbrki Kańczudzkiej k/Przeworska.
Fot. M. Korcuć

WSPÓLNOTA MAŁOPOLSKA. Kwartalnik Stowarzyszenia Gmin Małopolski. Redakcja: Maciej Korcuć, Paweł Stańczyk. Adres: ul. Grodzka 28, 30-004 Kraków, tel. (012)161482, (012)215389, fax (012)219312

cd ze str. 5

GORZKI BILANS

Aby kontynuować reformy, konieczne jest prowadzenie decentralizacji struktur państwowych. Tymczasem w tej chwili mamy raczej do czynienia z decentralizacją władzy, czyli przesuwaniem zadań z agend centralnych rządu do agend terenowych. Obok samorządu terytorialnego powinien w opinii senatora Stępnia powstać jak najszybciej samorząd gospodarczy. Bez niego niemożliwe będzie przekazanie przez państwo wykonywanych obecnie funkcji regulacyjnych. Odnosząc się do najbardziej obecnie kontrowersyjnej sprawy powiatów,

Stępień stwierdził, że nie należy utrzymywać jakoby w 1975 roku doszło do wielkiej reformy administracyjnej i stworzenia 49 województw. Co prawda zlikwidowano wówczas rady powiatowe oraz komitety powiatowe PZPR, ale gros administracji pozostała, tyle tylko że nie jest ona dziś zespolona. Ta struktura nadal istnieje. Nie podlega jednak żadnej skutecznej kontroli obywatelskiej, w przeciwieństwie do samorządu nadzorowa-

nego nie tylko przez wyborców lecz również przez media. W tych okolicznościach konieczne jest nie tyle stworzenie powiatów. Chodzi raczej o usamorządowanie istniejących struktur. Jerzy Stępień twierdzi, że PSL sprzeciwia się formalnemu odtworzeniu powiatów, gdyż obecny stan faworyzuje je i daje dodatkowe korzyści wyborcze. Małe województwa, będąc jednocześnie okręgami wyborczymi, stwarzają okazję do uzyskania swoistej nadreprezentacji. Właśnie dlatego ludowcy tak opierają się przed zmianami. Powodem ich obaw są więc - w opinii J. Stępnia - interesy partyjne, a nie obawa przed wzrostem administracji i dodatkowymi wielkimi wydatkami. Nowe regulacje prawne w stosunku do samorządów powinny przede

wszystkim uwzględniać fakt, że edukacja i opieka społeczna stanowią najważniejsze obszary jego działania. Odnosząc się do tych ocen poseł Jarosław Kalinowski z PSL powiedział, że godząc się z tezą o partyjnym, generowanym przez interesy wyborcze charakterze sporu o powiaty należy zapytać, czy gotowość do reformy, jej charakter nie mają także ścisłego związku z korzystnymi dla wielu ugrupowań przekształceniami w geografii politycznej. Zdaniem Kalinowskiego wszystkie ugrupowania przez powiatyzację usiłują

Hanna Gronkiewicz-Waltz, Kazimierz Barczyk, Jan Polkowski

zrealizować swoje interesy partyjne, co rzuca cień na dyskusję i utrudnia realizację podstawowego celu, jakim jest przebudowa strukturalna.

PSL było przeciwne np. obniżaniu poniżej 40 tys. granicy dla okręgów wielomandatowych i wyborów proporcjonalnych w wyborach samorządowych. Zdaniem tej partii jest to prosta droga do upolitycznienia i upartyjnięcia małych samorządów, ze szkodą dla nich skuteczności i sprawności. Godząc się na proporcjonalną ordynację i traktowanie powiatu jako jednego okręgu, godzimy się tym samym na szybkie upartyjnięcie tej struktury. Potwierdza to w opinii posła Kalinowskiego - że wprowadzając powiaty, pozostałe partie (a nie wyłącznie PSL) chcą realizować własne, wąskie interesy.

Michał Kulesza surowo oceniając trwający od 1993 roku zastój w reformach, stwierdził, że w dużej części Polska zmarnowała swój czas „królewski”. Jest to zawsze okres po wielkich przewrotach, kiedy możliwe bywa dokonywanie zmian szybkich, bez wielu utrudnień związanych ze stosowaniem zmutnych procedur. W tym czasie, który trwa zwykle od 4 do 6 lat, większe jest także przyzwolenie dla reform, gotowość ponoszenia ich kosztów. Elity wywodzące się z opozycji popełniły wielką pomyłkę sądząc, że skoro „dobry rządzi” w

miejsce „złego”, to, co uczyni będzie także z definicji „dobre”. Podstawą dobrych rządów jest sprawny, właściwie zorganizowany system, zaś ludzie to „olej”, który pozwala mu działać. Kulesza uważa, że kolejnym błędem było wstrzymanie się od dekomunikacji struktur, choć z drugiej strony widać, że niezależnie od zmian ustrojowych i szybkich przemian politycznych, podobne przekształcenia nie doko-

nywały się w żadnym kraju dawnego obozu socjalistycznego. Nawet w Czechach, gdzie przeprowadzono dekomunikację sensie personalnym. Nie było jej jednak w wymiarze strukturalnym, a państwo jest nadal skrajnie scentralizowane.

Zmiany ustrojowe muszą spowodować coraz większe utożsamienie się obywateli z państwem. Nie może się to dokonać na poziomie całego kraju. Łatwo wytworzyć w Polsce poczucie, że gmina czy powiat to ich własność, a przez to powiększyć akceptację dla państwa.

Postępująca systematycznie integracja w Europie Zachodniej spowoduje, że zanikną nawet niektóre elementy symboliki państwowej, pozwalające na utożsamianie

obywateli z państwem. Tym bardziej poszczególne kraje Unii oraz kandydaci muszą zadbać o rozwój regionów. Na tym bowiem poziomie budowana będzie tożsamość narodowa czy państwowa, trudna do utrzymania w wymiarze ogólnokrajowym. W Polsce nadal nie ma takiej świadomości. Nie potrafimy wykorzystać możliwości tkwiących w zapisach art. 86 Traktatu z Maastricht, który wskazuje na rolę regionów we współpracy międzynarodowej. Nie umiemy posługiwać się tymi instrumentami, gdyż po prostu nie mamy regionów. W odczuciu Kuleszy samorząd regionalny (wojewódzki) musi pochodzić z wyborów powszechnych. Polska nie ma możliwości budowania regionów autonomicznych. Musi więc postawić na regiony samorządowe. To jednak oznacza konieczność zdecydowanych korekt na mapach, gdyż obecne województwa mogą realizować co najwyżej proste interesy lokalne, nie zaś regionalne. Tymczasem interes lokalny winien być spełniany przez struktury powiatowe, zaś regionalny przez duże województwa. Zdaniem Kuleszy, dla decentralizacji niezbędna jest regionalizacja Polski, zaś samorządu w państwie musi być na tyle dużo, by mógł się równoważyć z rządem. Tymczasem sytuacja samorządowej władzy lokalnej jest dziś taka, że Kulesza mógł stwierdzić, że „mało mamy powodów do świętowania”. Mniej gorzka była ocena Hanny Gronkiewicz-Waltz, ale także ona stwierdziła, żeby dokończyć reformy, potrzebne jest stworzenie prawdziwego lobby samorządowego w Sejmie oraz świadomość władzy, która będzie na tyle mądra aby się samoograniczyć. Nawiązując do tej wypowiedzi Teofil Wojciechowski, reprezentujący w SGM Bochnię zaproponował zjednoczenie się wokół jednej listy w nadchodzącej próbie sił wyborczych. Kazimierz Barczyk zapowiedział, że w ciągu kilku tygodni SGM zorganizuje debatę posłów z Małopolski, którzy gotowi są popierać idee samorządu oraz regionalizacji kraju. Będzie to kolejne forum współpracy, nie zaś rywalizacji partyjnej, o ile - rzecz jasna - reprezentanci partii będą w stanie znaleźć punkty wspólne. Dotychczasowe doświadczenia Małopolski wskazują, że jest to możliwe. W samym Krakowie dzięki ponad partyjnej i parlamentarnej współpracy zdołano już doprowadzić do pomyślnego końca kilka wielkich inwestycji centralnych.

Tygodnik „Wspólnota”, czerwiec 1996

Rezolucje VII Walnego Zgromadzenia Delegatów Stowarzyszenia Gmin Małopolski z dnia 31 maja 1996 roku.

W sześć lat od wyborów do rad gmin i odrodzenia - w imię „Solidarności” - po ponad pięćdziesięciu latach samorządu terytorialnego, zebrani dnia 31 maja 1996 roku w sali obrad Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa na VII Walnym Zebraniu Stowarzyszenia Gmin Małopolski, przedstawiciele 131, gmin członkowskich SGM z 11 województw, pomni na historyczne tradycje Małopolski, przyjęli niniejsze rezolucje, przedkładane władzom Rzeczypospolitej, gremiom odpowiedzialnym za sprawy Państwa i samorządu.

I

Państwo Polskie wymaga kontynuowania zasadniczych reform podjętych po 1989 roku. W wielu dziedzinach, z uwzględnieniem doświadczeń ostatnich lat, reformy te powinny być na nowo podjęte. Polska jest nadal państwem skrajnie scentralizowanym. Brak systemowych reform - najpierw władz centralnych a następnie podlokalnych - wstrzymuje rozwój Polski i poziomu życia Polaków. Władza centralna winna skupić się na dobrym realizowaniu zasadniczych zadań - troski o suwerenność i integralność państwa, jego bezpieczeństwo zewnętrzne i wewnętrzne, troski o niezawisłość wymiaru sprawiedliwości i zagwarantowanie wolności obywatelskich, realizowanych przy pomocy dwóch podstawowych narzędzi: demokracji i gospodarki rynkowej.

Należy prowadzić skuteczne działania zmierzające do szybkiej integracji Polski z NATO i Unią Europejską, przy zachowaniu naszej tożsamości, równocześnie z wielopłaszczyznowymi pracami dostosowawczymi w centrum i w terenie. Zjednoczona Europa Ojczyzn będzie również wyzwaniem dla Polski. We wszystkich krajach Unii Europejskiej samorząd terytorialny funkcjonuje na trzech poziomach: gminy, odpowiedniki powiatów oraz regionów lub województw.

Troskę o pomyślność, dobrobyt obywateli i odpowiedzialność za własny los należy - zgodnie z zasadą pomocniczości - pozostawić samym obywatelom i ich zrzeszeniom, ograniczając działania władz centralnych do stwarzania odpowiednich ku temu warunków i do pomocy najbardziej potrzebującym. Przecistawiamy się umacnianiu resortowej struktury administracji i rozbudowaniu, w ostatnich 6 latach, kilkudziesięciu nowych administracji specjalnych (zawsze z centralą w Warszawie). Wymaga to między innymi prowadzenia racjonalnej polityki regionalnej zgodnej ze specyfiką tradycyjnych regionów Polski. Polityka rozbudowania „Polski Resortowej” pozostaje w sprzeczności z wymogami budowania „Polski Samorządowej”.

II

Domagamy się natychmiastowej ratyfikacji Konkordatu zawartego przez Rząd RP ze Stolicą Apostolską. Przedłużanie procedury ratyfikacyjnej szkodzi wizerunkowi Polski na arenie międzynarodowej. Uregulowanie w prawny sposób relacji ze Stolicą Apostolską jest dla mieszkańców Małopolski szczególnie istotne. Małopolanie od wieków przywiązani są do Kościoła i Ojczyzny, licznie wypełniają świątynie, angażują się w życie Kościoła. Jest dla nas upokorzeniem, że obecny Parlament RP dyskryminuje katolicką większość społeczeństwa opóźniając ratyfikację. Konkordat podpisany przez Rząd RP w nowoczesny sposób reguluje stosunki między Polską a Stolicą Apostolską. Nie wiąże się z przywilejami dla Kościoła Katolickiego a jedynie normuje rzeczy oczywiste. Z Ziemi Małopolskiej wyszedł najwybitniejszy w dziejach Polak - Ojciec Święty Jan Paweł II.

Kompromitujące przewlekłe ratyfikacji Konkordatu jest także przejawem stosunku do Osoby Ojca Świętego - tak życzliwego Polsce i Polakom.

III

Na drodze do pełnej integracji z Unią Europejską rozwój Polski, a szczególnie Małopolski winien odbywać się we współpracy z państwami Europy, w tym szczególnie Grupy Wyszehradzkiej i Ukrainą, którą winna być dla nas jednym z głównym partnerów gospodarczych, co wymaga - dla poszerzenia zawartego w Krakowie układu CEFTA - uwolnienia handlu i zniesienia barier gospodarczych. Rozwój takiej współpracy wymaga rozbudowy i modernizacji istniejącej sieci przejść granicznych i ułatwień w ruchu turystycznym. Konkretnym obszarem współpracy, korzystnym dla Polski i Małopolski, powinna być budowa euroautostrad biegnących z Północy na Południe (A-1) i z Zachodu na Wschód Europy (A-4), z Drezna przez Kraków, Lwów do Odessy (via Carpatia). Konieczna jest dalsza rozbudowa międzynarodowego lotniska w Krakowie.

Stowarzyszenie Gmin Małopolski zacieśniać będzie szczególnie współpracę międzyregionalną z gminami Śląska. Będziemy podejmować działania zmierzające do zrównoważonego rozwoju Małopolski z pełnym wykorzystaniem możliwości naukowych, kulturalnych, turystycznych i gospodarczych. Szczególną rolę w rozwoju Małopolski może odegrać metropolitalny Kraków - światowe dziedzictwo kultury, ośrodek naukowy, miejsce spotkań i konferencji międzynarodowych. Od władz centralnych, realizując statutowe działania, domagać się będziemy stwarzania możliwości dla realizacji tych celów.

IV

SGM podejmuje prace zmierzające do opracowania Małopolskiego Programu Rozwoju poprzez powołany Komitet Małopolska 2000. W tym celu konieczna jest reforma decentralizacyjna przesuująca, zgodnie z zasadą pomocniczości, znaczną część kompetencji do szczebla regionalnego (wojewódzkiego) i powiatowego, gdzie z uwzględnieniem specyfiki regionu, powinna być kreowana i realizowana polityka regionalna i ponadlokalna. Małopolska ze względu na samorządowe tradycje, potencjał intelektualny, kulturowy i gospodarczy jest przygotowana do podjęcia takiej odpowiedzialności.

Dla kształtowania polityki regionalnej konieczne jest również zapewnienie gminom - podstawowym jednostkom samorządu terytorialnego - kompetencji i środków umożliwiających realizację ich zadań. Pełną realizację w polskim ustawodawstwie winna znaleźć ratyfikowana przez Polskę Europejska Karta Samorządu Terytorialnego.

Projekty regulacji prawnych dotyczących samorządu winny być konsultowane ze związkami i stowarzyszeniami gmin. Nadto należy jednoznacznie podkreślić utrzymanie niezależności gmin, z ich dotychczasowymi kompetencjami, względem przewidywanego tworzenia powiatów. W gestii samorządów w państwie - a nie jak dotychczas zaledwie 15% w dyspozycji gmin.

Rezolucje zostały przyjęte jednogłośnie bez głosów wstrzymujących się i w odrębnych głosowaniach

Piotr Gwiazda

OLIMPIADA ZAKOPANE 2006

Mija rok od czasu gdy 4 grudnia 1995 roku w Wojewódzkim Urzędzie Statystycznym w Krakowie został złożony wniosek o nadanie numeru statystycznego Związkowi Międzygminnemu, który tworzą gminy Kraków, Zakopane, Nowy Targ, Szczyrk, Kościelisko i Poronin. Pełna nazwa stowarzyszenia to "ZIMOWA OLIMPIADA 2006"

W ten sposób rozpoczęła się realizacja projektu zmierzająca do tego aby najważniejsze święto sportowego świata - Igrzyska Olimpijskie zorganizować pod Tatrami.

Nie da się ukryć, że jest to wyzwanie faktycznie na miarę wyczynu olimpijskiego. Wiele osób - o ile nie większość - przyzwyczaiła się do myśli, że wszystkie największe wydarzenia sportowe na świecie dzieją się z dala od naszego kraju. Możemy je w sprzyjających okolicznościach oglądać w telewizji. Nieliczni szczęśliwcy mogą pojechać by w je oglądać na żywo. Nie jest wykluczone, że to właśnie - jedna z rzadko dostrzeganych - przyczyn słabej kondycji polskiego sportu. Jeżeli wielkie imprezy sportowe są dostępne dla wąskiej grupy ludzi, którzy mogą pojechać do Atlanty albo chociażby w Alpy nie należy się dziwić, że dla młodych ludzi to nie jest rzeczywistą zachętą do uprawiania sportu. Trudno przecenić jakie znaczenie miałby fakt, gdyby w Polsce pojawiły się największe sławy sportowego świata a wszystkie wiadomości byłyby zdominowane informacją: "Olimpiada w Tatrach".

Nie można jednak nie dostrzegać faktu, że jest to potężne przedsięwzięcie i wszelkie kateryczne opinie powinny budzić obawę. Zbyt łatwo pochopnymi działaniami można spowodować niepowetowane szkody. Stosunkowo najprościej można określić czego jeszcze nie ma - to znaczy jakie elementy muszą być spełnione w pierwszej kolejności tak aby projekt nabrał wreszcie realnych kształtów.

Podstawowe inwestycje muszą skupiać się w trzech dziedzinach: ekologii, komunikacji oraz obiektów sportowych i zaplecza turystycznego zdolnych zapewnić obsługę tej rangi imprezy. Najważniejsze jest oczywiście stwierdzenie czy na obszarze przyszłych igrzysk występują obiektywne warunki, w których można rozgrywać zawody. Co do tego w zasadzie nie ma sporów, a potwierdziły to liczne opracowania naukowców - a przede wszystkim - zawody (choć nie takiej rangi) odbywające się co roku. Dobrym przykładem jest chociażby organizacja Zimowej Uniwersjady.

Konieczne jest jednak zbudowanie obiektów spełniających olimpijskie kryteria, a także infrastruktury towarzyszącej. Przede wszystkim wioski olimpijskiej (planowanej w Zakopanem), oraz obiektów kulturalnych (m.in. hala sportowidowiskowa w Krakowie) i turystycznych (sieć hoteli o zróżnicowanym standardzie).

Drugą sferą wymagającą decyzji o strategicznym znaczeniu i nakładów na dużą skalę jest komunikacja. Olimpiada skrótowo nazywana "tatrzańską" w rzeczy samej ma mieć charakter regionalny. W myśl najskromniejszej koncepcji zakłada się współpracę w ramach trójkąta Kraków - Szczyrk - Zakopane. Nie można jednak wykluczać, że część imprez mogłaby się odbywać także i po drugiej stronie Tatr czyli na Słowacji, co automatycznie zwiększa rozmiar zadań. W każdym układzie konieczna jest budowa na bazie istniejącej sieci połączenia kolejowego, które skróciłoby podróż z Krakowa do Zakopanego do mniej więcej półtorej godziny (w najlepszym układzie, wymagającym budowy 46 kilometrów nowej trasy, 1 h 10 min.), oraz przebudowa istniejącej sieci drogowej (przede wszystkim: Kraków - Zakopane, Szczyrk - Zakopane i Kraków - Bielsko-Biała). Do tego dochodzi dokończenie modernizacji lotniska w Balicach oraz rozwiązania o lokalnym ale - równie niezbędnym - charakterze.

Trzeci wreszcie zakres zadań to posunięcia mające zapewnić poprawę stanu środowiska. Jest to o tyle oczywiste, że ten czynnik odgrywa coraz większą rolę w konkurencji pomiędzy poszczególnymi ośrodkami ubiegającymi się o prawo do organizowania Zimowej Olimpiady. Szczegółowe rozwiązania w pewnym stopniu muszą być podporządkowane temu w jakich miejscach będą realizowane olimpijskie obiekty - tak by zneutralizować ich ewentualne szkodliwe działanie. Na marginesie dodać należy, że właśnie względy ekologii mają być jednym z pierwszorzędnym czynników decydujących np. o lokalizacji tras narciarskich

(konieczne jest pogodzenie standardów dotyczących długości czy też wymaganej różnicy wzniesień z postulatem ograniczenia do minimum ingerencji w środowisko naturalne).

*17 X 1996 roku
Zarząd Związku Międzygminnego
Zimowa „Olimpiada 2006” podjął
uchwałę o przystąpieniu do Federacji
Związków
i Stowarzyszeń Gmin Polskich*

Przy takim - z konieczności skrótowym - przedstawieniu niezbędnych zamierzeń naturalnie pojawia się pytanie o źródła ich finansowania. Nie do pomyślenia jest przy obecnym systemie finansów państwa, w którym gros środków trafia do budżetu centralnego, by realizacja olimpijskich planów mogła być prowadzona wyłącznie ze środków gminnych. Na część zadań konieczne jest uzyskanie dotacji rządowych poprzez wpisanie ich w plan inwestycji o znaczeniu ogólnokrajowym. Co do tego zresztą nie powinno być sporów, że w sumie cały projekt zorganizowania olimpiady ma znaczenie ogólnopolskie.

Argumentem jest moim zdaniem nawet nie to, że inwestycje takie jak kolej czy autostrada służyć będą jeszcze długo po igrzyskach. Przecież ich realizacja i tak jest niezbędna dla prawidłowego rozwoju naszego regionu a olimpiada może być tylko pretekstem do ich szybszego czy też równoczesnego zbudowania. Poza tym na olimpiadę trzeba przede wszystkim popatrzeć od strony szansy na niespotykaną promocją naszego kraju, jego walorów i turystycznych i - czy może - przede wszystkim - gospodarczych. W przypadku organizacji Igrzysk Olimpijskich znajduje potwierdzenie zasada, że chęć osiągnięcia liczących się zysków wymaga również znaczących inwestycji. Olimpiada jest szansą poprawienia koniunktury i pozyskania dodatkowych kapitałów z zewnątrz. Jest także najlepszym świadectwem umiejętności organizacyjnych samorządów terytorialnych, bowiem to właśnie na nich będzie

spoczywał główny ciężar koordynacji działań.

Z tego zapewne względu projekt zorganizowania olimpiady pod Tatrami jest popierany przez wszystkie liczące się lokalne środowiska - w tym oczywiście Stowarzyszenie Gmin Małopolski. Niejako w ich imieniu wystosował list do Prezydenta RP prezydent Krakowa - Józef Lassota. Dokument ten wręczony w Belwederze 8 stycznia tego roku nakreśla podstawowe zamierzenia, konieczne do realizacji przed godziną "0". Co najmniej przychylna neutralność ze strony władz centralnych jest niezbędna - bez pieniędzy z budżetu nie ma co myśleć o olimpiadzie.

Pozostaje więc czekać, i dyskutować o tych stronach zagadnień, które wiadomo - i tak muszą być wcześniej czy później zrealizowane. Bo jeżeli nie uda się w roku 2006 - to nie znaczy, że Igrzyska nigdy w Tatrach się nie odbędą.

Czy uda się to Małopolsce - trudno w tym momencie przesądzać. Zarówno narzekania pesymistów, że nie mamy szans, bo zaniedbania są zbyt duże jak i przekonanie optymistów, że w zasadzie Olimpiada Zakopane - 2006 jest już przesądzona - wystarczy tylko troszkę odmalować i poprawić są nie na miejscu.

Prawda jest taka, że jest się o co starać - bo Olimpiada to szansa na sukces ekonomiczny i promocyjny. I prawdą jest też, że czeka nas ogrom pracy zanim siądziemy na trybunach olimpijskich.

Dnia 17 października 1996 roku w Krakowie na XI posiedzeniu Zarządu Związku Międzygminnego „Zimowa Olimpiada 2006” zostało parafowane przy udziale Przewodniczącego Zarządu SGM porozumienie pomiędzy Zarządem ZM „Zimowa Olimpiada 2006” a Województwami: Bielskim, Krakowskim i Nowosądeckim na temat współpracy we wspólnych działaniach w zorganizowaniu Olimpiady.

Maciej Korcuć

52 rocznica turzańskich zbrodni MUNDURY POZOSTAŁY CZYSTE

Maj 1990. Jeden z krakowskich specjalistów stoi w prawie dwumetrowym wykopie. Rękami w gumowych rękawicach ochronnych ostrożnie wycina z grząskiego błota szczerbate kości - *Nie ma się czemu przyglądać* - mówi zirytowany zachowaniem zaciekawionej gromadki gapiów - *po prostu przyjaźń polskoradziecka wychodzi z ziemi.*

Poszukiwania ekshumacyjne rozpoczęto od miejsca, gdzie w końcu lat osiemdziesiątych postawiono drewniany krzyż z napisem: *Tu w zbiorowych mogiłach spoczywają ofiary ludobójstwa stalinowskiego, Polacy z ziem wschodnich i okolic, żołnierze i oficerowie WP i AK, Ukraińcy, Białorusini, Węgrzy, Litwini i inni. Zamordowani od sierpnia do października 1944 roku przez specjalną grupę NKWD stacjonującą przy sztabie dowódcy I Frontu Ukraińskiego marszałka Iwana Koniewa.*

To, co przechowali w pamięci mieszkańcy Rzeszowszczyzny, niewiele ma wspólnego z powrotem wolności. Zaraz po przesunięciu się frontu na zachód od Sokolowa Małopolskiego latem 1944 roku, do położonej na Sokolowszczyźnie wsi Trzebuska przybyły oddziały NKWD. Pamięta te dni jeden z ówczesnych mieszkańców wioski, Julian Wiącek: *Rosjanie otoczyli drutem kolczastym teren jakichś 7-8 arów wraz z przedwojennym domem spółdzielczym z cementowych bloków. Wokół ogrodzenia zaczęła chodzić warta z psami. Sąsiedzi widzieli jak wykopywano pięć dołów - ziemianek. Miały mniej więcej 4 metry szerokości, 4 długości i około 2 metrów głębokości. W tych dołach po 20 więźniów trzymali. I nowych wciąż przywozili. Co tydzień przyjeżdżali oficerowie ze sztabu Koniewa i robili całonocne przesłuchania. Nocą też wywozili ludzi w stronę Turzy.*

Nie jest znany żaden bezpośredni świadek wydarzeń jakie rozgrywały się w turzańskim lesie. Nikt nie widział, w jaki sposób wykonywano wyroki nocnego „sądu”. Mieszkańcy Trzebuski pamiętali jedynie o rosyjskich żołnierzach, którzy zwierzali się po wypiciu zbyt dużej ilości alkoholu: *Jeden się rozplakał, bo musiał rzezać, bo ręce ma ludzką krwią splamione.* Jan Chorzępa zapamiętał słowa pijanego pułkownika mówiącego, że Stalin kazał oszczędzać naboje, więc trzeba skazanych nożem zabijać.

Żyli też inni świadkowie. Siedemnastoletni wówczas Julian Wiącek w jedną z październikowych niedziel 1944 roku wstał przed 6 rano, aby pójść na mszę świętą do kościoła w Sokolowie. Najkrótsza droga wiodła skrajem turzańskiego lasu. Wspomina: *Z odległości jakichś trzystu metrów usłyszałem krzyki. Myślałem, że to pastuchy bydlę na łąkę wyganiają, ale przecież na to było jeszcze za wcześnie. Poszedłem więc w kierunku lasu. Krzyk robił się coraz bardziej przejmujący. Ja ten krzyk do dzisiejszego dnia słyszę, i po nocach spać nie mogę. W tym krzyku było wszystko: i jęk, i rozpacz, i protest... wszystko! Przeraziłem się i czym prędzej stamtąd uciekłem. Dopiero po kilku dniach odważyłem się znaleźć to miejsce w lesie. Byłem tam z kolegą Tadekiem Pikorem. Znaleźliśmy kawał poruszonej, przykrytej trawą i igliwem ziemi. Wzięliśmy kawałek drewnianego jakiegoś kołnierza, rozgrzebaliśmy ziemię i dokopaliśmy się do trupów. Widzieliśmy prawie nagie ciała dwóch mężczyzn. Byli jakby w koszulach, na szyi mieli sznury powiązane. Cała ziemia była przesiąknięta mocno cuchnącym płynem i krwią. Dalej już nie rozkopywaliśmy. Wszystko czym prędzej zasypaliśmy i*

zawiadomiliśmy tutejszą placówkę AK w Nienadówce.

Zaalarmowana placówka, wciąż zakonspirowanej na tym terenie Armii Krajowej, wysłała na wskazane miejsce Jana Krudosa i Jana Ożoga z poleceniem sprawdzenia informacji i wykonania fotografii. Opowiada Jan Krudos: *Poszliśmy do lasu tuż przed wieczorem. Ożóg miał ze sobą aparat fotograficzny z lampą magnezjową. W lesie była już grupka żołnierzy AK. Grób był rozkopany, był prawie kwadratowy. Pięć na pięć metrów. Nie pamiętam, ile tam mogło być zwłok. Były ciasno poukładane jedne obok drugich. Zrobiliśmy trzy zdjęcia. Zaraz potem wyszliśmy z lasu. Zdjęcia te przechowywał u siebie Ożóg, ale zabrano mu je UB w czasie rewizji. Nie wiem co się z nimi stało.*

Ta mogiła jest jedną z wielu, które kryje turzański las. Nie ma tutaj zbiorowych mogił zawierających ciała setek ofiar. Są natomiast dziesiątki mogił będących pozostałościami cotygodniowego cyklu przesłuchań i wyroków. W każdej z nich jest co najwyżej od kilku do kilkunastu zwłok. Na podstawie rozmiarów obozu w Trzebusce szacuje się, że uśmiercono tutaj od 300 do 500 osób, ale ustalenie dokładnych liczb nie jest możliwe.

27 grudnia 1944 roku wraz z 13-osobową grupą AK-owców w innym miejscu turzańskiego lasu znalazł się Julian Kurasiański. Wysłano ich tam po meldunki o odnalezieniu kolejnej mogiły. Rozkopaliśmy ziemię i po jakimś czasie trafiliśmy na zwłoki nagiej, może 20-letniej kobiety. Ręce i nogi miała związane drutem. Kiedy wyciągaliśmy jej ciało poznałem, że jest sanitariuszką, którą widziałem pół roku wcześniej na zgrupowaniu AK w Woli Zarczyckiej. Rozpoznał ją

też obecny z nami nasz kapelan ks. Józef Pelc. Na karku miała dużą ranę. Z mogiły wydobyliśmy jeszcze zwłoki dwóch nagich mężczyzn. Chyba też zostali zabici nożem, bo obaj mieli głębokie rany na szyjach, pod brodą. Pod tymi zwłokami była jeszcze jedna warstwa trupów, ale tych już nie wyciągaliśmy.

W 1945 roku Józef Buczak poszukiwał w lesie grobu swojego brata, Jana: *Sądziłem, że ciało rozpoznam po metalowych sprzączkach przy szelkach.* NKWD-yści zabili go w poprzednim roku. Ciało najpierw pozwolili zabrać rodzinie, a później tuż przed pogrzebem otoczyli dom i zabrali zwłoki wraz z trumną. Miejsca gdzie pogrzebano brata Józef nie odnalazł, ale przypadkowo trafił na kolejną zbiorową mogiłę. Tu również ofiary miały popodryznane gardła. Tylko jedna osoba miała ranę postrzałową.

Podobnych znalezisk dokonali Jan Belz, Walenty Nowak, Dec, Kamler i wielu innych. Wszyscy oni dołączyli do grona świadków zbrodni.

Rozpoczęta w maju 1990 roku ekshumacja miała ostatecznie zakończyć okres ponad czterdziestoletniego milczenia na temat zbrodni i potwierdzić bądź zdementować zeznania świadków. Prace ekshumacyjne były prowadzone przez ekipę biegłych z Zakładu Medycyny Sądowej AM w Krakowie.

Wciąż powracające w wypowiedziach świadków relacje o praktyce uśmiercenia przy użyciu noża brzmiały nieprawdopodobnie. Naruszenie tętnic szyjnych musiało wywołać fontanny krwi. Chcąc zachować tajemnicę, NKWD-yści nie mogli wracać do swoich wiejskich kwater w mundurach unurzanych w ludzkiej krwi. Równie niewiarygodne wydawały się relacje o uśmierceniu przez uduszenie, co sugerowali świadkowie, którzy odnajdowali zwłoki z powiązanymi na szyjach fragmentami odzieży.

Przystępująca do prac ziemnych ekipa ekshumacyjna nie mogła oczekiwać ani rozwiania powyższych wątpliwości, ani żadnych innych rewelacji. Po

czterdziestu sześciu latach można było już tylko liczyć na inwentaryzacyjne zabiegi w postaci policzenia ofiar, określenia ich wieku i ewentualnie płci. Liczono też na możliwość rekonstrukcji układu ciała w poszczególnych mogiłach.

Prace rozpoczęto od miejsca, gdzie był ustawiony drewniany krzyż. Wszystkie odnalezione kości znajdowały się na znacznej głębokości 180 - 200 cm, co wraz z nieustannie sączącymi się wodami gruntowymi niezmiernie utrudniało prace. W ciągu pierwszego tygodnia udało się odnaleźć i odsłonić dwie

mogiły, w których łącznie znajdowały się pozostałości 12 ciał. Były to przede wszystkim kości oraz zwoskowane, resztki tkanki tłuszczowej. Wszystkie ofiary miały ręce silnie powiązane kablem bądź grubym rzemieniem. Wszystkie szkielety po sfotografowaniu zostały wyjęte z mogiły, oczyszczone i poddane dalszym badaniom specjalistycznym.

Początek drugiego tygodnia prac przyniósł odkrycie trzeciej z kolei mogiły, która dostarczała najbardziej zaskakujących wiadomości. Znajdujący się w niej pojedynczy szkielet wokół kręgów szyjnych i żuchwy miał związany duży zwój materiału. Po rozwinięciu okazał się

on bardzo dobrze zachowaną nogawicą spodni, na której specjaliści bez wahania stwierdzili ślady pchnięć nożem. Odkrycie to nieoczekiwanie powiązało w logiczną całość wszystkie dotychczas niewiarygodnie brzmiące relacje świadków. Dzięki temu można dokładnie zrekonstruować przebieg wydarzeń, jakie rozgrywały się w turzyńskim lesie przez pięćdziesięcioma laty.

Rozebrane do naga (czasami tylko do bielizny) ofiary wiązano jeszcze w obozie w Trzebusce (widział to Jan Chorzępa). Pod silną eskortą załadowywano więźniów na ciężarówkę i wywożono w kierunku turzyńskiego lasu. Ofiarom doprowadzonym w pobliże wcześniej przygotowanych wykopów wiązano na szyjach strzepy zapewne ich własnych ubrań. W gruby zwój materiału wbijano nóż, który docierając do szyi uśmiercał skazańca. Zwój materiału tamował wytrysk krwi. Mundury pozostawały czyste. Pocisku nie zmarnowano.

Las koło Turzy jest wielkim bezimiennym cmentarzyskiem.

Mieszkańcy opowiadali o niezliczonych wręcz znajdujących się tam mogiłach. Wielu z nich

mówi o zbrodniach dokonywanych po drugiej stronie lasu koło wsi Mazury. Co kryją tamte mogiły pozostaje nie wyjaśnione.

-To co tu wymordowano, to jeszcze mało - mówi 90-letni Józef Surowiec z Trzebuski - Tu niedaleko w lesie pod Lezajskiem to dopiero dużo ludzi pozabijali.

Ogółem w trakcie majowych prac ekshumacyjnych odnaleziono 5 mogił, z których wydobyto pozostałości ciał 17 ofiar zbrodni. Mimo natłoku innych zajęć grupa krakowskich specjalistów kontynuowała ekshumację we wrześniu. W początku lipca 1990 roku zorganizowano uroczystości pogrzebowe.

PARTNERSTWO MIAST JEST JAK MAŁŻEŃSTWO

Rozmowa z Gianfranco Martinim, Sekretarzem Generalnym
Rady Gmin i Regionów Europy

Jak ocenia Pan rolę jaką Kraków odgrywa i odgrywać może w Europie Centralnej i w ogóle w Europie?

To bardzo trudne pytanie. Jestem w Krakowie po raz pierwszy. Niewątpliwie jestem pod urokiem piękna waszego miasta i jego historii. Jednakowoż muszę szczerze wyznać, że nie potrafię określić roli Krakowa w tak szerokiej perspektywie. Łatwiej byłoby mówić generalnie o roli Polski w tym regionie i na kontynencie europejskim. Zarówno Kraków jak i cała Polska wciąż mogą odgrywać wiodącą rolę w procesie integracji Europy Środkowej ze Wspólnotą Europejską. Kładziemy duży nacisk na to aby Wspólnota Europejska coraz szerzej otwierała drzwi dla krajów waszego regionu.

Jakie są perspektywy współpracy pomiędzy gminami i regionami Włoch i Polski?

Jestem odpowiedzialny za partnerstwo miast w całej Europie. Obecnie jesteśmy w trakcie nawiązywania i poszerzania współpracy pomiędzy miastami polskimi i włoskimi. Nie jest to łatwe zarówno z powodu dość dużego dystansu geograficznego jak i z powodu różnic językowych. Jesteśmy jednak zdecydowani aby dążyć do wyraźnego rozszerzenia współpracy.

Dlatego też chcemy pomagać miastom polskim i włoskim w znajdowaniu odpowiednich partnerów. Muszą to być miasta o podobnych rozmiarach i o podobnym potencjale.

To znaczy, że dobór miast partnerskich nie może być przypadkowy...

Naturalnie, że nie. Partnerstwo miast jest jak małżeństwo. Miast-partnerzy muszą mieć ze sobą wiele wspólnego. Dlatego bardzo liczymy na to, że Stowarzyszenie Gmin Małopolski będzie nam przekazywać informacje o poszczególnych miastach waszego regionu zaintereso-

owanych partnerstwem. Istotne tu będą wiadomości o ich charakterze, liczbie mieszkańców, o rodzajach szkół, o uniwersytetach, o kulturze, itd. Wtedy będziemy wyszukiwać dla tych miast odpowiednich partnerów we Włoszech i pośredniczyć w nawiązaniu współpracy.

To oczywiście nie oznacza, że dotychczas nie było żadnych kontaktów. Wiem, że na przykład Kraków rozwija bardzo ożywioną współpracę

Gianfranco Martini

z Florencją. Trudno mi jednak stwierdzić czy można tutaj mówić o istnieniu oficjalnego partnerstwa miast.

Warto tutaj zwrócić uwagę na fakt, że Wspólnota Europejska przeznacza znaczące fundusze na współpracę regionów. Zaangażowane w partnerstwo miasta Wspólnoty mają prawo prosić Brukselę o pomoc finansową dla ich partnerów z Polski nawet jeżeli nie jest ona jeszcze członkiem Wspólnoty Europejskiej. Zresztą jest już pewien dorobek zaangażowania polskich miast w tego rodzaju współpracę. 19 października br. we włoskim mieście Senigallia odbyła się ceremonia wręczenia specjalnego odznaczenia „Złotej Gwiazdy”, przyznawanej miastom wyróżniającym się we współpracy w

ramach partnerstwa. Wiem, że wśród miast wyróżnionych ostatnio „Złotą Gwiazdą” były również dwa polskie. Ponadto nie wszyscy wiedzą, że jednym z wiceprzewodniczących Zgromadzenia Rady Gmin i Regionów Europy jest Polak – Jan Olbrycht, burmistrz Cieszyna.

Jaka jest Pańska opinia na temat wysuniętej przez SGM idei organizacji XXII Generalnego Zgromadzenia Rady Gmin i Regionów Europy w Krakowie?

Czeka nas dopiero XXI Zgromadzenie Generalne RGRE w fińskim mieście Oulu w 1999 roku. XXII Zgromadzenie Generalne odbędzie się dopiero w roku 2002. Jest jeszcze dużo czasu. Natomiast już dzisiaj można powiedzieć, że wszystko będzie zależało od waszej oferty. Decydujące znaczenie będzie miało to jakie zaproponujecie warunki. Wiele zależy od możliwości zapewnienia odpowiedniego zaplecza i obsługi Zgromadzenia. Oczywiście nie mamy nic przeciwko temu aby wybrany został właśnie Kraków. Ale decyzja podjęta zostanie dopiero w przyszłości. Osobiście uważam, że miejscem XXII Zgromadzenia Generalnego RGRE na pewno powinien być jeden z krajów Europy Środkowej.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał Maciej Korkuć

„Rada Gmin i Regionów Europy jest Stowarzyszeniem Stowarzyszeń samorządowych z całej Europy. Składa się z sekcji krajowych, jest częścią Światowej Organizacji Samorządu Terytorialnego. Rada reprezentuje interesy samorządu na terenie całej Europy - dba o jego miejsce w strukturze władzy, o sprzyjające lokalnym inicjatywom prawodawstwo, o odpowiedni udział w funduszach. Stara się w sprawach dotyczących samorządu wpływać na decyzje tak ważnych organów jak Komisja Europejska, Parlament Europejski, Rada Europy. Administruje kilkoma funduszami pomocniczymi, prowadzi wymianę doświadczeń i myśli”

(na podstawie wywiadu dr. Jana Olbrychta, burmistrza Cieszyna, Wiceprezesa Związku Miast Polskich, Wiceprzewodniczącego Rady Gmin i Regionów Europy)

**Przesłanie
Zarządu Stowarzyszenia Gmin
Małopolski
i Prezydenta Miasta Krakowa
do uczestników XX
Generalnego Zgromadzenia
Gmin i Regionów Europy
w Salonikach**

Panie i Panowie!

Miasto Kraków wspólnie ze Stowarzyszeniem Gmin Małopolski pragnie zadeklarować chęć organizacji XXI Generalnego Zgromadzenia Gmin i Regionów Europy. Historyczne Miasto Kraków - stolica Małopolski i dawna stolica Polski, otrzymała tytuł Europejskiego Miasta Kultury Roku 2000. Kraków jest miastem spotkań i miejscem organizacji licznych Kongresów i konferencji międzynarodowych. Stowarzyszenie Gmin Małopolski jest największą organizacją regionalną w Polsce. Jest to federacja 130 gmin południowej Polski (historycznej Małopolski). W Zgromadzeniu w Tesselonikach uczestniczy liczna delegacja tego Stowarzyszenia.

Znaczenie historyczne i turystyczne walory Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa - jednego z najpiękniejszych miast Europy - czyni nasz region wybitnie przystosowanym do zorganizowania XXI Generalnego Zgromadzenia, dla którego 750-tysięczny Kraków przewiduje wiele udogodnień organizacyjnych.

Organizacja XXI Generalnego Zgromadzenia w Krakowie będzie dla Małopolski dowodem uznania dla pracy polskich samorządów lokalnych, odrodzonych sześć lat temu po 45 latach komunizmu.

Rozumiejąc propozycje i życzenia innych miast w sprawie goszczenia XXI Generalnego Zgromadzenia, w przypadku gdyby inne miasto otrzymało ten przywilej, Kraków i gminy Małopolski chciałyby zgłosić propozycję organizacji następnego, tzn. XXII Generalnego Zgromadzenia Rady Gmin i Regionów Europy. Jesteśmy przekonani, że organizacja Zgromadzenia Generalnego w prawdziwym Centrum Europy i po raz pierwszy w Europie Środkowej, mogłaby być naprawdę znaczącym wydarzeniem.

Życzymy wszystkim uczestnikom Generalnego XX Zgromadzenia Rady Gmin i Regionów Europy w Tesselonikach.

Kazimierz Barczyk
Przewodniczący
Stowarzyszenia
Gmin Małopolski

Józef Lassota
Prezydent
Krakowa

**Informacja
z XX Zgromadzenia Ogólnego Rady
Gmin i Regionów Europy**

W dniach 22-26 maja 1996 roku na zaproszenie Rady Gmin i Regionów Europy w XX Generalnym Zgromadzeniu Rady Gmin i Regionów Europy w Salonikach, jako przedstawiciele Miasta Krakowa uczestniczył m.in. Kazimierz Barczyk - Radny Miasta Krakowa, Przewodniczący Zarządu Stowarzyszenia Gmin Małopolski oraz Ludwika Bonarewicz - Radna Miasta Krakowa, Marek Nawara Marszałek Sejmiku Samorządowego w Krakowie, Zbigniew Duda Burmistrz Trzebini. Z inicjatywy Stowarzyszenia Gmin Małopolski w Zgromadzeniu wzięli udział także przedstawiciele gmin Małopolski reprezentując także SGM. Wyjazd do Salonik był realizacją uchwały SGM z 6 XII 1993 i RMK z dn. 8.04.1994 roku.

Zgromadzenie Ogólne jest jednym z ciał Rady Gmin i Regionów Europy, w XX Zgromadzeniu uczestniczyło ponad 2,5 tys. prezydentów, burmistrzów, merów, przewodniczących rad gminnych i regionalnych i innych działaczy samorządowych. Gościem zgromadzenia był m. in. Jacques Santer - przewodniczący Komisji Europejskiej.

W trakcie zgromadzenia podjęto dyskusję nad aktualnymi problemami Unii Europejskiej, miejscem samorządu w strukturze europejskiej, stosunkiem władz lokalnych i regionalnych do problemów kultury, zagrożenia związane z rozwojem technologicznym i warunków niezbędnych dla zrównoważonego rozwoju.

Głównym celem pobytu delegacji Stowarzyszenia Gmin Małopolskich oraz Miasta Krakowa w Salonikach było podjęcie starań o przyznanie Miastu Kraków prawa organizowania XXII Zgromadzenia Ogólnego (2002 rok) co zostało zapowiedziane przez przewodniczącego SGM już podczas obrad XIX Zgromadzenia Ogólnego PGRE w Strasburgu. Ponadto przygotowano posiedzenie Komitetu Politycznego Rady Gmin i Regionów Europy, którego najbliższe wyjazdowe posiedzenie odbędzie się w Krakowie.

Cel wyjazdu zrealizowano przez:

1. Przekazanie uczestnikom Zgromadzenia listu przesłania Prezydenta Krakowa Józefa Lassoty i Przewodniczącego Zarządu SGM Kazimierza Barczyka w sprawie organizacji XXII Zgromadzenia w Krakowie (list w wersji anglojęzycznej).
2. Przekazanie listu członkom Komitetu Politycznego oraz udzielenie informacji (na Forum Komitetu, który jest organem uchwałodawczym Rady) o możliwościach Krakowa.
3. Rozprowadzenie materiałów promocyjnych Krakowa i Małopolski w czasie Zgromadzenia - urządzono stałe stoisko dla promocji Krakowa w czasie Zgromadzenia.
4. Przeprowadzenie osobistych rozmów z członkami Komitetu Politycznego i innymi uczestnikami Forum oraz zapewnienia o poparciu dla inicjatywy zorganizowania Zgromadzenia Generalnego w Krakowie.

Pobyt delegacji SGM i Krakowa odnotowała prasa ogólnopolska (min. Tygodnik Wspólnota 25/96) oraz prasa zagraniczna. Delegacja należała do najaktywniejszych uczestników Zgromadzenia, z najciekawszą akcją promocyjną spośród państw i miast Europy Środkowo- Wschodniej.

doc. dr Lech Klewzyć

PRAWYBORY W BOCHNI

Z inicjatywy Forum Polityków Krakowskich i Stowarzyszenia Gmin Małopolski postanowiono zorganizować i przeprowadzić w Małopolsce prawyborów do Sejmu RP. Nasz region od lat popiera kandydatów na posłów i na prezydenta wywodzących się z organizacji solidarnościowych i niepodległościowych.

Powołana przez FPK Komisja do wytypowania miasta, w którym należałoby przeprowadzić obecne i w dalszej przyszłości prawyborów do parlamentu i prawyborów prezydenckie, wzięła pod uwagę przy typowaniu następujące miasta: w woj. bielskim - Kalwaria, Oświęcim i Wadowice, w wojew. katowickim Trzebinie i Chrzanów, w woj. krakowskim: Mysłenice, Niepołomice, Skawinę i Wieliczkę, w woj. tarnowskim - Bochnię, Brzesko i Dębicę.

Komisja w składzie: L. Klewzyć

(przew.), K. Barczyk, B. Dudek, A. Grodecki, A. Jarosz, A. Izdebski, W. Pęgiel i R. Stelmachowski ustaliła sześć warunków jakie winno spełniać kandydujące do przeprowadzenia miasto:

1. Miasto, w którym poszczególne partie uzyskały w wyborach parlamentarnych z 1993 roku wyniki zbliżone do wyników w kraju.
2. Miasto, do którego przyjadą chętnie na prawyborów wszystkie komitety wyborcze działające na polskiej scenie politycznej.
3. Ilość mieszkańców w granicach 15-30 tys.
4. Rynek w centrum miasta.
5. Odległość od Krakowa - miasta wiodącego w granicach 30-80 km z uwagi na dostęp dla dziennikarzy, do centrum radiowo-telewizyjnego i bazy hotelowej.
6. Przychylność lokalnego samorządu (burmistrza, zarządu, rady).

Po przeprowadzeniu porównaniawyników wyborów osiągniętych przez poszczególne partie polityczne i bloki w wyborach z 1993 roku uznano, że tylko Bochnia spełnia wszystkie wymienione warunki - ostatecznie stanowisko takie podjęto jednogłośnie.

Burmistrz Bochni dr Teofil Wojciechowski wyraził w imieniu Zarządu Miasta i mieszkańców chęć zorganizowania prawyborów i przyrzekł, że od tego dnia rozpocznie starania zmierzające do wygospodarowania funduszy m.in. do dekoracji miasta a także udostępnienia pomocy logistycznej. Na sprawne zorganizowanie Prawyborów winny się złożyć zaangażowanie miasta Bochnia przy wsparciu Stowarzyszenia Gmin Małopolski, udział komitetów wyborczych m. in. z własnymi materiałami wyborczymi, finansowe uczestnictwo sponsorów - przede wszystkim z Małopolski oraz patronat prasy, radia i telewizji.

Tezy wystąpienia na I Małopolskiej Konferencji Samorządowej w Zakopanem 28.09-29.09.1996

1. Miejsce

Bochnia jest miastem średnim wielkości, liczącym (wraz z zameldowanymi czasowo) 34 mieszkańców. Jest oddalona od Krakowa o 37 km i w dalszym ciągu stanowi centrum nieistniejącego powiatu. Wyniki wyborów od 1989 r. są reprezentatywne dla południowej Małopolski. Odległość od Krakowa zapewnia łatwy dostęp do działaczy politycznych, artystów, mediów itp.

2. Warunki techniczne

Bochnia dysponuje obszernym rynkiem, który nie zatracił charakteru centrum miasta. W pełni zapewnia zorganizowanie prawyborów. Do dyspozycji mogą być oddane ewentualnie przyległe ulice. Wokół rynku znajduje się duża ilość sklepów i punktów gastronomicznych, które mogą zapewnić wikt dla osób uczestniczących w prawyborach. Działający w mieście dom kultury posiada profesjonalną aparaturę nagłaśniającą i duże doświadczenie w organizacji imprez masowych także w wielkich miastach. Miasto ma własną przenośną scenę, którą można ustawić w dowolnym miejscu.

3. Media

W Bochni oprócz trzech pism lokalnych funkcjonują oddział Dziennika Polskiego, studium radia Dobrej Nowiny, w XII 1996 roku zostanie uruchomione radio lokalne. Media te gwarantują dobre nagłośnienie imprezy wśród mieszkańców. Natomiast nagłośnienie prawyborów w Małopolsce i

tym konkursie musi być samochód. Jest to realne jeśli będzie spełniony pierwszy warunek. Dealerzy Renault, Twingo już zadeklarowali wejście w imprezę.

5. Finanse

Ze względu na liczbę mieszkańców wybory powinny być relatywnie tanie. Główne wydatki (honoraria artystów,

Założenia wstępne organizacji prawyborów w Bochni

ściągnięcie na nie prasy krajowej nie powinno nastręczać żadnej trudności. Z rozgłośni telewizyjnych zadeklarowała współpracę TV „Wisła” i Polsat

4. Warunki organizacji prawyborów w Bochni

Wszystkie centrale partyjne zainteresowane udziałem w prawyborach muszą zapewnić, że do Bochni przyjadą liderzy partii. Bez tego zapewnienia nie ma możliwości właściwego przygotowania imprezy - nadania jej właściwej rangi, zainteresowania mediów, sponsorów itp. By frekwencja była wysoka proponujemy jednocześnie wydawanie z kartą do głosowania kuponu konkursowego. Nagrodą w

przygotowanie setek stoisk i druków agitacyjnych) poniosą sponsorzy i centrale partyjne. Szukaniem sponsorów będą się zajmować partie na własną rękę, biuro organizacyjne prawyborów. Musi się to odbywać w sposób zorganizowany i profesjonalny. Miasto ze środków na promocje głosowania i udostępni miejsca na słupach ogłoszeniowych (każdej partii tyle samo). Propaganda wizualna w innych miejscach będzie płatna. Bezpłatnie udostępni każdej partii lokal na biuro organizacyjne, bezpłatnie udostępni mediom telefony, fax, komputery, kserokoparki.

6. Organizacja wyborów.

Na rynku na estradzie każda partia będzie miała wyznaczony identyczny czas prezentacji. Kolejność zostanie wyznaczona w drodze losowania. O atrakcyjności będzie decydować m.in. zaproszona przez partię, blok wyborczy lub organizatora „gwiazda” oraz obecność lidera. Na rynku każda partia będzie miała własne stoisko, namiot do rozdawania materiałów propagandowych, prowadzenie rozmów z liderami itp. Za ustawienie namiotu, prawo do prezentacji na scenie, partia zapłaci 1 tys. zł. By uniknąć podwójnego głosowania, głosowanie będzie się odbywać w okręgach wyborczych - z wpisanymi nazwami ulic. Każda partia do komisji wyborczych wyznaczy po jednej osobie, biuro organizacyjne wyznaczy niezależnych obserwatorów. Głosowanie trwało będzie do godz. 18, ogłoszenie wyników musi nastąpić około godz. 20, podczas imprez estradowych. Tył sceny nie będzie miejscem agitacji politycznej. Znajdą się tam reklamy sponsorów.

dr Teofil Wojciechowski

Grzegorz Kuźma

INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA I CELNA W STRATEGII ROZWOJU MAŁOPOLSKI

Modernizacja i rozbudowa infrastruktury zarówno transportowej jak i celnej jest według Stowarzyszenia Gmin Małopolski warunkiem sine qua non pomyślności dalszego rozwoju Małopolski i zwiększania jej potencjału gospodarczego.

Od średniowiecza do dnia dzisiejszego zmieniła się struktura dróg, szlaków handlowych, modernizacji uległy środki transportu, powstały nowe formy poruszania się ludzi i przemieszczenia towarów. Inny jest również przedmiot obrotu handlowego. Nie ulega jednak zmianie sama zasada wskazująca na bezpośredni związek pomiędzy ekonomicznym rozwojem danego regionu a możliwością swobodnego przepływu ludzi, towarów, kapitału, informacji. Gospodarka wolnorynkowa czy swoboda wymiany handlowej stanowią zatem czynnik stymulujący zarówno dla rozwoju infrastruktury transportowej jak i celnej. Należy też zaznaczyć, że korzystny dla danego regionu jest nie tylko efekt w postaci zmodernizowanej infrastruktury ale także sam proces jej modernizacji i rozbudowy, który pozwala na zaangażowanie lokalnych sił roboczych i kapitałowych dla obsługi procesu inwestycyjnego.

W ramach obecnej infrastruktury Stowarzyszenie Gmin Małopolski za najbardziej istotny uważa rozwój dwóch zasadniczych jej elementów. Pierwszym jest komunikacja powietrzna z Portem Lotniczym im. Jana Pawła II w Balicach pod Krakowem. Drugim jest komunikacja lądowa już istniejąca, a także planowana w postaci autostrad A1 i A4.

Międzynarodowy Port Lotniczy w Balicach jest według Stowarzyszenia jednym z najbardziej istotnych elementów funkcjonowania i rozwoju regionu Małopolski. Obejmuje zasięgiem swojego działania obszar w promieniu powyżej stu kilometrów, zamieszkały przez ponad 10 mln mieszkańców. Rola Portu Lotniczego polega w szczególności na tym, iż

jako położony w pobliżu Krakowa, miasta wpisanego w całości na listę Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO, stanowiącego wyjątkową atrakcję turystyczną i odwiedzanego przez siedmiu na dziesięciu turystów zagranicznych odwiedzających Polskę powinien być w stanie nie tylko obsłużyć ruch turystyczny ale stymulować jego rozwój. Światowe tendencje potwierdzające się również w Polsce, wskazują, że transport powietrzny stale podnosi swoją pozycję zwiększając procentowy udział w transporcie ogólnym. Dotyczy to zarówno osób jak i towarów. Za transportem powietrznym przemawia nie tylko szybkość ale i bezpieczeństwo, a także niższe koszty. Istnienie Międzynarodowego Portu Lotniczego staje się również silnym argumentem przemawiającym zarówno za lokalizacją inwestycji zagranicznych w danym regionie. Stowarzyszenie widzi potrzebę uznania dokończenia rozwoju Portu Lotniczego w Balicach za jeden z priorytetów polityki transportowej regionu. Przez rozwój Portu Lotniczego Stowarzyszenie rozumie nie tylko przebudowę pasa startowego, w sposób umożliwiający obsługę małych, średnich i największych samolotów ale również zmiany organizacyjne pozwalające na swobodne kształtowanie polityki transportowej Portu przez miejscowe organy zarządzające. Tylko w takim bowiem wypadku Międzynarodowy Port Lotniczy w Balicach może myśleć o konkuroowaniu nie z lotniskiem w Pyrzowicach ale lotniskiem na Okęciu.

Decydujące znaczenie dla rozwoju regionu małopolskiego ma również rozwój drugiego zasadniczego elementu infrastruktury transportowej tj. komunikacji lądowo - drogowej. W jej ramach szczególnego znaczenia nabiera kwestia autostrad.

Budowa autostrad jest według Stowarzyszenia szansą na zdynamizowanie rozwoju Małopolski. W kręgu zainteresowań gmin małopolskich

pozostają planowane autostrady o oznaczeniach A1 na kierunku południowo- północnym i A4 na kierunku zachodni- wschodnim. Właściwe wykorzystanie procesu inwestycyjnego związanego z budową bądź modernizacją już istniejących odcinków autostrad może być czynnikiem aktywizującym rozwój gospodarczy regionu poprzez:

- stworzenie nowych miejsc pracy,
- zapotrzebowanie na materiały budowlane i nowoczesną technologię,
- wykorzystanie odpadów,
- rozwój infrastruktury okołautostradowej.

Prowadzone badania wskazują, iż zatrudnienie bezpośrednio przy budowie 1 kilometra autostrady może otrzymać 70 pracowników, w obsłudze administracyjnej, geodezyjnej, prawnej i nadzorze kolejne 12 osób. Nowe miejsca pracy stworzone zostają także w ramach przedsięwzięcia kooperujących przy budowie autostrad, a w szczególności w przedsiębiorstwach transportowych i produkujących asortyment produktów budowlanych (kamieniołomy, żwirownie, zakłady wytwarzające masy bitumiczne, kruszywo). Razem, wokół budowy jednego kilometra, może zostać zatrudnionych do kilkuset osób. Rozpoczęcie inwestycji wywoła również zapotrzebowanie na podstawowe materiały budowlane - cement, kruszywa, bitumy powodując ożywienie tych sektorów gospodarki. Budowa autostrady może okazać się jedyną szansą racjonalnego rozwiązywania problemów związanych z przechowywaniem surowców wtórnych takich jak popioły i żuźle z elektrowni, odpady materiałów ogniotrwałych itp. Dla Gmin, których tereny zostają objęte decyzją o ustaleniu lokalizacji autostrady jej budowa oznacza tym samym rozwój infrastruktury okołautostradowej w postaci stacji paliw, serwisu technicznego pojazdów, obsługi hotelowej. Z tym wiąże się rozwój sektora finansującego tego typu inwestycje. Rozbudowa połączeń drogowych i

bazy hotelowej staje się szansą dla rozwoju turystyki. Oznaczać może to z jednej strony wzrost liczby osób odwiedzających uznane turystyczne miejsca ale z drugiej pozwoli na odkrycie nowych turystycznych atrakcji. Rozwój infrastruktury okołautostradowej oznacza dla gmin potencjalną szansę zwiększenia dochodów własnych (podatek od nieruchomości, zwiększona kwota z tytułu udziału gminy w podatkach dochodowych). W tym kontekście ostatecznego, trwałego i racjonalnego rozwiązania domaga się kwestia podatku od posiadania środków transportu (stanowiącego dochód własny gminy), którego konstrukcja jest od kilku lat przedmiotem dyskusji stwarzając stan niepewności w trakcie fazy planowania procesu budżetowego. Elementem niepewności związanym z realizacją inwestycji autostradowych jest problem wpływu na środowisko naturalne. Wymaga to przeanalizowania rozwiązań stosowanych w tym zakresie na zachodzie Europy i przeniesienia ich na grunt krajowy.

W aspekcie międzynarodowym rozbudowa autostrad z jednej strony oznacza możliwość gospodarczego wykorzystania centralnego położenia Polski i czerpania zysków z tranzytu odbywającego się na linii Ateny, Rzym, Wiedeń a Skandynawia - zgodnie z przebiegiem autostrady A4. Z drugiej strony modernizacja już istniejącej sieci i budowa nowych połączeń komunikacyjnych pozwoli na szybsze włączenie Polski, a przez to i Małopolski w układy handlowe i gospodarcze, przybliżające do struktur europejskich.

Obawy może jednak wywołać ograniczenie pozycji czynników samorządowych już w procesie planowania, a także budowy i eksploatacji autostrad wyłącznie do opiniowania wniosku o udzielenie wskazań lokalizacyjnych.

Ogólna ocena planów rozwoju infrastruktury transportowej w postaci rozbudowy sieci autostrad skłania do wniosku, iż stanowią one poważaną szansę wzmocnienia potencjału gospodarczego Małopolski, której nie powinno się zmarnować.

W ramach obecnej infrastruktury celnej Stowarzyszenie Gmin Małopolski za najbardziej istotny uważa się rozwój następujących elementów:

- wolnych obszarów celnych
- przygranicznej współpracy.

Kwestię wolnych obszarów celnych Stowarzyszenie Gmin Małopolski postrzega przez pryzmat szerzej współpracy regionalnej pomiędzy państwami Europy Środkowej tj. Polską, Czechami, Słowacją, Węgrami i Słowenią - CEFTA. Podstawą prawną do takiego spojrzenia daje podpisana w Krakowie 21 grudnia 1992 roku umowa regulująca warunki powstania i zasady działania wolnych obszarów celnych. Zgodnie z jej zapisami strony wytworzą stopniowo strefy wolnego handlu i zobowiązują się do wspierania harmonijnego rozwoju stosunków gospodarczych w drodze rozszerzenia wzajemnego handlu oraz stworzenie sprawiedliwych warunków dla konkurencji w handlu. Konsekwencją umowy stały się dodatkowe protokoły i deklaracje (z ostatnią z 14 września br) zmierzające w kierunku przyspieszenia liberalizacji handlu artykułami przemysłowymi, obniżenia stawek celnych na produkty rolne, zharmonizowanie działań w zakresie certyfikatów jakości produktów itp.

Shansę pobudzenia i wspomaganie ekonomicznego rozwoju regionu Małopolski Stowarzyszenie upatruje w tworzeniu lokalnych wolnych obszarów celnych, które są przedmiotem innych głosów w dzisiejszej dyskusji. Drugim z elementów szeroko rozumianej infrastruktury celnej, którego rozwój może decydować o ekonomicznej sytuacji Małopolski jest współpraca przygraniczna rozumiana w dwojaki sposób. Po pierwsze w ramach utworzenia Euroregionów (Tatry), po drugie jako bezpośrednia współpraca graniczących ze sobą gmin. W obu przypadkach warunkiem powodzenia jest rozwiązanie problemu ruchu granicznego. Stowarzyszenie od kilku lat stara się współdziałać z Gminami - członkami naszego Stowarzyszenia na rzecz utworzenia dużej liczby punktów małego ruchu granicznego.

W naszym przekonaniu powyższy model współpracy będzie sprzyjał rozwojowi przede wszystkim:

- wzajemnych stosunków gospodarczych,
- usprawnienia ruchu granicznego oraz
- koordynacji polityki ochrony zasobów naturalnych.

Należy zauważyć, że stopień rozwoju infrastruktury transportowej i celnej może być również istotnym elementem rozpatrywanym przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski w wypadku dokonania zgłoszenia naszego regionu do organizacji Zimowych Igrzysk 2006 roku.

Kończąc pragnę podkreślić, iż wszystkie powyżej przedstawione opinie znajdowały wyraz w ramach działalności Stowarzyszenia Gmin Małopolskich. W szczególności:

- w formie artykułów w wydawnictwach Stowarzyszenia (Kwartalnik Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów i pracowników samorządowych „Wspólnota Małopolska”),
- konferencji tematycznych (I Samorządowa Konferencja Zakopane 27-29 września br),
- w rezolucjach (Rezolucja nr 3 z 31 maja br)
- podawanych do publicznej wiadomości „stanowiskach” (o zawłaszczeniach środków należnych gminom z tytułu podatku od środków transportu),
- skierowanych do stosownych władz apelach, memorandach (np. w sprawie Lotniska w Balicach - Wspólnota Małopolska, czerwiec 1994).

Obecnie kolejną inicjatywą Stowarzyszenie podjęło we współpracy ze środowiskami Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zmierzają ona do opracowania pilotażowego modelu przyszłego regionu. Opracowany projekt nosi nazwę „Małopolska Region Funkcjonalny”. Stowarzyszenie uznaje, że jednym z zasadniczych kryteriów, które powinno zostać uwzględnione aby określić funkcjonalność regionu Małopolski jest obecna i planowana infrastruktura transportowa i celna.

Kazimierz Barczyk

Małopolski Program Rozwoju MAŁOPOLSKA 2000

Stowarzyszenie Gmin Małopolski zainicjowało i prowadzi przygotowania do opracowania Małopolskiego Programu Rozwoju - Małopolska 2000.

W ramach prac nad Programem Małopolska 2000 Stowarzyszenie podejmuje inicjatywy nastawione na kształtowanie polityki regionalnej dającej szansę rozwoju gminom, przedsiębiorstwom i mieszkańcom Małopolski - jego istotną częścią jest Forum Gospodarcze - Małopolska 2000.

FORUM GOSPODARCZE - MAŁOPOLSKA 2000

W ramach Forum Gospodarczego dla jego uczestników Stowarzyszenie Gmin Małopolski proponuje przede wszystkim współpracę w ramach:

Małopolska - Region Funkcjonalny - wspólnych pracach SGM i Uniwersytetu Jagiellońskiego nad modelem przyszłego pilotażowego regionu z wykorzystywaniem programów pomocowych Unii Europejskiej,

Banku Przedsiębiorstw Wiarygodnych zawierającego informacje dotyczące firm Małopolski, członków Forum, które udostępniane będą Gminom i innym podmiotom w celu programowania lokalnych podmiotów gospodarczych dla realizacji miejscowych potrzeb, a także na forum ogólnopolskim,

Katalogu Firm i Ofert w języku polskim i głównych językach zachodnioeuropejskich, dostarczanego m.in. poprzez biura promocji Urzędów Wojewódzkich, Urzędów Gmin i Sejmików Samorządowych bezpośrednio do kontrahentów krajowych i zagranicznych zgłaszających swoje zainteresowanie inwestowaniem w naszym regionie,

Znaku „Najwyższa Jakość Małopolska” przyznawanego zwycięzcom konkursu organizowanego we współpracy z Izbą Przemysłowo-Handlową w celu wyłonienia wzorowych produktów z Małopolski,

Tytułu „Małopolanina Roku” w tym w *Kategorii Przedsiębiorca Roku* przyznawanego najlepszym przedsiębiorcom Małopolski,

Bazy Danych zawierających informacje gospodarcze, w tym o ogłoszonych przetargach, rozpoczętych inwestycjach, uchwałach Zarządów, Rad Gmin i Sejmików kształtujących sytuację ekonomiczną danego obszaru,

Doraźnego Sądu Polubownego, ex contractu w sposób sprawny, poufny i definitywny rozstrzygałby w oparciu o uzgodnioną przez strony procedurę spory prawne i gospodarcze wynikłe z realizowania umów zawieranych przez małopolskie podmioty gospodarcze minimalizując koszty i czas trwania zwykłego postępowania sądowego,

Małopolskiego Centrum Internetu, który przy zastosowaniu najnowszej techniki komputerowej i wykorzystaniu analogowej sieci telekomunikacji pozwoli na nieograniczony podmiotowo, miejscowo, ani ilościowo dostęp do globalnej infostrady i wymianę informacji oraz ofert zawartych w bazach danych Internetu, stanowiąc bezpośredni sposób reklamy i promocji dla zaangażowanych podmiotów, w ramach MCI chcemy doprowadzić w pilnym trybie do zamieszczenia w Internecie informacji o gminach i przedsiębiorstwach Małopolski,

Albumu Gmin Małopolski na 97 rok - rubryki dla podmiotów gospodarczych w cyklicznym wydawnictwie przygotowanym pod auspicjami Stowarzyszenia, zawierającym w języku polskim, angielskim informacje o uwarunkowaniach ekonomicznych, ofertach gospodarczych, turystycznych gmin i znajdujących się na ich terenie przedsiębiorstw.

Forum Gospodarcze, którego uczestnicy w oparciu o paragraf 8 Statutu SGM staną się członkami wspierającymi Stowarzyszenia dla realizacji wyżej wymienionych celów będzie prowadzić stałą współpracę ze środowiskami naukowymi m.in. Akademii Ekonomicznej i Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz instytucjami i osobami życia publicznego.

Zasadnicze Prace Forum odbywać się będą w ramach zespołów problemowych, które przygotowują m.in. konferencje z udziałem przedstawicieli samorządów Małopolski oraz stanowiska i opinie przedkładane władzom rządowym i samorządowym. Spotkania plenarne Forum odbywać się będą w uroczystej formie, połączone m.in. z noworocznym Spotkaniem Samorządów Małopolski z Korpusem Dyplomatycznym.

STOWARZYSZENIE GMIN MAŁOPOLSKI DLA ROZWOJU GOSPODARCZEGO REGIONU

SGM od swojego powstania w pierwszej połowie 1991 roku prowadziło m. in. starania o objęcie Małopolski programem budowy autostrad ze Skandynawii do Rzymu i Aten (A1) oraz z Drezna przez Tarnów do Lwowa i Kijowa (A4), a także modernizacji sieci transportu oraz o nadanie międzynarodowej rangi lotnisku w Krakowie.

Jesteśmy współorganizatorami ogólnopolskiej konferencji poświęconej problemom prawnym i ekonomicznym gospodarczej wymiany międzynarodowej - strefom wolnocłowym. Nowe przejście graniczne z

Czechami, Słowacją i Ukrainą są przedmiotem naszych stałych zadań kierowanych do MSZ i b. MWGzZ. W przyszłości prawie połowa środków publicznych będzie w gestii samorządów (gmin, powiatów i województw-regionów). Wymaga to z jednej strony zreformowania finansów publicznych, decentralizacji i dekoncentracji środków publicznych, a z drugiej zwiększenie środków przeznaczonych w budżecie lokalnym na wydatki inwestycyjne.

SGM reprezentując zrzeszone gminy inspiruje spotkania o charakterze międzynarodowym ze szczególnym uwzględnieniem państw sygnatariuszy CEFTA, Grupy Wyszehradzkiej i Ukrainy.

Zasadnicze znaczenie ma także integracja z Unią Europejską - z inicjatywy SGM wiosną 1997 roku w Krakowie odbędzie się Konferencja Prezesów i Gubernatorów Banków Centralnych ośmiu państw, których Prezydenci spotkali się w czerwcu bieżącego roku w Łańcucie.

SGM podejmuje przede wszystkim inicjatywy regionalne w tym ostatnio I Małopolskie Targi Gmin, które odbyły się w maju 1996 roku w Krakowie. Majowe Targi stają się coroczną okazją do promocji gmin Małopolski i działających w Małopolsce przedsiębiorstw. Okazją do rozszerzenia obszarów aktywności daje bliska współpraca SGM ze Związkiem Gmin Górnego Śląska i Północnych Moraw, co łącznie stanowi kilkunastomilionowy rynek mieszkańców Małopolski i Śląska.

Sprawy te jak i organizowanego forum Gospodarczego - Małopolska 2000 znajdują swoje odzwierciedlenie w wydawanym przez SGM od 5 lat Kwartalniku „Wspólnota Małopolska” - pisma Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów, radnych i pracowników samorządowych.

Zarazem jako Przewodniczący Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polski skupiającej 1200 gmin z terenu całego kraju, życzę uczestnikom Forum aby Małopolska była nadal jednym z regionów proponujących możliwie najlepsze rozwiązania, produkty dla kraju i zagranicy.

W DUCHU TOLERANCJI

Kościół Żegociński obchodzi w bieżącym roku setną rocznicę wybudowania i poświęcenia świątyni parafialnej. Powyższy fakt był tematem uroczystości, w czasie których został podkreślony znaczący wpływ kościoła na życie społeczne, oświatowe, kulturalne i gospodarcze naszej gminy. W przeszło siedmiowiekowej historii kościoła żegocińskiego wpływ na przemiany cywilizacyjne będąc ich współtwórcą.

Znamiennym faktem historycznym w dziejach tutejszej społeczności, przykładem tolerancji i współdziałania między Żydami i katolikami było zdarzenie odnotowane w kronice parafii, według którego przed stu laty Żyd Samuel Rosenblum właściciel gruntu, odstąpił ów grunt pod budowę świątyni, zezwolił by z jego kamieniołomu wydobywano materiał budowlany a nawet uczestniczył z całą rodziną w uroczystościach poświęcenia nowego kościoła. Dlatego patrząc z perspektywy historii, co prawda niewielkiej społeczności Gminy Żegocina na współczesne próby fałszywej interpretacji faktów historycznych przez środowiska Żydów amerykańskich, szczególnie w odniesieniu do wydarzeń II wojny światowej, należy ze zdumieniem stwierdzić brak racjonalnych działań mających na celu nasycenie historii nienawiścią i brakiem tolerancji. Zdziwienie budzi milczenie władz państwa Polskiego wobec chociażby niedawnej wypowiedzi laureata Nagrody Nobla Elie Wiesela na temat rzekomej potrzeby usunięcia krzyży z terenu obozu koncentracyjnego w Brzezince. Mając powyższe na uwadze, rada Gminy w Żegocinie wzywa wszystkich ludzi dobrej woli i apeluje szczególnie do osób pełniących funkcje publiczne o przeciwdziałanie próbom fałszowania historii stosunków polsko-żydowskich.

*mgr Jan Rojek
Przewodniczący Rady Gminy*

Listy do „Wspólnoty”

Nowe wyzwanie w ruchu regionalnym

Ruch regionalny wspierają oraz koordynują różne stowarzyszenia regionalne oraz instytucje o zadaniach kulturowych, naukowych i oświatowych. Posiada sprawdzone w regionalnym procesie historycznym formy i metody działania, które zachowały swoje wartości inspirujące. Słabością obecnych stowarzyszeń regionalnych jest mały udział młodzieży.

W czasach kontrowersyjnego postmodernizmu, współczesny ruch regionalny powinien ułatwiać społecznościom lokalnym poszukiwania wartości oraz sprzyjać rozwojowi dialogu wewnętrznego w społecznościach lokalnych. Obecne programy działania powinny w szerszym zakresie obejmować:

1. Edukację ekonomiczną m.in. w zakresie podstawowych czynników ekonomicznych decydujących o rozwoju i postępie regionu.
2. Czynnikiem rozwojowym w przyszłości pozostaje umiejętne łączenie tradycji z nowoczesnością. Niezbędne jest szersze udokumentowanie i spopularyzowanie roli tradycji w rozwoju z uwzględnieniem kulturotwórczych funkcji domu i rodziny.
3. Inspirowanie, prowadzenie i koordynowanie pogłębionych i krytycznych studiów historycznych nad regionem. Celem badań powinno być pełne udokumentowanie wkładu Regionu w dzieje i kulturę narodową, także europejską. Ważne jest wskazanie wszystkich czynników, które decydowały o rozwoju i postępie w złożonych procesach historycznych. Dziej lokalne to nie tylko sukcesy i osiągnięcia, ale także historia zatraconych szans i możliwości w przeszłości, przyczyny były zawsze zróżnicowane i złożone.
4. Popularyzowanie zasad filozoficznych „myślenia przez wartości”.
5. Szersze włączenie regionalizmu w proces nauczania i wychowania. Realizowane to może być poprzez „klasy dziedzictwa kulturowego” w szkołach średnich oraz przez opracowanie i wydawanie źródłowych wydawnictw i muzeów bibliografii regionalnych.

W okresie międzywojennym w inspiracji władz państwowych były tworzone i funkcjonowały z różnym efektem towarzystwa upiększania miast i regionów. Sekcja estetyzacji regionu powinna funkcjonować w każdym stowarzyszeniu regionalnym.

*mgr Szczepan Świątek
st., kustosz AP Kraków*

VII Walne Zgromadzenie Delegatów SGM. Kraków, 31.05.1996.
Od lewej: Prezes NBP Hanna Gronkiewicz-Waltz, Przewodniczący SGM Kazimierz Barczyk,
prof. Michał Kulesza, Prezes Stowarzyszenia Gmin Regionu Wielkopolski Bronisław Lachowicz.

VII Walne Zgromadzenie Delegatów SGM. Kraków, 31.05.1996.

FOTO - ARCHIWUM SGM

I Małopolska Konferencja Samorządowa. Zakopane 27-29.09.1996.
Od prawej: Mirosław Styczeń, Krzysztof Kawęcki, Wojciech Dobrzyński, Kazimierz Barczyk,
Andrzej Szkaradek, Paweł Łączkowski, Romuald Szeremietiew.

I Małopolska Konferencja Samorządowa. Zakopane 27-29.09.1996.

RADA FEDERACJI ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ GMIN POLSKICH:*

1. Podhalański Związek Gmin	Marek Skrzypek	9. Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej	Jan Olbrycht
2. Stowarzyszenie Gmin Małopolski	Kazimierz Barczyk	10. Związek Miast Polskich Wielkopolski	Wojciech Kaczmarek Maciej Czajkowski
3. Stowarzyszenie Gmin Regionu Wielkopolski	Bronisław Lechowicz	11. Związek Polskich Gmin Zachodnich	Franciszek Werner
4. Związek Gmin Uzdrawiskowych	Józef Hlebowicz	12. Unia Miasteczek Polskich	Stanisław Bodys Maciej Czajkowski
5. Związek Gmin „Pilica”	Lech Staniszewski	13. Związek Miast i Gmin Morskich	Wiesław Byczkowski
6. Związek Gmin Górnego Śląska	Zygmunt Frankiewicz		
7. Związek Gmin Jurajskich	Adam Markowski		
8. Związek Gmin Śląska Opolskiego	Czesław Tomalik		

Przewodniczący Federacji: **Kazimierz Barczyk**
 Wiceprzewodniczący Federacji: **Wojciech Kaczmarek**
Czesław Tomalik
 Dyrektor Biura Federacji: **Jan Wiczorkowski**

Biuro Federacji: Kraków, ul. Grodzka 28, 30-004 Kraków, tel. (012)161482, (012)215389, fax (012)219312

*Zarząd Międzygminnego Związku "Olimpiada Zimowa 2006" przyjął uchwałę w sprawie przystąpienia do Federacji.

Program Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich

Federacja Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich ma na celu wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz podejmowanie i realizowanie współdziałania pomiędzy krajowymi i regionalnymi związkami i stowarzyszeniami gmin poprzez:

1. Reprezentowanie gmin na forum ogólnopolskim

Reprezentacja interesów gmin jest szczególnie istotna tam gdzie powstają regulacje określające uprawnienia i obowiązki gmin. Konieczne jest stworzenie mechanizmów zapewniających obligatoryjne opiniowanie projektów aktów prawnych związanych z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego.

Reprezentacja gmin na forum ogólnopolskim powinna realizować się przede wszystkim przez udział w pracach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego - forum stanowiącym płaszczyznę wymiany opinii i dokonywania uzgodnień między Rządem a Stroną Samorządową

Ponadto przedstawiciele Federacji winni uczestniczyć w pracach komisji Sejmu i Senatu RP, zajmujących się kwestiami samorządu a szczególnie w Sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego.

Konieczne jest zapewnienie w projekcie Konstytucji RP zapisów gwarantujących zdecentralizowaną strukturę władzy publicznej i terytorialną organizację państwa (...)

Uwzględniając doświadczenia, zmuszające gminy do występowania na drodze sądowej, Federacja podejmować będzie

inicjatywy i udzielać pomocy we zakresie procesów sądowych prowadzonych przez gminy dla obrony ich praw.

2. Inicjowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych, dotyczących samorządów terytorialnych

Uznajemy, że wyrażenie opinii i stanowisk wobec inicjatyw prawodawczych Rządu i innych organów państwowych nie zawsze jest wystarczające dla zapewnienia ochrony interesów samorządów terytorialnych. Z tego powodu Federacja występować będzie z własnymi (samorządowymi) projektami regulacji prawnych.

Wymagają szczególnie aktywności prace nad kodeksem finansów gmin a przede wszystkim pakietem ustaw zmierzających do powołania samorządu powiatowego i dokończenia reformy samorządowej Inicjatywy ze strony samorządu wymagają również min. Kwestie oświaty, kultury, służby zdrowia i opieki społecznej, rozwoju wsi i rolnictwa, ochrony środowiska, gospodarki komunalnej, ustawy prywatyzacyjne i reprivatyzacyjne, nowelizacja ustawy o zamówieniach publicznych, ustawy o działalności gospodarczej (...)

3. Polityka regionalna

Konieczne jest przywrócenie samorządu także na poziomie jednostek regionalnych - silnych województw. Zadaniem Federacji winno być inspirowanie stworzenia regionalnych strategii rozwoju umożliwiających prowadzenie aktywnej polityki regionalnej.

Federacja będzie wspierać organizację ogólnopolskich i regionalnych targów

gmin a także promocyjnych wydawnictw poświęconych poszczególnym regionom. (...)

4. Propagowanie organizowanej przez zrzeszone w Federacji organizacje, wymiany doświadczeń w zakresie wykonywania zadań własnych gmin i zadań im zleconych przez administrację rządową.

W ramach Federacji zorganizowane zostaną Zespoły Robocze dla monitorowania, wymiany doświadczeń oraz formułowania praktycznych wniosków w zakresie wykonywania zadań własnych gmin i zadań im zleconych przez administrację rządową (...)

Federacja wspomagać będzie działalność małych komunalnych związków gmin.

5. Inspirowanie i podejmowanie wspólnych inicjatyw służących gospodarstwu, kulturalnemu i społecznemu rozwojowi miast i gmin.

Gospodarczy i społeczny rozwój gmin jest podstawowym wskaźnikiem oceny skuteczności działań samorządu Federacja inspirować będzie działania zmierzające do pozyskiwania inwestorów podejmujących inwestycje o zasięgu regionalnym.

Skutecznym narzędziem dla realizacji tego celu powinno stać się opracowanie w gminach strategii rozwoju.

Federacja będzie promować przyjmowane w gminach rozwiązania modelowe w zakresie rozwoju gospodarczego, kulturalnego i społecznego.

6. Prowadzenie pracy informacyjnej i wspieranie działalności wydawniczej

szkoleniowej i promocyjnej, prowadzonej przez organizacje zrzeszone w Federacji.

Promocja gmin będzie wspierana przez działania Federacji zmierzające do zwiększenia udziału tematyki samorządu terytorialnego w programie telewizyjnym i radiofonii publicznej, w tym poprzez udział samorządów terytorialnych w procesie przekształceń i częściowej komunalizacji ośrodków regionalnych Telewizji Publicznej S.A. z uwzględnieniem udziału przedstawicieli samorządu w radach nadzorczych i programowych.

Federacja będzie upowszechniać programy promocji gmin i regionów.

Federacja wydawać będzie własny biuletyn informacyjny informujący o problematyce samorządu, działaniach poszczególnych związków i stowarzyszeń a także o gminach.

Federacja będzie ściśle współpracować z wydawnictwami samorządowymi (Municipium S.A.).

W pracach informacyjnych i promocyjnych wykorzystane zostaną nowoczesne techniki przekazu informacji w szczególności sieci INTERNET przy założeniu zamieszczenia w sieci infor-

-macji i oferty każdej z gmin. Federacja będzie wspierać tworzenie Systemu Analiz Samorządowych. (...)

7. Ogólnopolskie Konferencje Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów.

Federacja będzie organizować ogólnopolskie Konferencje Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów dla omawiania istotnych problemów dotyczących samorządu terytorialnego. Konferencje powinny być także okazją do wyrażania stanowisk i podjęcia uchwał w sprawach samorządu

8. Konferencje problemowe

Dla omawiania poszczególnych kwestii związanych z działalnością gmin Federacja organizować będzie konferencje programowe. Konferencje organizowane będą przez Biuro Federacji, przez poszczególnych członków Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich. Ich efektem powinno być nie tylko prezentacja problemów ale także zajęcie konkretnego stanowiska w tych sprawach

Na forum Federacji odbywać się będą konferencje Przewodniczących Rad Gmin, Sekretarzy, Skarbników, itp.

9. Współpraca z innymi partnerami.

Federacja, dla realizacji statutowych

celów, współpracować będzie ze wszystkimi instytucjami i organizacjami, których działalność wiąże się z samorządem terytorialnym.

10. Reprezentacja gmin na forum międzynarodowym - współpraca zagraniczna

Federacja jako reprezentacja ogólnokrajowa będzie prowadziła współpracę z organizacjami samorządowymi w innych państwach. Istotnymi partnerami powinny być min. United States Agency for International Development, PHARE, Fundusz Know-How.

Koordinacji i wsparcia wymaga prowadzona przez gminy współpraca zagraniczna, szczególnie przygraniczna. Współpraca z samorządami państw Unii Europejskiej (w tym na forum CEMR) i państw Grupy Wyszehradzkiej ma szczególne znaczenie. Istotnymi obszarami współpracy winny być min. kwestie ochrony środowiska a także budowy nowych przejść granicznych.

Federacja przekazywać będzie informacje o funduszach pomocowych, przeznaczonych na konkretne inicjatywy prowadzone w gminach i dla gmin, w tym o zasięgu regionalnym.

List Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich do Prezesa Zarządu TVP SA Ryszarda Miazka, Przewodniczącego KRRiTV Bolesława Sulika, Prezesa Zarządu PR SA Krzysztofa Michalskiego z dnia 10 lipca 1996 roku.

Szanowni Panowie,

Uprzejmie informuję o rozpoczęciu działalności przez Federację Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich - ogólnokrajowej organizacji zrzeszającej 1200 gmin. (...)

Ze względu na to, że telewizja i radio odgrywają szczególną rolę wśród środków komunikacji społecznej, zwracam się uprzejmie do Panów Prezesów z propozycjami współpracy z samorządem terytorialnym, z prośbą o ich rozważanie i uwzględnienie w działalności telewizyjnej i radia publicznego.

Samorządy lokalne a także regionalne i ogólnopolskie związki i stowarzyszenia gmin powinny stać się rzeczywistym partnerem w kształtowaniu programu telewizyjnego i radia. Odnosi się to szczególnie do wykorzystania instytucjonalnych form udziału w kształtowaniu programu: Rad Programowych i Rad Nadzorczych, które stają się strukturami nadmiernie upolitycznionymi - upartyjnionymi.

Szersze uwzględnienie w składach rad programowych i nadzorczych reprezentantów środowisk samorządowych pozwoli z jednej strony na zapewnienie współpracy władz lokalnych oraz telewizji i radia publicznego, z drugiej zaś da możliwość włączenia się w realizację programu osobom cieszącym się zaufaniem społeczności lokalnych i znających ich problemy.

W programie telewizyjnym i radia publicznego winna znajdować odzwierciedlenie w stałych programach samorządowo - lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich, co wymaga także nawiązania i utrzymania współpracy z lokalnymi samorządami.

Kwestie te są szczególnie istotne z uwagi na fakt, iż Polska

jest państwem skrajnie scentralizowanym, co znajduje także swój obraz w programie Telewizji i Radia.

Rozumienie idei i roli samorządu terytorialnego uwarunkowane jest także szerszą znajomością zasad działania i kompetencji administracji lokalnej. Telewizja i Radio mogą i powinny czynnie realizować edukacyjne programy samorządowe. (...)

List Otwarty Federacji, Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich do Marszałków Sejmu i Senatu RP z dnia 10 lipca 1996 roku.

Szanowny Pan
Józef Zych
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Pan
Adam Struzik
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowni Panowie Marszałkowie Sejmu i Senatu,

Uprzejmie prosimy o osobiste włączenie się Panów Marszałków do procedowania nad projektem ustawy „Prawo energetyczne” i spowodowanie aby struktura akcjonariatu majątkowego firm elektroenergetyki, gazownictwa i ciepłownictwa była rozstrzygnięta wcześniej lub co najmniej równoległe z projektem ustawy „Prawo energetyczne”. Podtrzymuję również stanowisko Stowarzyszenia Gmin Małopolski z dnia 19 czerwca 1995 roku („Wspólnota nr 29), iż ustawa „Prawo energetyczne” powinna zostać uchwalona w możliwie najkrótszym czasie.

Autorzy samorządowej, zgłoszonej przez grupę posłów wersji zapisu „Prawa energetycznego” w rozdziale 8: „Zmiany w przepisach obowiązujących”. Przepisy przejściowe i końcowe” zaproponowali artykułu następującej treści:
art. 49

FEDERACJA ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ GMIN POLSKICH

I. Odrębna ustawa, wydana w terminie do ureguje stan prawny lokalnej infrastruktury energetycznej w drodze:

1. rewindykacji majątku gminnego, który został upaństwowiony i nadal pozostaje własności Skarbu Państwa, lub

2. nieodpłatnego przekazania pakietu co najmniej 51% akcji spółek akcyjnych powstałych w wyniku przekształcenia państwowych przedsiębiorstw energetycznych, lub

3. komunalizacji nie przekształconych przedsiębiorstw państwowych.

II. Ustawa określi także składniki infrastruktury energetycznej o znaczeniu ogólnokrajowym, pozostającym w gestii administracji rządowej.

art. 50

Regulacja stosunków własnościowych, o których mowa w art. 49, uwzględni proporcje wartości energii zakupionej przez odbiorców finalnych zlokalizowanych na terenie poszczególnych gmin wg. danych za rok 1994.

W procesie przebudowy naszej państwowości od roku 1989 jednym z najbardziej fundamentalnych aktów prawnych jest ustawa o samorządzie terytorialnym z 8 maja 1990 roku. Mimo upływu 6 lat, jej intencje i zapisy określone w art. 7 ust. 1 pkt 3 nie doczekały się stosownych aktów wykonawczych i tym samym wdrożenia. (...)

Osiągnięcia krajowe w tym względzie są niezwykle skromne fakt że uznawana za pilotową prywatyzacja EC „Kraków” jest realizowana wbrew woli Rady Miasta Krakowa jest tego dowodem, to samo również dotyczy bliskiej Panu Marszałkowi EC w Zielonej Górze.

Czwartego czerwca br. podkomisja sejmowa do rozpatrzenia projektów ustaw „Prawo energetyczne” (druki nr 1290 i 1402) odbyła ostatnie posiedzenie. Końcowe ustalenia (tekst nie został jeszcze opublikowany) tylko po części stanowią kompilację obu projektów. zasadniczym problemem, który nie został podjęty w dyskusji pozostaje przywrócenie gminom prawa własności lub współwłasności infrastruktury energetycznej.

Federacja Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich

Uchwała Nr 3/96 Rady Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich z dnia 5 sierpnia 1996 roku w sprawie udziału Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Działając na wniosek organizacji zrzeszonych w Federacji w oparciu o § 2 oraz realizując określone w § 1 pkt 1 Statutu zadania reprezentowania gmin we wszystkich sprawach uznane za wspólne na forum ogólnopaństwowym, Rada Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich uchwała co następuje:

§ 1

Wobec tworzenia, w oparciu o nową podstawę prawną, komisji dla współpracy, wymiany opinii i uzgadniania stanowisk związanych z funkcjonowaniem Samorządu terytorialnego i administracji rządowej, Rada Federacji wnosi o włączenie Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza Prezydium Rady Federacji.

Przewodniczący Federacji
Kazimierz Barczyk

Uchwała Nr 4/96 Rady Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich z dnia 5 sierpnia 1996 roku w sprawie

udziału Federacji w pracach Komitetu Kierującego Programu USAID „Partnerstwa dla samorządu terytorialnego”

Działając na wniosek organizacji zrzeszonych w Federacji w oparciu o § 2 oraz pkt 4 Statutu zadania reprezentowania gmin we wszystkich sprawach uznanych za wspólne i podejmowania inicjatyw dla rozwoju gospodarczego, kulturowego i społecznego miast i gmin, Rada Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich uchwała co następuje:

§ 1

Federacja Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich zgłasza gotowość i postulat uczestniczenia w Komitecie Kierującym Programem Amerykańskiej Agencji Rozwoju Międzynarodowego (USIAD) „Partnerstwa dla samorządu terytorialnego”.

§ 2

Federacja wnosi o włączenie w skład Komitetu kierującego, obok przedstawiciela Federacji, przedstawicieli organizacji zrzeszonych w Federacji:

Związek Miast Polskich, Unii Miasteczek Polskich, Związek Gmin Górnego Śląska i Północnych Moraw, Związek Gmin Śląska Opolskiego, Stowarzyszenie Gmin Uzdrawiskowych, Stowarzyszenie Gmin Małopolski, Stowarzyszenie Gmin Regionu Wielkopolski, Związek Gmin „Pilica”, Związek Gmin Jurajskich

oraz przedstawicieli organizacji nie należących do Federacji, z którymi Federacja współpracuje:

Związek Gmin Wiejskich, Związek Miast i Gmin Morskich, Unii Metropolii Polskich.

§ 3

Rada Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich do prowadzenia rozmów w sprawie składu i trybu Komitetu Kierującego upoważnia:

1. Przewodniczący Federacji - Kazimierza Barczyka
2. Prezesa Zarządu Związku Gmin Śląska Opolskiego - Czesława Tomalika
3. Przewodniczącego Zarządu Związku Gmin Górnego Śląska i Północnych Moraw - Zygmunta Frankiewicza
4. Przewodniczącego Zarządu Związku Gmin Jurajskich - Adama Markowskiego
5. Przewodniczącego Stowarzyszenia Gmin Regionu Wielkopolski - Bronisława Lachowicza
6. Prezesa Zarządu Stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych - Józefa Hlebowicza
7. V-ce Przewodniczącego Zarządu Stowarzyszenia Gmin Małopolski - Kazimierza Gąsiora.

Informacja Biura Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich na temat programu INTERNET DLA SAMORZĄDÓW z dnia 15 września 1996 roku.

Amerykańska agencja rozwoju międzynarodowego -USAID- i kontraktor pomocy USIAD do realizacji programu -DAI-upoważniły Municipium SA do kierowania pracami dotyczącymi wykorzystania INTERNETU dla potrzeb samorządu terytorialnego z uwzględnieniem uwag wszystkich innych zainteresowanych organizacji.

Podstawowe zadania programu Internet dla samorządu, to stworzeni gminom możliwości zapoznania się z Internetem oraz wykorzystanie go dla potrzeb samorządu poprzez:

- korzystanie z informacji dostępnych w sieci
- prezentowanie własnej gminy
- korzystanie z baz danych dla gmin.

Realizacja tego programu umożliwi gminom korzystanie z pomocy w wyposażeniu w sprzęt komputerowy, oprogramowanie, szkolenie osób obsługujących internet. Dostęp do sieci (baz danych) jest dowolny i pełny. Uwzględniając sugestie uczestni-

FEDERACJA ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ GMIN POLSKICH

ków spotkania zorganizowanego przez Municipium SA w dniu 30 maja 1996 r. postanowiono ustalić:

1. Ilość i zakres samorządowych baz danych oraz kolejność ich tworzenia.
2. Wypracowanie form współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami:

Agencja Rozwoju Komunalnego (ARK), DAI, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Fundacja Know-how, Strona Samorządowa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Krajowy Sejmik Samorządu Terytorialnego, Mynicyum SA, USAID, Regionalne Izby Obrachunkowe, Sejmowa Komisja Samorządu Terytorialnego, Unia Metropolii Polskich, Unia Miasteczek Polskich, Związek Prasy Lokalnej, Związek Gmin Wiejskich, Związek Miast Polskich, Stowarzyszenie Gmin Małopolski, Federacja Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich. Podczas spotkania w dniu 16 lipca 1996 roku przedstawiciele organizacji zainteresowanych programem Internet dla samorządu, powołano:

zespół merytoryczny, który był otwarty dla wszystkich podmiotów samorządowych (organizacje samorządowe, związki międzykomunalne, fundacje, związki prasy lokalnej). Zadaniem zespołu merytorycznego było ustalić listę priorytetowych baz danych, które powinny powstać w pierwszej kolejności oraz sposób w jaki należy wyłonić operatorów usług internetowych. W skład zespołu weszli przedstawiciele wyżej wymienionych organizacji.

zespół techniczny, który ma za zadanie organizować i nadzorować specjalistów pracujących dla potrzeb programu w zakresie budowy baz danych oraz sposób ich zarządzania.

Ustalono, że ARK będzie centrum koordynacyjnym programu, ale bazami danych zarządzał będzie ten kto będzie je wykorzystywał i dbał o ich aktualizację.

Podczas następnego spotkania w dniu 20 sierpnia 1996 roku zaproponowano powołanie zespołu do spraw negocjacyjnych, którego celem będzie prowadzenie negocjacji z firmami komercyjnymi, które będą wykonywać prace dla projektu internetowego. W skład zespołu zaproponowano następujących członków:

przedstawiciele sygnatariuszy umowy o SAS, przedstawiciel Federacji ZiSGP - Jarosław Ciszewski Wiceprzewodniczący ZGJ, przedstawiciel Municipium SA, ewentualnie przedstawiciel KSST oraz przedstawiciel DAI.

Ustalenia Zespołu Merytorycznego.

Potrzeba zatrudnienia profesjonalnego doradcy dla zespołu technicznego. Jego koszty przy braku udziału finansowego organizacji samorządowych zobowiązywało się ponieść wspólnie Municipium i ZMP. Ustalono kolejność udostępniania sprzętu i dostępu do internetu samorządowego. W pierwszej kolejności będą to wykonawcy baz danych potem instytucje - ich współpracownicy, a następnie reszta organizacji samorządowych, gminy najbardziej przygotowywane merytorycznie i dalej pozostałe gminy.

Postanowiono, że gminom najbiedniejszym zapewni się sfinansowanie dostępu do sieci przez wykupienie rocznego abonamentu. W wyniku prac zespołu merytorycznego powstał dokument końcowy przedstawiony w załączniku.

Dyrektor Biura Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin
Polskich
Jan Wiczorkowski

Uchwała Rady Federacji przyjęta w dniu 23 września 1996 roku w Katowicach w sprawie dokumentu „Państwo sprawne, przyjazne i bezpieczne - Założenia programu

decentralizacji funkcji państwa i rozwoju samorządu terytorialnego”.

Przedłożony do zaopiniowania dokument jest zestawieniem propozycji, których rodowód sięga początku lat 90-tych. Na pozytywną uwagę zasługuje opracowanie bilansujące dylematy związane z reformą struktur państwa. Może to zmierzać do przyspieszenia prac a także do nadania im uporządkowanego i całościowego charakteru.

Biorąc pod uwagę konieczność kontynuacji reform Rzeczypospolitej Rada Federacji uważa za istotne stwierdzenie co następuje:

1. W sprawie systemu administracji opowiadamy się za wariantem 1 - „trójszczeblowym układem samorządowej władzy publicznej, w którym istniejącą dzisiaj samorządową gminę uzupełnia samorządowy powiat, nie odbierający gminom ich dotychczasowych kompetencji a przejmujący część zadań od dzisiejszych województw. Między samorządowym powiatem a władzą centralną istniałoby większe niż dzisiaj, grupujące kilka lub kilkanaście powiatów województwo, zdolne do prowadzenia polityki regionalnej”.

2. Bardzo istotnym krokiem przebudowy administracji publicznej powinna stać się reforma powiatowa. Uważamy za niezbędne, aby ustawy określające ustrój, kompetencje i finanse powiatów zostały uchwalone przez Parlament do końca 1996 roku.

3. Realizacja programu decentralizacji państwa powinna odbywać się przy konsultacji i aprobacie przez środowiska samorządowe w zakresie szczegółowych rozwiązań. Poważną rolę powinny tu odegrać organizacje gmin - w szczególności Federacja Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich.

Przewodniczący Federacji
Kazimierz Barczyk

Komunikat ze spotkania Lecha Wałęsy z Kazimierzem Barczykiem Przewodniczącym Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich. Gdańsk, 4 października 1996 roku.

W dniu dzisiejszym, w Gdańsku, w siedzibie Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” odbyło się spotkanie Prezydenta Lecha Wałęsy z Kazimierzem Barczykiem - Przewodniczącym Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich. (...)

W trakcie spotkania omówiono miejsce samorządu w przyszłej Konstytucji Rzeczypospolitej, podkreślając konieczność zawarcia w Ustawie Zasadniczej zapisów gwarantujących zdecentralizowany charakter naszego unitarnego państwa i realne uprawnienia dla samorządu, zgodnie z ratyfikowaną Europejską Kartą Samorządu Terytorialnego.

Prezydent Lech Wałęsa i Przewodniczący Kazimierz Barczyk opowiedzieli się również za pilnym przeprowadzeniem reformy struktur administracji samorządowej i rządowej, zmierzającej w kierunku powołania trójszczeblowego układu władzy publicznej z wzmocnioną samorządową gminą, samorządowym powiatem, nie odbierającym gminom ich dotychczasowych kompetencji i dużym województwem samorządowo - rządowym, zdolnym do prowadzenia polityki regionalnej.

Wobec zbliżających się wyborów parlamentarnych podkreślono wagę samorządu terytorialnego, który stanowi naturalne oparcie dla środowisk „Polski Posierpniowej”.

Godzinne spotkanie zakończyło się deklaracją w sprawie dalszej współpracy ze środowiskami samorządowymi i wzajemnych konsultacji zmierzających do wzmocnienia samorządu terytorialnego, zgodnie z zasadą pomocniczości.

Kazimierz Barczyk

Lech Wałęsa

Konferencja "Komputery z Małopolski dla Gmin Małopolski".
Na pierwszym planie od lewej: Przewodniczący SGM Kazimierz Barczyk, Prezydent Krakowa Józef Lassota,
Prezes Optimus S.A. Roman Kluska, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa Stanisław Handziak.

Krakowski finał "Konkursu 8 Wspaniałych".

FOTO - ARCHIWUM SGM

Wizyta Prezydenta RP Lecha Wałęsy w siedzibie Stowarzyszenia Gmin Małopolski. 4.10.1996.

Wizyta Delegacji Miasta Krakowa we Lwowie.
Złożenie kwiatów na Cmentarzu Orłąt Lwowskich. 21.10.1996.

Latem 1949 roku, podczas gry w piłkę ktoś ukradł z kieszeni spodni tekst przysięgi naszej drużyny. Kolega twierdził, że nie mógł jej zgubić.

Kiedy sprawy młodzieży przejęły nowe władze komunistyczne w „Sztandarze Młodych” zaczęto drukować sążniste artykuły potępiające „Kamienie na szaniec”. Wzorem do naśladowania miał być pionier Pawka Morozow, który zadenuncjował własnych rodziców i posłał ich do łagru. Po tych przygrywkach przerabianie naszych harcerzy na pionierów ruszyło pełną parą. Nie chcieliśmy być pionierami.

21 grudnia 1949 roku. Święta za pasem, śnieg lada moment zacznie sypać. Ruch przedświąteczny w całej pełni: sprzątanie, zakupy, zapach pieczonych ciast. Położyłem się spać; w domowym rozdziale zajęć obarczono mnie kupnem ryb i choinki. Obowiązek ten przyjąłem z radością. Perspektywa wolnych dni od nauki, ukożane święta Bożego Narodzenia, choinka, kolędy, wszyscy życzliwi i uśmiechnięci - to było to, co pozwalało na snucie marzeń. Powziąłem właśnie postanowienie solidnej pracy nad sobą i byłem prawie pewien, że do istniejących dyplomów, pięknie oprawionych w ramki, wiszących na ścianie mego pokoju - za biegi narciarskie - przybędzie nowy.

Z rozważań przed zaśnięciem wyrwał mnie głos Matki: - Ktoś do ciebie. Było ich trzech. Robili wrażenie jakby mnie dobrze znali. - Musisz iść z nami do Urzędu Bezpieczeństwa - powiedział jeden - Zatrzymaliśmy człowieka bez dokumentów, który mówi, że przyjechał do ciebie. Jak to potwierdzisz to go wypuścimy. - Niech się pani - zwrócił się do Matki - nie martwi. Trudno trzymać człowieka jak nie winny. Matka nic nie rzekła. Dopilnowała tylko bym się ubrał ciepło i uściskała mnie. - Wracaj szybko.

Przez układające się do snu miasto idziemy do budynku UB, w którym przed wojną była Kasa Chorych. Komuna zmieniła ośrodek zdrowie na katownię Polaków.

- Gdzie ten człowiek - pytam gdy mnie wprowadzono. W odpowiedzi otrzymałem mocne uderzenie w tył głowy i usłyszałem wrzask: - Twarzą do ściany. Ręce na ścianę. Wyżej. Po chwili już głosem spokojniejszym: - To na przywitanie, abyś zapamiętał bandyto, że od zadawania pytań jesteśmy my. Po rewizji, już bez kopniaków, zaprowadzili mnie do piwnicy, do celi. Byli tam ludzie przywiezieni wcześniej. Nie chcieli mówić za co ich zatrzymali. Na wielu

twarzach widać było ślady „powitania”. Ja tylko czułem tylko ciepło w ustach i bolała mnie głowa. W celi nikogo nie znalazłem. Myślałem wówczas, że jestem jedyny z naszej drużyny.

Rzeczywistość była inna. Wkrótce, którego dnia nie pamiętam, usłyszałem: - Stefan Tula na przesłuchanie. To jakiś ubek wywoływał z sąsiedniej celi jednego z naszej drużyny. Wkrótce znów padło znajome nazwisko. Wywoływano Bronka Święcha, a gdy po kilku dniach przywieziono z Krakowa aresztowanego Tacka Pytlika, wiedziałem już, że to była wyspa.

Przesłuchania trwały. W jakiś czas

ŚWIADEK

potem, już po Bożym Narodzeniu do celi wtłoczono ludzi z okolic Gdowa i Dobczyc. Szeptali między sobą, że kogoś brakuje. Pewnie jest w szpitalu - usłyszałem, ale nie przywiązywałem wagi do prowadzonych rozmów; zbyt byłem zajęty własnymi sprawami. Przypomniałem sobie to zdanie wypowiedziane szeptem, gdy z piwnicy prowadzono mnie na przesłuchanie i ze schodka pod schodami doszły mnie jęki, a w małym otworze w drzwiach ujrzałem oko. Pić, wody - usłyszałem. Chciałem podejść, ale prowadzący mnie ubek szarpnął mnie w bok. Następnego dnia znów to samo. Wiedziałem już od więźniów, że ten brakujący był ranny. Mówię więc do ubeka: - Dajcie mi wody. Dostałem za to kluczem w kark. Zastanawiałem się jak pomóc rannemu. Wymyśliłem, że boli mnie gardło i kategorycznie zacząłem domagać się wizyty u lekarza. Za dwa dni w celi zjawił się - co mnie zdumiało - znany w Myślenicach lekarz. Zorientował się, że z moim gardłem wszystko w porządku. Nie wydał mnie za symulację, bo usłyszałem: - Należy płukać gardło roztworem soli. Powiedziałem mu szeptem o rannym i prosiłem aby zajął się tą sprawą.

- Jaką zbrodnię popełnił ten człowiek? Pytałem tych co z nim przyjechali, ale nikt nie chciał mówić. Dopiero w nocy, gdy powiedziałem, że lekarz wie o rannym, młody chłopak siedzący obok mnie szepnął: - Uciekał. - Boże! - wołałem w myśli - Czy to są ludzie? Przecież on tylko uciekał. To oko w otworze drzwi komórki ciągle miałem przed oczyma i słyszałem jego jęki, cichutkie stukanie w drzwi z prośbą o wodę, o ratunek.

Byłem zadowolony, że powiedziałem lekarzowi o rannym i przekonany, że on

mu pomoże. Za parę dni, gdy mnie prowadzono na kolejne przesłuchanie, już nie słyszałem stukania, jęków, wołania o ratunek, ani nie widziałem oka. Pomógł - pomyślałem z nadzieją. Ale rzeczywistość była ponura. Ranny zmarł.

Przesłuchania trwały bez końca w dzień i w nocy. W naszej sprawie głównych oprawców było dwóch - porucznik Szewczyk - wysoki, chudy, z zadartym nosem. Temu bardzo zależało na uwięzieniu dwóch księży, naszych katechetów szkolnych: ks. Władysława Świętego i ks. Kowalika. Brakowało mu naszego kiwnięcia głową. Ale nie skutkowało bicie i groźby - chyba z tego powodu chodził wściekły. Drugi - por. Tomasik o wyglądzie rzeźnika, zwany przez nas ulanem z powodu pałkowatych nóg. Skory do bicia gdzie popadło.

W więzieniach PRL

Nadszedł dzień wywózki do Krakowa, gdzie mieliśmy stanąć przed Rejonowym Sądem Wojskowym. Gdy przechodziłem obok drzwi komórki dostałem dreszczy. Zdawało mi się, że widzę oko w otworze drzwi, że słyszę: Pić. Wody. ratunku - wypowiedziane coraz słabszym szeptem.

Do Myślenic, poprzez więzienia PRL i Jaworzno wróciłem po trzech latach z obustronną gruźlicą płuc. Walka o utrzymanie mnie przy życiu trwała 6 lat, z zamkniętą drogą do szkoły, bez prawa do pracy. Po wyjściu miałem 19 lat. Gdy miałem 16 lat zaliczano mnie do wybitnie usportowionej młodzieży.

Pytania

W roku 1992 dowiedziałem się, że por. Szewczyk nie żyje, a por. Tomasik, już w randze pułkownika milicji, obwieńczony wszystkimi możliwymi medalami, przeszedł na zasłużoną emeryturę.

Pytanie, jak to się dzieje, że w wolnej Polsce takie kanalie żyją dostatnio i nikt wobec nich nie wyciągnął konsekwencji za zbrodnie (przecież tego rannego zamordowali z zimną krwią) - pozostaje bez odpowiedzi. Dalej ujawniło się, że naszą drużynę wyspał do UB, kradnąc z kieszeni spodni tekst przysięgi, nasz szkolny kolega, który bez skrępowań przeszedł do czerwonego harcerstwa i tworzył później drużyny walterowskie. Ludowa nie zapominała mu tego obdarzając stopniem pułkownika wojsk lotniczych i robiąc go prokuratorem wojskowym.

J.M.Holuj (więzień polityczny PRL)
Gazeta Myślenicka, nr 8, 1996

Paweł Stańczyk

I MAŁOPOLSKA KONFERENCJA SAMORZĄDOWA

W dniach 27.09.96 - 29.09.96 odbyła się w Zakopanem I Małopolska Konferencja Samorządowa oraz Forum Polityków Małopolski, z udziałem 180 Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów, Przewodniczących Rad Gmin, Marszałków Sejmików Samorządowych z Małopolski oraz polityków ogólnopolskich i regionalnych.

Organizatorem Konferencji było Stowarzyszenie Gmin Małopolski z siedzibą w Krakowie, które zrzesza 135 gmin z 11 województw historycznej Małopolski (krakowskie, tarnowskie, przemyskie, rzeszowskie, krośnieńskie, nowosądeckie, biesko-bialskie, katowickie, tarnobrzeskie, częstochowskie, kieleckie).

Forum Polityków Małopolski - powołane w czerwcu 1996 roku z inicjatywy Stowarzyszenia Gmin Małopolski - jest płaszczyzną skupiającą działaczy samorządowych z Małopolski oraz polityków lokalnych i regionalnych, stanowiących zaplecze dla samorządów. Stworzyło to okazję do dyskusji w gronie liderów ogólnopolskich i wojewódzkich partii politycznych na temat problematyki ustrojowej i samorządowej.

Konferencja przebiegała w trzech zasadniczych blokach problemowych.

Pierwszym, w ramach którego zaprezentowano doświadczenia i dokonania poszczególnych gmin, regionów i organizacji samorządowych z całej Polski.

W drugiej części dyskutowano nad zasadniczymi, ustrojowymi reformami państwa i samorządu terytorialnego.

W trzeciej części podjęto dyskusję nad regionalnym rozwojem, Małopolskim Programem Rozwoju - Małopolska 2000.

Zabierając w trakcie konferencji **Adam Bachleđa Curuś** - Burmistrz Zakopanego określił ją jako jedno z najważniejszych wydarzeń tego roku dla Zakopanego i całej Małopolski. Jako szansę dla Małopolski określił planowaną organizację Zimowych Igrzysk Olimpijskich w roku 2006. Forum Polityków, zebrani przedstawiciele małopolskich samorządów udzieliłi poparcia tej inicjatywie.

Prezydent Nowego Sącza **Andrzej Czerwiński**, omawiając zasady funkcjonowania Sąddeckiej Strefy Usług Publicznych tzw. powiatów ziemskich, w ramach której administracja samorządowa przejmuje, w drodze pierwszego w Polsce eksperymentu, dużą część zadań rządowych, wskazał na konieczność odważnego przejmowania przez samorządy nowych zadań. (...)

Prof. dr hab. Elżbieta Wysocka - ekspert, Rady Ministrów omówiła rządowy program decentralizacji funkcji państwa. W dyskusji przyznano, że choć same założenia programu są słuszne i zbieżne z postulatami środowisk samorządowych od 1990 roku, to w rzeczywistości mamy do czynienia z coraz dalej idącą centralizacją i degradacją finansową gminy. W dyskusji opowiedziano się za realizacją I wariantu przyjętego przez Radę Ministrów programu, czyli trójszczeblowym układem władzy publicznej, w którym istniejącą dzisiaj samorządową gminę uzupełniałby samorządowy powiat, nie odbierający gminom ich dotychczasowych kompetencji a przejmujący część zadań od dzisiejszych województw. Między samorządowym powiatem a władzą centralną istniałoby większe niż dzisiaj, grupujące kilka, kilkanaście powiatów, województwa, zdolne do prowadzenia polityki regionalnej - zgodnie z zasadą pomocniczości.

Uczestnicy Konferencji wyrazili protest przeciwko przyjętej przez RP nowelizacji ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. *Zapisy ustawy ograniczają niezależność gminy i doprowadzają w konsekwencji do obniżania się dochodów gmin* - powiedział Marszałek Sejmiku Samorządowego w Krakowie **Marek Nawara**.

Skarbnik Miasta Krakowa **dr Lesław Fijał** omówił prawne i organizacyjne podstawy emisji obligacji komunalnych (poprzednio Kraków wyemitował obligacje w 1925 roku), a eksperci Miasta Krakowa uwarunkowania i zasady tworzenia Podatkowej Grupy Kapitałowej - holdingu kra-

kowskich spółek komunalnych - dzięki której Kraków może zaoszczędzić ok. 100 miliardów st. złotych opłacaniu podatków.

Prezydent Gliwic **dr Zygmunt Frankiewicz**, Prezes Związku Gmin Górnego Śląska i Północnych Moraw mówił o pozyskaniu inwestycji zagranicznych w gminach, na przykładzie inwestycji General Motors w Gliwicach rzędu 500 mln DM. Odpowiadając na propozycję SGM z maja 1996 roku o możliwych obszarach współpracy międzyregionalnej Śląska i Małopolski wskazał na możliwe do wspólnej realizacji przedsięwzięcia szczególnie promocję gmin i regionów na arenie międzynarodowej, koordynację prac nad komplementarnym rozwojem obu regionów, prowadzenie starań o intensyfikację budowy autostrad oraz skoordynowane wykorzystanie potencjału naukowego i kulturowego.

Dr Tadeusz Wrona - Przewodniczący Ligi Krajowej - w wystąpieniu pt. „Polityka prorodzinna samorządu” przedstawił możliwe formy działania samorządu na rzecz ochrony i wspierania rodziny, w tym poprzez tworzenie komisji ds. rodziny w gminach. **Józef Hlebowicz** - Prezes Stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych omówił projekt ustawy o gminach uzdrawiskowych. Status gminy uzdrawiskowej posiada aktualnie 35 gmin - według europejskich standardów nowej ustawy prawie dwa razy więcej gmin, szczególnie z Małopolski, uzyska status uzdrawiska, jako podstawy rozwoju i promocji.

Istotne miejsce znalazły podczas konferencji tematy oświatowe oraz trudności finansowe gmin z realizacją zadań w tym zakresie. **Czesław Tomalik**, Prezes Związku Gmin Śląska Opolskiego zreferował przedstawiony przez Związek monitoring finansowania oświaty - w ramach którego ustalono, że oświata pochłania ok. 1/3 budżety polskiej gminy. Uczestnicy Konferencji uzyskali wzorcową ankietę, przy pomocy której gminy opolskie monitorują koszty oświaty, wykazując tą drogą skalę nie realizowania

przez rząd ustawowej subwencji oświatowej.

Stanisław Kracik poseł na Sejm RP, burmistrz Niepołomic oraz **Tadeusz Mateusz Przewodniczący** Komisji Edukacji Związku Miast Polskich podzielili się doświadczeniami co do możliwości poszukiwania środków finansowych na funkcjonowanie oświaty. Podkreślono szczególnie duże wsparcie ze strony samorządów w Małopolsce, w tym bardzo duży udział w budowie nowych szkół w ciągu ostatnich sześciu lat.

Możliwości inwestycyjne gmin oraz wykorzystanie międzynarodowych i krajowych środków pomocowych były omawiane przez **Olgierda Dziekońskiego** Prezesa Agencji Rozwoju Komunalnego w Warszawie, stale współpracującej z Amerykańską Agencją Rozwoju Międzynarodowego (USAID). Nakłady oraz inwestycje samorządów w podstawowych działach gospodarki komunalnej (wodociągi, gazyfikacja, oczyszczalnie ścieków, telekomunikacja i in.) cechują się od kilku lat b. dużą skalą wydatków i stałą tendencją wzrostową - stanowiąc ok. 1/3 budżetu gminy.

Z zainteresowaniem spotkało się również wystąpienie **Józefa Orła**, Prezesa Municipium SA, wydawcy „Wspólnoty Samorządowej” - pt. „Media - Komunikacja międzygminna - Internet”, zaprezentowane zostały zamierzenia wydawnicze Municipium SA w zakresie wydawnictw samorządowych. W dyskusji zwrócono uwagę na konieczność wspierania Wydawnictwa i dobrze odbieranej „Wspólnoty Samorządowej”, która dociera do wszystkich gmin w Polsce. Przedstawione zostały wspierane przez Federację Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich projekty utworzenia ok. 30 samorządowych baz danych w ramach Internetu także docelowo włączenia do sieci Internet każdej z 2500 polskich gmin z własną „wizytówką” gminy. Obradujący w Zakopanem Zarząd SGM podjął uchwałę o tworzeniu w pilnym trybie, we współpracy z Optimus SA, Małopolskiego Centrum Internetu, dla promocji i prezentacji gmin, ofert inwestycyjnych, turystycznych itp.

W ramach spotkania Forum Polityków Małopolski - „Wyzwania dla Polski”, które poprowadzili Andrzej Szkaradek - Przewodniczący Zarządu

Regionu Małopolska, Członek Komisji Krajowej NSZZ Solidarność i **Kazimierz Barczyk** - Przewodniczący Zarządu SGM, Przewodniczący Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich wystąpili przewodniczący partii m.in. **Leszek Balcerowicz** (Unia Wolności), **Romuald Szeremietiew** (Ruch dla Rzeczypospolitej OP), **Paweł Łączkowski** (Partia Chrześcijańskich Demokratów), **Mirosław Styczeń** (Partia Konserwatywna), **Wojciech Dobrzyński** (PC Inicjatywa Integracyjna) oraz **Republikanów, Prawicy Narodowej**.

W konferencji uczestniczyli także członkowie władz krajowych i regionalnych Chrześcijańskiej Demokracji - Stronnictwa Pracy, Niezależnego Zrzeszenia Studentów, Stowarzyszenia Katolickiej Młodzieży Akademickiej, Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Konfederacji Polski Niepodległej, Zjednoczenia Chrześcijańsko-Narodowego, Zjednoczenia Polskiego oraz członkowie: **Ruchu 100, NSZZ RI Solidarność, Nowej Polski, Porozumienia Centrum, Solidarni w Wyborach, Koalicji Konserwatywnej, Partii Victoria, Polskiego Stronnictwa Ludowego, BBWR, Stronnictwa Demokratycznego, PSL - Porozumienie Ludowe i Komitetów Obywatelskich.**

W wystąpieniach i w dyskusji podkreślano, że Polska stoi przez największą od ponad trzystu lat szansą rozwoju - aby ją wykorzystać trzeba m. in. kontynuowania przerwanych reform ustrojowych, istotnego ich pogłębienia, a w tym celu wygranych przez obóz polityczny „Polski Posierpniowej” wyborów parlamentarnych. Większość polityków z kręgu Wyborczej Akcji Solidarność uznało, że szczególnie ważne dla sukcesu w wyborach parlamentarnych jest włączenie do programu AWS problemów samorządowych, lokalnych i regionalnych oraz obecność w przyszłym parlamencie reprezentantów środowisk samorządowych. Wielu polityków podkreślało wysokie kwalifikacje w służbie publicznej a zarazem kompetencje i doświadczenie prezydentów, burmistrzów, wójtów, radnych w kierowaniu lokalnymi społecznościami i rozwiązywaniu problemów ogólnokrajowych.

Zaprezentowanie przez przedstawicieli Akcji Wyborczej Solidarność

stanowisko i propozycje programowe przyjęte zostały z akceptacją przez zdecydowaną większość uczestników Forum Polityków Małopolski, którzy udzieliли poparcia tej inicjatywie.

Burmistrz Bochni **dr Teofil Wojciechowski** oraz **dr Lech Klewzyk** przedstawili stan przygotowań do organizacji w Bochni Prawyborów w Małopolsce, jako alternatywy dla Wrześni. Przyjęto, że Prawyborzy winny się odbyć na ok. 2 miesiące przed najbliższymi wyborami do Parlamentu. Prawyborzy będą organizowane przez władze samorządowe Bochni pod patronatem SGM.

Konferencje zakończyła prowadzona przez **Józefa Lassotę** - Prezydenta Krakowa, **Romana Ciepiałę** - Prezydenta Tarnowa, **prof. Janusza Orkiszę** - Przewodniczącą Komitetu Obywatelskiego Miasta Krakowa - dyskusja programowa „Małopolska 2000 - możliwości i potrzeby rozwoju regionalnego”

Kazimierz Barczyk poinformował o pracach powołanej przez Zarząd SGM w dniu 18.03.96 Komitetu Małopolska 2000 oraz zaproponował by SGM wraz z Uniwersytetem Jagiellońskim opracowały pilotażowe założenia i projekt: „Małopolska - Region Funkcjonalny”, jako model przyszłego regionu. Wszyscy uczestnicy dyskusji podkreślili konieczność twórczego wykorzystania historycznego, kulturowego, politycznego i społecznego „fenomenu Małopolski”.

Zainicjowane przez SGM Konferencje Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów, Przewodniczących Rad Gmin, Marszałków Sejmików Samorządowych oraz liderów politycznych będą organizowane w maju i wrześniu każdego roku. Władze samorządowe Bielska Białej zaproponowały organizację Konferencji w Bielsku Białej jesienią 1997 roku w 100 lecie Ratusza w Bielsku Białej.

Pragnę serdecznie podziękować Uczestnikom Konferencji za odpowiedź na zaproszenie i aktywny udział w obradach. Dziękuję Referentom za ich znakomite wykłady, a szczególnie tym, którzy przyjechali do nas z doświadczeniami z innych regionów Polski - wzbogacając naszą współpracę w ramach Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich.

Paweł Stańczyk

Paweł Stańczyk

II WYJAZD SAMORZĄDÓW MAŁOPOLSKI DO WATYKANU I RZYMU

W dniach 24.10-2.11.96 przedstawiciele Samorządów Małopolski, blisko 150 Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów, Przewodniczących Rad Gmin, Marszałków Sejmików Samorządowych i Radnych z miast i gmin Małopolski, wyjechali do Rzymu i Watykanu. Organizatorem wyjazdu było Stowarzyszenie Gmin Małopolski - organizacja samorządowa zrzeszająca 135 miast i gmin z 11 województw południowej Polski.

Głównym celem wyjazdu i najważniejszym punktem bogatego programu Pielgrzymki do Progów Apostolskich była **Oficjalna Audyencja u Ojca Świętego Jana Pawła II**, w trakcie której wręczono Ojcu Świętemu Tytuł Honorowego Małopolanina. Właśnie z inicjatywy Stowarzyszenia Gmin Małopolski, zgromadzeni na Spotkaniu Noworocznym w styczniu 1996 roku Prezydenci, Burmistrzowie, Wójtowie, Przewodniczący Rad Gmin, Marszałkowie Sejmików Samorządowych, Delegaci do SGM i Radni przyznali „po raz pierwszy i jedyny, Tytuł Honorowego Małopolanina, najwybitniejszemu w dziejach Polakowi - rodem z Małopolski”. Uchwała o przyznaniu Tytułu przekazana została już w styczniu 1996 roku przez Metropolitę Krakowskiego Kardynała Franciszka Macharskiego. Specjalna Audyencja dla Samorządów Małopolski odbyła się w dniu 28 października 1996 roku w sali Klementyńskiej na Watykanie. Audyencja miała szczególny charakter i była pierwszym oficjalnym spotkaniem dla osób świeckich po operacji, jaką przeżył Ojciec Święty.

Audyencja rozpoczęła się od odczytania przez Przewodniczącego Zarządu SGM Ka zimirza Barczyka - okolicznościowego Adresu skierowanego do Ojca Świętego. Adres podpisany został przez wszystkich uczestników wyjazdu i wręczony wraz z artystycznie wykonanym Tytułem (wykonany przez art. graf.

Jerzego Napieracza). Następnie Ojciec Święty wygłosił okolicznościowe przemówienie skierowane do uczestniczących w Audyencji a za ich pośrednictwem do władz samorządowych i mieszkańców Małopolski. Ojciec Święty poprosił uczestniczących w Audyencji o wspólne odśpiewanie Apelu Jasnogórskiego, jako modlitwy w intencji Ojczyzny. Ojciec Święty osobiście spotkał się i rozmawiał z każdym z uczestników Audyencji, którzy przekazali dary w imieniu swoich gmin. Na zakończenie wszyscy odśpiewali pieśń „My chcemy Boga” oraz wykonali wspólną fotografię. Obszerną relację z Audyencji zamieścił watykański dziennik L'Osservatore Romano, światowe agencje informacyjne, prasa krajowa i zagraniczna a także różgłośnie radiowe w tym Radio Watykan.

Uczestnicy wyjazdu uczestniczyli także w Audyencji Generalnej a także w Uroczystościach w Bazylice św. Piotra związanych z centralnymi obchodami 350. lecia Unii Uźródzkiej, w trakcie których Ojciec Święty przypomniał wagę związków Wschodu i Zachodu zarówno w Kościele jak i kulturze.

Ponadto w trakcie pobytu w Rzymie i Watykanie odbyły się spotkania w Senacie Republiki Włoskiej, na Kapitolu - z władzami Rzymu oraz europejskimi organizacjami samorządowymi, z Ambasadorem RP we Włoszech i Konsulem Generalnym RP w Rzymie, w Ambasadzie RP przy Stolicy Apostolskiej a także z **Kardynałem Andrzejem Marią Deskurem**.

W dniu 29.10.96 w siedzibie **Senatu Republiki Włoskiej** odbyło się spotkanie 150 uczestników Wyjazdu z udziałem **Przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych Senatu Gian Giacomo Mignone** oraz wielokrotnego Premiera Włoch **Giulio Andreotti** i grupą senatorów. W trakcie debaty, do której

wstęp wygłosili **Giulio Andreotti**, **Gian Giacomo Migone** i **Kazimierz Barczyk**, omówiono rolę i znaczenie wspólnot samorządowych, także na poziomie regionalnym, w Polsce i w Europie. **Kazimierz Barczyk** przypominając historyczne związki Polski i Włoch wskazał na możliwe do wykorzystania szanse, szczególnie na płaszczyźnie współpracy gospodarczej i regionalnej. Już teraz Włochy zajmują czołowe miejsce wśród partnerów ekonomicznych Polski, w ciągu ostatnich lat wymiana handlowa uległa potrojeniu utwierdzając pozycję Włoch, jako drugiego, po Niemczech partnera handlowego Polski. Dynamicznie rozwija się współpraca regionalna między województwami i regionami włoskimi np. porozumienie o współpracy w dziedzinie kultury, ekonomii i innych między Toskanią a woj. tarnowskim i krakowskim.

Według **Giulio Andreottiego** Polska ma do odegrania szczególną rolę w jednoczącej się Europie a o sile państwa przesądza także silny samorząd terytorialny. Wskazał na włoskie zaniedbania w tym zakresie, bowiem mimo konstytucyjnego upoważnienia, regiony włoskie musiały czekać ponad 20 lat na przyznanie im rzeczywistych uprawnień.

Przewodniczący senackiej Komisji Spraw Zagranicznych **Gian Giacomo Mignone** podkreślił charakterystyczny związek uprawnień samorządu lokalnego z układem sił politycznych. We Włoszech doprowadziło to do szczególnego paradoksu, kiedy opowiadająca się programowo za silnym samorządem Chrześcijańska Demokracja utraciła częściowo wpływy we władzach lokalnych, zaczęła umacniać władzę centralną. Przeciwnie, partia komunistyczna opowiadająca się za władzą scentralizowaną, kiedy umocniła swoje wpływy w terenie, zaczęła domagać się przyznania władzom lokalnym większych kompetencji.

Przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych Senatu Republiki Włoskiej w uroczysty i stanowczy sposób stwierdził, iż nie może być Wspólnej Europy bez Polski. Deklaracja ta przyjęta została owacyjnie przez tak przez Senatorów i przedstawicieli włoskiego życia politycznego jak i polskich Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów, Marszałków Sejmików Samorządowych. Spotkanie w Senacie było pierwszą oficjalną wizytą delegacji samorządowej z Europy Środkowej i Wschodniej w Parlamencie włoskim.

W dniu 30 listopada 1996, na Kapitolu w siedzibie władz Rzymu odbyło się seminarium na temat funkcjonowania samorządu terytorialnego we Włoszech oraz współpracy gmin polskich i Włoskich.

Występująca w imieniu Burmistrza Rzymu Luisa Laurelli, Przewodnicząca Rady Miasta Rzymu - Wiceprzewodnicząca Zarządu Miasta, poinformowała o zasadniczych problemach z jakimi spotykają się władze historycznego miasta. Podobnie jak w Polsce zasadniczą troską władz lokalnych jest pozyskiwanie funduszy na realizację zadań samorządu. Często władze komunalne wchodzą w tym zakresie w spór z władzami centralnymi, szczególnie na tle udziału w dochodach pobieranych przez władze centralne. W 1995 roku samorząd Rzymu zdecydował się na wyemitowanie papierów wartościowych - o charakterze obligacji.

W trakcie dyskusji możliwe było porównanie rozwiązań przyjmowanych dla rozwiązywania podobnych problemów w Polsce i we Włoszech.

Gianfranco Martini - Członek Stałej Komisji Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Europy odpowiedzialny za współpracę partnerską miast i gmin, omówił zasady i podstawy nawiązywania takiej współpracy między gminami Polski i Włoch. Ze względu na duże zainteresowanie problematyką partnerstwa miast i gmin zapowiedział organizację - wraz ze Stowarzyszeniem Gmin Małopolski i instytucjami europejskimi - konferencji poświęconej tym zagadnieniom (we wrześniu 1997 w Krakowie). Prezydenci, Burmistrzowie, Wójtowie małopolskich

gmin przekazali materiały promocyjne o gminach do wykorzystania przy nawiązywaniu dalszych kontaktów.

Na możliwości współpracy między organizacjami gmin wskazał w swoim wystąpieniu **Fabio Pellegrini** - Sekretarz Generalny Sekcji Włoskiej Rady Gmin i Regionów Europy. Podkreślił m.in. korzyści jakie wynikają z wymiany doświadczeń, co

sul Generalny RP w Rzymie Jarosław Reszczyński, **Radca Ambasady RP przy Stolicy Apostolskiej Wojciech Biliński**, **Sekretarz Ambasady Polskiej we Włoszech Marek Dąbrowski**.

W dzień Wszystkich Świętych - 1 listopada uczestnicy Wyjazdu wzięli udział w specjalnych uroczystościach na Monte Cassino. Przedstawiciele małopolskich samorządów przywitali

pozwala uniknąć eksperymentowania. Uczestnicy spotkania zwiedzili zabytkową siedzibę rzymskiego Magistratu, zapoznając się także z funkcjonowaniem urzędu i urządzeniem sali obrad.

W dniu 29 października z częścią uczestników wyjazdu spotkali się w Domu Polskim im. Jana Pawła II **Ambasador RP we Włoszech Maciej Górski** oraz krakowianin, **Konsul Generalny RP w Rzymie Jarosław Reszczyński**, którzy podkreślili wielką rolę Ojca Świętego Jana Pawła II dla zbliżenia Polski i Włoch, a także znaczenie utrzymywania bezpośrednich kontaktów polsko-włoskich na poziomie gmin, dla rozwoju współpracy na poziomie ogólnopaństwowym. Dziękując małopolskim gminom za bogactwo oferty zapewnili jednocześnie, że przekazane materiały promocyjne o gminach trafią m.in. do działającego przy ambasadzie Biura Radcy Handlowego celem wykorzystania przy nawiązywaniu kontaktów gospodarczych i organizacji misji przedsiębiorców włoskich w Polsce. W trakcie pobytu Stowarzyszenia Gmin Małopolski we Włoszech a szczególnie w Rzymie, w spotkaniach oficjalnych uczestniczyli także Kon-

oficjalnie **Opat Ojców Benedyktynów Bernardo D'Onorio**, który podkreślił związki Klasztoru na Monte Cassino z Polską. Związki te wyznaczają symboliczne wydarzenia: pobyt na Monte Cassino św. Wojciecha i heroiczna walka polskich żołnierzy w 1944 roku. Opat Monte Cassino przypominając ofiarę polskich żołnierzy przypomniał, że walczący pod Monte Cassino Polacy „swoje ciało pozostawili Ziemi Włoskiej, duszę Bogu, serca zaś na zawsze Polsce”.

W podniosłej atmosferze uroczystą mszę św. na Cmentarzu Żołnierzy Polskich, w intencji poległych pod Monte Cassino oraz wszystkich zmarłych odprawił **ks. dr Andrzej Szczotka z Krakowa**. Po mszy św. delegacja SGM wraz z Konsulem Generalnym RP w Rzymie Jarosławem Reszczyńskim i Radcą Ambasady RP przy Stolicy Apostolskiej Wojciechem Bilińskim, złożyła wieńce i kwiaty. Każdy z uczestników zapalił znicze na wybranych przez siebie grobach żołnierzy polskich. Odśpiewno także hymn państwowy.

Przedstawiciele polskich placówek dyplomatycznych uznali przebieg wizyty Samorządów Małopolski

we Włoszech za niezwykle ważny z punktu widzenia interesów i promocji Polski, współpracy w wymiarze europejskim, międzypaństwowym i na poziomie samorządów. Promocji regionu i SGM służyły także wywiady udzielone min. Radiu Watykan przez: Kazimierza Gąsiora, Kazimierza Fudalę (Wiceprzew. Zarządu SGM), Roberta Chomę (Sekretarza Zarządu SGM), Stanisława Żwiruka (Prezydenta Tarnobrzega), członków Zarządu SGM: Jana Wieczorkowskiego, Tadeusza Witkowskiego, Teofila Wojciechowskiego, Stanisława Kowalskiego, Stanisława Dziublę oraz Pawła Stańczyka.

Oficjalnie pobyt we Włoszech zakończyło spotkanie w siedzibie władz miasta Cassino z Burmistrzem (syndykem) i władzami miasta. Występując w sali obrad rady miejskiej Przewodniczący SGM Kazimierz Barczyk podkreślając historyczne związki miasta i prowincji Cassino (gdzie mieści się jeden z najnowocześniejszych zakładów produkcyjnych FIAT) z Polską, podkreślił konieczność zacieśnienia współpracy kulturalnej i ekonomicznej. Burmistrz Cassino zaproponował organizację spotkań przedsiębiorców z obu krajów z udziałem przedstawicieli polskich i włoskich władz samorządowych. W czasie pobytu we Włoszech nawiązano współpracę z wieloma gminami i organizacjami samorządowymi a także rozprawdzono znaczną ilość materiałów promocyjnych o poszczególnych gminach i regionie. Z dużym uznaniem należy ocenić zaangażowanie i aktywność uczestników delegacji.

Organizacja Audiencji u Ojca Świętego - która była głównym celem pobytu w Rzymie - była możliwa dzięki pomocy i zaangażowaniu **Księdza Kardynała Franciszka Macharskiego**, księdza infułata **Stanisława Dziwisza**, oraz, ze strony SGM, Przewodniczącego **Kazimierza Barczyka**.

Pomocy organizacyjnej i konsultacji w Polsce oraz w czasie pobytu we Włoszech udzielali poza osobami wymienionymi, także dr Lamberto Missori, dr Margeherita Ekas-Missori, minister Alberto Schepsi (doradca ds. dyplomatycznych Przewodniczącego Senatu Republiki Włoskiej), senator Giorgio Moschetti, ojciec Konrad Hejmo, prof. Jerzy Wyrozumski, ks. prałat Zygmunt Zimowski, ks. Andrzej Fryźlewicz, ks. prałat Władysław Gasidło.

11 czerwca 1996

W Sali Obrad Rady Miasta Krakowa odbyło się zorganizowane przez SGM seminarium pod hasłem „Komputery z Małopolski dla gmin Małopolski. Sprzęt i oprogramowanie dla gmin, szkół i szpitali”. W trakcie seminarium wygłoszone zostały następujące referaty:

- **dr hab. inż. Krzysztof Zieliński** - „*Perspektywy rozwoju sieci komputerowych w Polsce. Internet*”
- **Zbigniew Przygoda** (SGM) - „*Komputeryzacja gmin Małopolski - współpraca w ramach regionu*”
- **Mirosław Adamczyk** (WAZA) - „*Oprogramowanie dla urzędów administracji publicznej*”.

Prezentacji sprzętu komputerowego OPTIMUS SA dokonał prezes Optimus SA Roman Kluska oraz Leszek Kotula i Marek Kala (Optimus SA)

21 października 1996

W biurze Federacji i SGM złożył wizytę Gianfranco Martini, Sekretarz Generalny Rady Gmin i Regionów Europy

22 października 1996

W biurze Federacji i SGM złożył wizytę Eugeniusz Markow prezydent Stowarzyszenia Małych Miast Rosji.

28 października 1996

W dniu 28.10.96 roku z inicjatywy Masterfin SA i Stowarzyszenia Gmin Małopolskich odbyła się w Kopalni Soli w Wieliczce Konferencja pt.: „Infrastruktura transportowa i celna kraju”.

Wśród zaproszonych przez organizatorów gości, ze strony parlamentarno-rządowej przybyli min.

Marszałek Aleksander Małachowski oraz przedstawiciele Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej, Współpracy Gospodarczej z Zagranicą, Przemysłu i Handlu, Głównego Urzędu Cel i Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie. Licznie reprezentowane były środowiska gospodarcze a wśród nich przedstawiciele: Wolnych Obszarów Celnych (Prezes Tadeusz Kucharski), Konsorcjum Budowy Autostrad, Portu Lotniczego w Balicach, Centrum Komunikacyjnego w Krakowie.

W trakcie dyskusji za kwestie zasadnicze dla dalszego gospodarczego rozwoju Krakowa i Małopolski uznano:

- stworzenie Wolnego Obszaru Celnego w rejonie Balic
- rozwój Portu Lotniczego w Balicach, umożliwiającego obsługę największych samolotów,
- kontynuację budowy i przebudowy autostrad A4 (na kierunku zachodnio - wschodnim) oraz A1 (na kierunku południowo - północnym).

W odpowiedzi na liczne i konkretne wnioski środowisk gospodarczych postulujących dokonanie zmian legislacyjnych i organizacyjnych zmierzających do umożliwienia stworzenia Wolnego Obszaru Celnego oraz rozbudowy Portu Lotniczego a także racjonalnego wykorzystanie środków przeznaczonych na modernizację infrastruktury drogowej, Marszałek Małachowski zobowiązał się do dołożenia wszelkich starań w celu rozwiązania przedstawionych mu problemów.

Ze swej strony poparcie i obietnicę promocji powyższych inicjatyw zadeklarowało Stowarzyszenie Gmin Małopolskich z Przewodniczącym Kazimierzem Barczykiem.

11 grudnia 1996

W Domu Polonii odbyło się spotkanie z grupą Polaków z Kazachstanu. Spotkanie było organizowane w ramach prowadzonej przez Stowarzyszenie Gmin Małopolski akcji wspierania rodzin polskich zamieszkałych na Wschodzie.

Informacja o działalności Zarządu Stowarzyszenia Gmin Małopolski za pierwsze półrocze 1996 roku

Przedkładam Państwu skróconą informację o działalności Zarządu Stowarzyszenia Gmin Małopolski za okres od stycznia do maja 1996 roku. Sprawozdanie wymagane przez statut SGM, zostanie Państwu przedstawione na kolejnym Walnym Zebraniu, które planowane jest na początek 1997 roku. Poza przedstawioną skróconą informacją szersze omówienie prac Zarządu SGM znajdują Państwo w Kwartalniku Wspólnota Małopolska. Zarząd SGM wybrany na VI WZD w listopadzie 1995 roku zebrał się w 1996 roku na trzech posiedzeniach a w swojej pracy koncentrował się na działaniach zmierzających do realizacji celów Stowarzyszenia: upowszechniania idei samorządności lokalnej, ochrony interesów członków, koordynacji działań gmin zmierzających do podtrzymania i upowszechnienia wspólnych tradycji historycznych, kulturalnych i gospodarczych, popularyzowania wiedzy o Małopolsce, podejmowania współpracy międzynarodowej (paragraf 4 Statutu SGM). Realizacja tych celów wymagała także uporządkowania wewnętrznych spraw SGM, w tym związanych ze zmianami Statutu oraz funkcjonowania Biura SGM. Poza posiedzeniami Zarządu SGM przeprowadzane były konsultacje dotyczące bieżącej działalności SGM. Przewodniczący Zarządu Kazimierz Barczyk prowadził konsultacje w zakresie bieżącej działalności SGM z Wiceprzewodniczącymi Zarządu SGM Kazimierzem Gąsiorem (Przewodniczącym Rady Miasta Tarnobrzega), Kazimierzem Fudalą (Przewodniczącym Stowarzyszenia Prezydentów, Burmistrzów i Wójtów Województwa Tarnowskiego) oraz Sekretarzem SGM Robertem Chomą (Wiceprzewodniczącym Rady Miasta Przemyśla) a także skarbnikiem SGM Stanisławem Białkiem (Naczelnikiem Urzędu Skarbowego w Żywcu).

1. Sprawy wewnętrzne SGM

W wykonaniu Statutu i dla usprawnienia prac SGM Zarząd Stowarzyszenia przyjął Regulamin Działania Zarządu SGM. Dokonana została reorganizacja Biura SGM w celu przystosowania go do działań realizujących cele SGM.

W omawianym okresie SGM przystąpiły dwie duże gminy Stalowa Wola i Baranów Sandomierski oraz gmina Bircza, które z radością witamy w gronie gmin małopolskich.

Działania SGM prowadzono mimo znacznych trudności organizacyjnych jakie wynikły z kradzieży (z wyłanianiem krat) sprzętu i urządzeń biurowych z Biura SGM.

2. Koordynacja współdziałania gmin zmierzająca do podtrzymania i upowszechnienia wspólnych tradycji historycznych i kulturalnych

Tradycyjnie przygotowano Noworoczne Spotkanie Samorządów Małopolski z Korpusem Dyplomatycznym, w trakcie którego najwybitniejszemu w dziejach Polakowi

Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II, rodem z Małopolski, nadano po raz pierwszy i jedyny tytuł Honorowego Małopolanina (w spotkaniu wzięło udział 250 osób).

Postanowiono nadto wyróżnić osoby związane z Małopolską poprzez nadawanie corocznie tytułu Małopolanina Roku, który za 1995 rok Tytuł przyznano Profesorowi UJ Andrzejowi Zolłowi, Prezesowi Trybunału Konstytucyjnego. Uroczystego wręczenia tytułu dokonano w trakcie I Małopolskiego Balu Samorządowego, na którym zgromadzili się przedstawiciele samorządów i osobistości życia publicznego Małopolski. Dochody z Balu przekazano dla Polaków na Podolu.

Podjęto inicjatywę wydania przez gminy Małopolski monografii gmin, pośrednicząc w nawiązywaniu kontaktów w tym zakresie ze specjalistami z UJ. W Biurze SGM utworzono Ośrodek Dokumentacji, w którym gromadzone są wydawnictwa dotyczące Małopolski, prasa lokalna oraz inne publikacje.

Zorganizowano we współpracy z naukowcami z Uniwersytetu Jagiellońskiego i Wyższej Szkoły Pedagogicznej sesję naukową „Powstanie Krakowskie 150 rocznica” w Auli Collegium Novum UJ (udział wzięło ok. 300 osób). W Wieliczce delegacja SGM złożyła kwiaty w miejscach związanych z Powstaniem Krakowskim.

Przedstawiciele SGM z gmin Małopolski od Przemyśla po gminy bielskie, w ramach oficjalnej delegacji na zaproszenie Metropolity Krakowskiego, wraz z flagami Stowarzyszenia wzięli udział w dorocznej Procesji Św. Stanisława.

SGM zainicjował i koordynuje Konkurs Ośmiu Wspaniałych Małopolski, który promuje młodych ludzi pozytywnie wyróżniających się w swoim środowisku, kilkanaście gmin Małopolski przeprowadziło Konkurs zakończony wspólnym finałem wraz z Miastem Kraków 29 maja 1996 roku w Filharmonii Krakowskiej (przy udziale około 500 osób).

3. Promocja i rozwój gospodarczy Małopolski

W okresie od 16 do 18 maja br. odbyły się pod patronatem Stowarzyszenia I Małopolskie Targi Gmin i Urzędzeń Komunalnych, impreza, która zgromadziła kilkudziesięciu wystawców z kraju i zagranicy, w tym kilkudziesięciu gmin. Impreza zaplanowana jest jako coroczne spotkanie przedsiębiorców Małopolski, szczególnie prowadzącej obsługę sfery komunalnej oraz gmin. Z okazji targów wydany 16-kolumnowy, kolorowy, dodatek do Gazety Krakowskiej poświęcony promocji targów i gmin.

SGM pośredniczyło w przekazywaniu zainteresowanym ofert przedsiębiorców, w tym zagranicznych (Słowacja, Szwecja) skierowanych do gmin.

Inspirowano publikacje poświęcone Małopolsce, poszczególnym gminom i Stowarzyszeniu. Działania te zaowocowały obszernymi materiałami m.in. poświęconymi SGM np. w Czasie Krakowskim, Wspólnocie, Dzienniku Polskim, Gazecie Wyborczej, Gazecie Krakowskiej, Echu Krakowa, Nowinach Rzeszowskich, Polityce, Wędrowcu, Czystym Świecie, a także prasie zagranicznej (Der Spiegel).

Przedstawiciele Zarządu SGM udzielali wywiadów radiowych i telewizyjnych, w trakcie których promowano SGM i jego gminy członkowskie. Telewizja regionalna uczestniczyła w posiedzeniach Zarządu Stowarzyszenia.

Podjęto wydawanie w zmodyfikowanej formule, Wspólnoty Małopolskiej jako kwartalnika samorządów z Panem Redaktorem Markiem Szczepankiem (kierownikiem działu publicystyki TV Kraków) na czele. Przeprowadzony jest konkurs w celu wyłonienia najkorzystniejszej oferty wydawniczej albumu Gmin Małopolskich 1996/1997. Wydawnictwo ukaże się do końca 1996 roku.

4. Działalność szkoleniowa i pomocowa

Zarząd SGM uznaje za jeden z istotnych obszarów działalności SGM przeprowadzenie szkoleń i seminariów zmierzających do zapewnienia radnym, prezydentom, burmistrzom i wójtom oraz pracownikom samorządowym członkowskich gmin dostępu do najnowszych technologii i fachowej wiedzy oraz umożliwienie korzystania z funduszy pomocowych przeznaczonych dla gmin.

Zorganizowano Seminarium „Budownictwo komunalne i socjalne - kredyty hipoteczne” (12.04.1996) - poświęcone zagadnieniom finansowania budownictwa komunalnego i zastosowanie oszczędnych technologii.

Współpracując ze Szkołą Zdrowia Publicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Harvard School of Public Health, zaprosiliśmy gminy do udziału w konferencji „Rozwój inicjatyw lokalnych na rzecz reform w służbie zdrowia” (9.05.1996). Wraz z fundacją Wspierania Zaopatrzenia Wsi w wodę zorganizowano seminarium „Małe oczyszczalnie ścieków”, w trakcie którego przedstawiono niemieckie technologie oraz możliwości korzystania z finansowego poparcia udzielonego przez Fundację (30.05.1996). W ramach współpracy z Holenderskim Programem w Dziedzinie Zarządzania przekazano do gmin ofertę pomocy udzielonej przez Holandię w zakresie zarządzania.

5. Reprezentacja interesów gmin

W bieżącej działalności udzielono wielokrotnie pomocy w kontaktach gmin z organami administracji państwowej, instytucjami centralnymi itp. Zarząd SGM opracował i przedstawił Parlamentowi RP stanowisko w sprawie ustawy o samorządzie powiatowym. Stanowisko SGM zostało rozpowszechnione wśród gmin oraz środków masowego przekazu. Zainteresowanym gminom udostępniono wzorcowe teksty pozwów do wykorzystania w procesach prowadzonych przez gminy ze Skarbem państwa.

6. Współpraca z organizacjami samorządowymi i regionalnymi

SGM podejmuje współpracę, dla realizacji statutowych celów, z podobnymi organizacjami o regionalnym charakterze: Związkiem Gmin Górnego Śląska i Północnych Moraw, Związkiem Gmin Śląska Opolskiego, Stowarzyszeniem Gmin Regionu Wielkopolski, Związkiem Miast i Gmin Morskich, Związkiem Gmin Jurajskich,

Związkiem Komunalnym Ziemi Cieszyńskiej, Podhalańskim Związkiem Gmin, Związkiem Gmin Przemyskich, a także Związkiem Gmin „Pilica”, Związkiem Gmin Dorzecza Górnej Raby i Krakowa. Podobnie podejmujemy współpracę ze Związkiem Miast Polskich, Związkiem Gmin Wiejskich RP, Unią Miasteczek, Unią Metropolii Polskich i Związkiem Gmin Uzdrawiskowych.

Od początku intensywnie włączyliśmy się w działalność ogólnopolskiej reprezentacji samorządów terytorialnych - Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin. Przewodniczącym Rady Federacji został Przewodniczący Zarządu SGM, przedkładając propozycję urzędzenia Biura Federacji w Krakowie dla wykorzystania potencjału naukowego, intelektualnego oraz doświadczeń prężnych ośrodków samorządowych Małopolski.

Rozwijana jest współpraca z Małopolską Giełdą Rolno-Ogrodniczą. SGM zachęciło i zachęca gminy do udziału w tym przedsięwzięciu - spółce akcyjnej gmin i podmiotów gospodarczych - producentów z terenu Małopolski.

7. Współpraca zagraniczna

Zarząd SGM szczególne znaczenie przywiązuje do współpracy o charakterze transgranicznym. Wraz z Towarzystwem Polska Czecho-Słowacja podjęto inicjatywę obchodzenia 1996 roku jako Roku Wyszehradzkiego. Zacieśniono kontakty SGM z Ukrainą i przygotowano wizytę delegacji samorządowej z Lwowa w SGM.

Nawiązano ścisłą współpracę z Fundacją Polsko-Niemiecką Współpraca Młodzieży (fundacji powstałej w oparciu o traktat polsko-niemiecki z 1991 roku) która zaowocowała finansowym wsparciem dla wielu inicjatyw wymiany polsko-niemieckiej w gminach. Trwają prace nad opracowaniem Mapy współpracy polsko-niemieckiej w Małopolsce.

Ponadto przy udziale SGM odbyło się w Krakowie posiedzenie wyjazdowe Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej (6-7 05 1996), w trakcie którego podsumowano dotychczasową działalność Funduszu.

W trakcie XX Zgromadzenia Generalnego Gmin i Regionów Europy w Salonikach (22-25 05 1996), w którym uczestniczyła liczna reprezentacja gmin małopolskich, złożyliśmy wniosek o powierzenie Małopolsce i Miastu Kraków prawa organizowania kolejnego zgromadzenia z udziałem 2000 prezydentów, merów, burmistrzów, wójtów i szefów regionów z całej Europy. W Krakowie zapewne odbędzie się XXII Zgromadzenie.

Nawiązano kontakt z Fundacją Konrad Adenauer Stiftung, Fundacją Academy for Educational Development, w ramach programów tych fundacji opracowywane są projekty wspólnych działań, zbieżnych ze statutową działalnością SGM współfinansowanych przez wymienione fundacje. Zapadły już wstępne decyzje o przyznaniu grantu dla SGM przez Academy for Educational Development. Przekazywano wiadomości o gminach Małopolski zainteresowanym osobom i instytucjom z Austrii, Czech, Słowacji, Węgier, Niemiec, Szwecji, Ukrainy, Włoch, Grecji.

List Prezesa Trybunału Konstytucyjnego prof. dr hab. Andrzeja Zolla do Stowarzyszenia Gmin Małopolski z dnia 29 kwietnia 1996 roku.

Szanowny Panie Przewodniczący

Uprzejmie dziękuję za zaproszenie na VII Walne Zgromadzenie Delegatów Stowarzyszenia Gmin Małopolskich. Niestety wyjazd za granicę nie pozwoli mi na uczestnictwo w Zgromadzeniu.

Jestem przekonany, że dokonująca się w Polsce reforma ma swoje podstawowe uwarunkowanie w przekształceniu Państwa organu centralnie sterowanego w Państwo obywatelskie rządzone samorządnie przez przedstawicieli mieszkańców gmin. Cieszę się, że idea samorządności tak pomyślnie rozwija się w Małopolsce.

Uczestnikom Zgromadzenia życzę rozumnych i korzystnych rozstrzygnięć.

Z wyrazami szacunku
prof. dr hab. Andrzej Zoll

List Lecha Wałęsy do Uczestników Walnego Zgromadzenia Delegatów Stowarzyszenia Gmin Małopolskich w Krakowie z 16 maja 1996 roku.

Szanowni Państwo,

Dziękuję za zaproszenie. Żałuję, że nie mogę być razem z Państwem. Pragnę więc o przyjęcie kilku słów ode mnie.

Samorząd i struktury samorządowe to bardzo ważny filar państwa. Wiele razy to podkreślałem. Roli i znaczenia samorządu nie można przeceniać. Im więcej spraw pozostaje w kompetencji samorządu, tym bardziej obywatele są samorządni. Tym mocniejsza jest demokracja.

Pamiętam, że w kwietniu 1994 otwierałem inauguracyjne posiedzenie Rady do Spraw Samorządu Terytorialnego. Apelowalem wtedy przede wszystkim o to, by głosy i opinie środowisk samorządowych były uważnie wysłuchiwane w urzędach centralnych. Zwracałem również uwagę, że konieczne są jednoznaczne rozstrzygnięcia konstytucyjne dotyczące samorządu.

Wobec samorządu powinna obowiązywać zasada; tyle ma on obowiązków, ile stworzyło mu się możliwości działania. Tyle zadań może wykonywać ile ma pieniędzy.

Potrzeby i wyzwania, przed którymi stoi polska samorządność są ogromne. Musimy im sprostać. Tego, co zostało już zrobione nie możemy zmarnować. Nasza demokracja lokalna potrzebuje ochrony. Nie możemy zgubić ludzi, którzy w pracy samorządowej zdobyli doświadczenie.

Zasadnicze przemiany, jakie się w Polsce dokonały, są nieodwracalne. Nie ma i nie będzie w Polsce obcych wojsk, zamkniętych granic, więźniów sumienia, cenzury, monopolu jednej partii. Ale nie znaczy to, że odeszli ludzie dawnego porządku. Oni są. Nawet dobrze się mają. Niektórzy świetnie prosperują. W różnych dziedzinach, zwłaszcza w gospodarce próbują odtwarzać niedemokra-

tyczne struktury. Tendencję taką dostrzegam w rządowym stosunku do samorządu. Nie może on być organizacją przymusową, w której dominuje kapitał państwowy. Istotą samorządu, która tak dobrze jest rozumiana zwłaszcza w Małopolsce jest dobrowolność zrzeszeń samorządowych.

To, jaki będzie samorząd i jak będzie Polska, zależy od nas samych. Nie dajmy sobie wmówić, że jesteśmy słabi i że niewiele możemy zrobić. Wprost przeciwnie. Siła oddolnych inicjatyw i samoorganizacji różnych środowisk może być czynnikiem decydującym o kierunku polskich przemian. Szczególnie wyraźnie widać to w Gdańskim i Małopolsce.

Dowiedliśmy w przeszłości, że potrafimy skutecznie protestować. Spróbujmy obecnie udowodnić, że umiemy solidarnie współpracować i zwyciężać.

Wszystkim uczestnikom VII Walnego Zgromadzenia Delegatów Stowarzyszenia Gmin Małopolskich życzę pomyślnych obrad i satysfakcji z podjętych decyzji. Niech umacnia się i rozwija samorząd terytorialny!

Lech Wałęsa

List ks. bp Adama Zimonia Metropolity Katowickiego do Stowarzyszenia Gmin Małopolskich z dnia 22 maja 1996 roku.

Szanowny Pan,
Kazimierz Barczyk
Przewodniczący Zarządu
Stowarzyszenia Gmin Małopolskich

Dziękuję za zaproszenie na VII Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Gmin Małopolski oraz Konferencję Samorządową „W szóstą rocznicę odbudowy samorządu terytorialnego”, która odbędzie się 31 maja 1996 roku.

Niestety, ze względu na wcześniej zaplanowane obowiązki, nie mogę w tym dniu przyjechać do Krakowa.

Pozdrawiam serdecznie Organizatorów tego interesującego spotkania, jak również wszystkich Uczestników i życzę owocnych obrad służących umacnianiu samorządności w naszym kraju.

Szczęść Boże

Damian Zimón
Arcybiskup
Metropolita Katowicki

List Przewodniczącego Prezydium Sejmiku Samorządowego we Wrocławiu Leona Kieresa do Stowarzyszenia Gmin Małopolskich z dnia 22 maja 1996 roku.

Szanowny Pan,
Kazimierz Barczyk
Przewodniczący Zarządu
Stowarzyszenia Gmin Małopolskich

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na VII Walne Zgromadzenie SGM oraz Konferencję poświęconą szóstej rocznicy działalności samorządu terytorialnego. Z przykrością jednak informuję, że z powodu wyjazdu do Istanbuhu na posiedzenie Biura Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy nie będę mógł wziąć udziału w tym ważnym wydarzeniu, choć temat konferencji żywo mnie obchodzi.

Życzę wszystkim uczestnikom spotkania owocnych obrad i przesyłam serdeczne pozdrowienia.

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący Prezydium Sejmiku Samorządowego
we Wrocławiu
Leon Kieres

List Tadeusza Mazowieckiego do VII Walnego Zgromadzenia Stowarzyszenia Gmin Małopolskich z dnia 26 maja 1996 roku.

Szanowni Państwo,

Nie mogąc przybyć na VII Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Gmin Małopolski przesyłam wszystkim zebranych najlepsze życzenia twórczych obrad.

Sześć lat temu przywróciliśmy samorząd terytorialny, co stanowiło jedną z najważniejszych reform kraju. Jestem przekonany, że i dziś siła polskiej demokracji i siła państwa polskiego w ogromnej mierze zależą od kontynuacji tego dzieła.

Serdeczne pozdrowienia
Tadeusz Mazowiecki

List Wiesława Chrzanowskiego do Stowarzyszenia Gmin Małopolskich z dnia 27 maja 1996 roku.

Szanowny Pan
Kazimierz Barczyk
Przewodniczący Zarządu
Stowarzyszenia Gmin Małopolskich

Szanowny Panie Przewodniczący,

Na Pańskie ręce pragnę przekazać członkom Stowarzyszenia Gmin Małopolski serdeczne gratulacje w szóstą rocznicę odrodzenia samorządu terytorialnego w Polsce. Samorząd wykazał swą przydatność w rozwiązywaniu trudnych problemów społeczności lokalnych. Samorząd Małopolski jeszcze w okresie zaborów pełnił ważną rolę w rozwijaniu oświaty i kultury narodowej. Jego działalność miała znaczenie dla całej Polski. W obecnej sytuacji samorząd jest najpełniejszą i najbardziej autentyczną reprezentacją zróżnicowanych postaw wyborców.

Bardzo potrzebna jest pogłębiona refleksja nad rolą i zadaniami samorządu terytorialnego w naszym życiu publicznym. Dlatego pragnę wyrazić swe wielkie uznanie dla inicjatywy odbycia konferencji samorządowej.

Niestety obowiązki zawodowe stanęły na przeszkodzie memu udziałowi w tej konferencji.

Z wyrazami głębokiego szacunku

Wiesław Chrzanowski

List Członków Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji Marka Jurka i Jana Szafranica do Uczestników VII Walnego Zgromadzenia Delegatów Stowarzyszenia Gmin Małopolskich w Krakowie z 28 maja 1996 roku.

Szanowni Uczestnicy
VII Walnego Zgromadzenia
Stowarzyszenia Gmin Małopolski
Szanowni Państwo,

Szóstą rocznicą odbudowy samorządu terytorialnego skłania do refleksji nad istotą podmiotowości wspólnot lokalnych i zachęca do podkreślenia znaczenia jej kreowaniu odgrywają gminy i rzesze samorządowców zaangażowanych w ich właściwe funkcjonowanie. Przekonani o celowości dalszego umacniania decentralizacji państwa i o konieczności zwiększania uprawnień instytucji samorządowych w nowej Rzeczypospolitej, wyrażamy żal, że obowiązki służbowe nie pozwalają nam wziąć osobistego udziału w Państwa spotkaniu. Mimo to pragniemy zaznaczyć, że w naszym przekonaniu najistotniejszym sojusznikiem samorządu terytorialnego winny być silne i obiektywne media lokalne, zarówno publiczne jak i prywatne. To one mogą być najlepszymi nauczycielami i promotorami idei samorządności oraz ludzi, którzy poświęcili jej swe zdolności i siły. Czyniąc to muszą jednak pamiętać o wielkiej odpowiedzialności za słowo jaka spoczywa. Współczesne media mając wielką moc kreacji łatwo mogą zmienić ją w siłę niszczącą, destrukcyjną. Aby się tak nie stało nie wolno im zapominać o tradycyjnym systemie wartości, nie wolno poddawać się łatwiznie komercji i holdowaniu niskim popędom. Czy uda się oprzeć owym pokusom zależy w dużej mierze także od samorządu, od jego liderów - jako tych którzy w istotnym stopniu współtworzą opinię publiczną swych wspólnot obywatelskich, oceniających działalność lokalnej prasy, radia i telewizji.

Życząc Państwu owocnych obrad, zapewniamy o swej niesłabnącej woli wspierania wszystkich godnych inicjatyw, służących rozwojowi samorządności terytorialnej.

Z poważaniem

Członek KRRiTV
Marek Jurek

Członek KRRiTV
Jan Szafraniec

List Prezesa PSL Waldemara Pawlaka do Uczestników VII Walnego Zgromadzenia Delegatów Stowarzyszenia Gmin Małopolskich w Krakowie z 30 maja 1996 roku.

Szanowni Państwo
Uczestnicy VII Walnego Zgromadzenia Stowarzyszenia
Gmin Małopolski

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na Wasze obrady. Działaczom samorządowym - uczestniczącym w spotkaniu - życzę owocnych obrad i wypracowania programu działania, który będzie dobrze służył umacnianiu i rozwojowi samorządności.

Wyrażam przekonanie, że dotychczasowe cenne doświadczenia Stowarzyszenia Gmin Małopolski wykorzystacie dla wzbogacenia dyskutowanych obecnie koncepcji dalszego rozwoju samorządów w naszym kraju.

Pragnę Was zapewnić, w imieniu Polskiego Stronnictwa Ludowego, które zgodnie ze swoją stuletnią tradycją zawsze doceniało rolę samorządów lokalnych, że możecie liczyć na naszą pomoc i współudział w wypracowaniu racjonalnych i optymalnie korzystnych rozwiązań w tej tak ważnej dziedzinie demokratycznych przeobrażeń ustroju naszego państwa.

Zgromadzonemu na Waszym spotkaniu wójtom, burmistrzom, prezydentom i przewodniczącym rad gminnych życzę w VI rocznicę odbudowy samorządu terytorialnego wielu lat życia w pełni zdrowia i sił twórczych.

Serdeczne pozdrowienia

Waldemar Pawlak

List byłego Przewodniczącego Społecznej Rady Legislacyjnej NSZZ „Solidarność” - nestora polskich prawników, byłego rektora UJ Stefana Grzybowskiego do Uczestników VII Walnego Zgromadzenia Delegatów Stowarzyszenia Gmin Małopolskich w Krakowie z 30 maja 1996 roku.

Stowarzyszenie Gmin Małopolski

Ceniąc sobie wielce łaskawe zaproszenie na Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Gmin Małopolski a nie mogąc zważywszy mój wiek i stan zdrowia wziąć w nim osobiście udziału przesyłam najlepsze życzenia owocnych obrad w przyświecającej Stowarzyszeniu szlachetnej i mądrej sprawie, której poświęcone były również prace Społecznej Rady Legislacyjnej oparte na projektach aktywnego jej członka prof. Michała Kuleszy czekających do tej pory na realizację.

Stefan Grzybowski
były Przewodniczący Społecznej Rady Legislacyjnej NSZZ „Solidarność”

List Prezydenta Gdyni Franciszki Cegielskiej do Stowarzyszenia Gmin Małopolskich z dnia 30 maja 1996 roku.

Pan
Kazimierz Barczyk
Przewodniczący Zarządu SGM

Szanowny Pani,

Serdecznie dziękuję za przesłane zaproszenie na VII Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Gmin Małopolski oraz Konferencję Samorządową „W szóstą rocznicę odbudowy samorządu terytorialnego”. Z przykrością powiadamiam, że wcześniej zaplanowane zajęcia nie pozwolą wziąć mi osobiście udziału w tym wydarzeniu. Z tej okazji wszystkim uczestnikom Zgromadzenia przesyłam serdeczne życzenia owocnych obrad. Jestem przekonana, że spotkanie to będzie platformą wymiany doświadczeń i prezentacji dokonań wszystkich zaangażowanych w tą działalność ludzi.

Proszę o przyjęcie życzeń sukcesów w dalszej pracy na rzecz samorządu terytorialnego, pomyślności w realizacji podejmowanych przedsięwzięć oraz powodzenia w życiu osobistym.

Z wyrazami szacunku

Prezydent Gdyni
Franciszka Cegielska

Pismo Krystyny Sieniawskiej Przewodniczącej Krajowej Reprezentacji Samorządowych Kolegiów Odwoławczych z 30 maja 1996 roku.

Szanowny Pan
Kazimierz Barczyk
Przewodniczący
Zarządu Stowarzyszenia Gmin Małopolski

Szanowny Panie Przewodniczący

Serdecznie dziękuję za przedstawioną przez Pana propozycję współpracy i zainteresowanie Stowarzyszenia Gmin Małopolski działalnością Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Krakowie.

W najbliższym czasie przygotuję i prześlę Panu odpowiednie materiały i teksty z przeznaczeniem do publikacji we „Wspólnocie Małopolskiej”, które zawierać będą informację na temat działalności Kolegium, spraw jakie podlegają jego kompetencji oraz materiałów dotyczących problemów z jakimi boryka się samorząd na kanwie spraw, które rozpatruje Samorządowe Kolegium Odwoławcze.

Równocześnie pragnę zaznaczyć, iż w Krakowie ma swoją siedzibę Krajowa Reprezentacja Samorządów Kolegiów Odwoławczych skupiająca wszystkie Kolegia działające w poszczególnych województwach naszego kraju. Myślę, że materiały związane z działalnością i zadaniami jakie stoją przed KRSKO będą cenną informacją, a zarazem możliwością prezentacji i popularyzacji prac Samorządowych Kolegiów Odwoławczych na łamach wydawanego przez Państwa kwartalnika.

Przekazując serdeczne gratulacje w związku z powierzeniem Panu funkcji Przewodniczącego Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich życzę spełnie-

nia celów i realizacji wszystkich zadań jakie postawiła przed sobą ta organizacja.

Łączę wyrazy szacunku

Z poważaniem

Przewodnicząca Krajowej Reprezentacji
Samorządowych Kolegiów Odwoławczych
Krystyna Sieniawska

Przemówienie Przewodniczącego SGM Kazimierza Barczyka na spotkaniu programowym Małopolska 2000 w Krakowie w dniu 22 czerwca 1996 roku.

Szanowni Państwo,

Zarząd Stowarzyszenia Gmin Małopolski, organizacji regionalnej zrzeszającej 132 gminy z 11 województw historycznej Małopolski, proponuje powołanie Forum Polityków Małopolski, jako płaszczyzny współpracy liderów organizacji politycznych i społecznych Małopolski, w tym z udziałem Solidarności.

Do prac w ramach Forum Polityków Małopolski zachęcamy przedstawicieli partii politycznych i organizacji społecznych czynnie włączających się w życie publiczne i będących zapleczem odrodzonych samorządów.

Stowarzyszenie Gmin Małopolski ze swej strony deklaruje gotowość do współpracy z partiami politycznymi i organizacjami społecznymi Małopolski, która powinna stanowić wzór współdziałania dla rozwiązywania problemów gmin, regionów i Polski.

Zwracamy się do liderów Małopolski o wspieranie działań lokalnych samorządów, inicjowanie własnych programów lokalnego rozwoju, które składać się mogą na powstający z inicjatywy SGM Małopolski Program Rozwoju - Małopolska 2000.

Forum Polityków Małopolski może spotykać się cyklicznie (co kwartał, co pół roku), w różnych miastach Małopolski, korzystając z pomocy organizacyjnej i technicznej SGM. Proponujemy przykładowo powołanie zespołów tematycznych z udziałem liderów i ekspertów, wspólne omawianie problemów regionalnych oraz stanowisk w konkretnych sprawach dotyczących Małopolski dla omawiania ich na Forum Polityków Regionalnych.

Zarząd SGM deklaruje poparcie i współdziałanie w stałym organizowaniu prawyborów w Małopolsce, oczekując równocześnie od ośrodków badania opinii publicznej wprowadzenie do swych kryterium zamieszkania respondentów w Małopolsce.

Proponujemy również aby cykliczne spotkania FPM przerosły się w doroczne wspólne Konferencje Forum Polityków Małopolski oraz Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów, Przewodniczących Rad Gmin Małopolski.

Spotkania Forum Polityków Małopolski - ponadlokalnych liderów Małopolski, mających istotny wpływ na program i kształt samorządów, mogą być również znakomitą okazją do wzajemnego poznania i zbliżenia się, mogą również prowadzić do ograniczenia konkurencyjnych dla siebie list wyborczych w wyborach samorządowych

ych a także do łatwiejszego zawiązywania programowych porozumień a także koalicji przed i powyborczych.

Stowarzyszenie Gmin Małopolski

Komunikat z 22 czerwca 1996 roku o powołaniu Forum Polityków Małopolski.

22 czerwca 1996 roku w Sali Obrad Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa odbyło się zwołane z inicjatywy Stowarzyszenia Gmin Małopolski skupiającego 132 z 11 województw spotkanie programowe „Małopolska 2000” w związku z pracami SGM nad Małopolskim Programem Rozwoju. W spotkaniu uczestniczyło ponad 100 liderów organizacji politycznych (bez SLD) i społecznych działających w 11 województwach Małopolski, którzy zadeklarowali współpracę z SGM w tworzeniu programu dla Małopolski. W spotkaniu uczestniczyli członkowie następujących organizacji i struktur:

Chrześcijańska Demokracja - Stronictwo Pracy,
Forum Polityków Krakowskich,
Fundacja Muzeum Historii Armii Krajowej
Izby Gospodarcze,
Klub Myśli Konserwatywnej Stow. Katolickiej,
Młodzieży Akademickiej,
Koalicja Konserwatywna,
Komitet Obywatelski Miasta Krakowa,
Konfederacja Polski Niepodległej,
Krakowskie Forum Młodzieży,
Krakowska Liga Samorządowa,
Małopolskie Stowarzyszenie Narodowe,
Niezależne Zrzeszenie Studentów,
Nowa Polska,
NSZZ „Solidarność”,
Obóz Patriotyczny,
Partia Chrześcijańskich Demokratów,
Partia Konserwatywna,
Partia Victoria,
Polskie Stronictwo Ludowe,
Polskie Stronictwo Ludowe PL,
Porozumienie Centrum,
Ruch dla Rzeczypospolitej,
Ruch Odbudowy Polski,
Ruch Solidarni w Wyborach,
Ruch 100,
„Solidarność” Rolników Indywidualnych,
Samorządny Kraków,
Stowarzyszenie Rodzin Katolickich,
Stronictwo Ludowo Chrześcijańskie,
Stronictwo Demokracji Polskiej,
Stronictwo Demokratyczne,
Unia Wolności,
Unia Polityki Realnej,
Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe,
Zjednoczenie Polskie.

Uchwalono:

1. Powołanie Forum Polityków Małopolski - z inicjatywy Stowarzyszenia Gmin Małopolski - jako płaszczyzny stałej

współpracy liderów organizacji politycznych i społecznych z udziałem „Solidarności”.

2. Apel o powołanie w każdym województwie Małopolski lokalnego Forum Polityków współpracującego z FPM.

3. Organizowanie wspólne z SGM i FPM dorocznych Konferencji Forum Polityków Małopolski oraz Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów i Przewodniczących Rad Gmin z 11 województw Małopolski.

4. Apel o utworzenie przez Obóz Posierpniowy jednego, szerokiego bloku wyborczego w najbliższych wyborach do parlamentu.

5. Poparcie dla polityków Forum Polityków Krakowskich w sprawie przeprowadzenia - pod patronatem i przy udziale SGM - prawyborów w Małopolsce, jako alternatywy dla prawyborów we Wrześni. Wstępnie gotowość podjęcia tej inicjatywy zgłosił Burmistrz Bochni dr Teofil Wojciechowski.

6. Powołanie zespołu organizacyjnego dla przygotowania kolejnego spotkania FPM w składzie: Andrzej Szkaradek (Przew. ZR „S” Małopolska), Kazimierz Barczyk (Przew. SGM), Józef Lassota (Prezydent Krakowa), prof. Janusz Orkisz (Przew. KOMK), Tomasz Schoen (Przew. UW Region w Krakowie), Roman Ciepela (Prezydent Tarnowa), Tadeusz Sawicki (Prezydent Przemyśla), dr Teofil Wojciechowski (Burmistrz Bochni) oraz po jednym przedstawicielu z pozostałych ośmiu województw obecnych i reprezentowanych w FMP. Nadto zaproponowano włączenie do prac Zespołu po jednym przedstawicielu małopolskich struktur organizacji reprezentowanych w FMP. Dnia 15.07.1996 roku odbędzie się o godz. 11.00 w lokalu SGM (Grodzka 28, tel. 012/161482, tel/fax 012/219312) robocze posiedzenie Zespołu.

7. Rezolucję w sprawie Stoczni Gdańskiej w solidaryzującą się z protestem pracowników Stoczni.

Forum Polityków Małopolski zachęca organizacje polityczne i społeczne Małopolski do delegowania swoich przedstawicieli/ obserwatorów do prac w Forum a także do tworzenia w każdym województwie Forum Polityków.

Przewodniczący Obrad FPM
Kazimierz Barczyk

List Dyrekcji Muzeum Historycznego Miasta Krakowa do Stowarzyszenia Gmin Małopolskich z 21 sierpnia 1996 rok.

Szanowny Pan
Kazimierz Barczyk
Przewodniczący Zarządu Gmin Małopolski

Dyrekcja Muzeum Historycznego m. Krakowa pragnie wyrazić Szanownemu Panu serdeczne podziękowanie za pośrednictwo w przekazaniu daru naszemu Muzeum: dziewiętnastowiecznych kajdan używanych przez polskich zesłańców.

Równocześnie pragniemy poinformować, że należyte podziękowanie zostało wysłane na ręce darczyńcy Pana Jacka Bodzińskiego.

Z wyrazami szacunku i wdzięczności

Dyrektor Muzeum Historycznego Miasta Krakowa
mgr Andrzej Szczygiel

Stanowisko w sprawie zawłaszczania dochodów gmin należnych z tytułu podatku od posiadania środków transportu. Kraków, dnia 4 września 1996 roku.

W związku z projektem włączenia podatków od środków transportu w cenę paliwa oraz interwencjami poszczególnych gmin Stowarzyszenie Gmin Małopolskich zrzeszające 135 gmin z 11 województw zgłasza następujące stanowisko:

Brak jest w propozycjach reform podatkowych rzetelnej informacji o konsekwencjach tych zmian dla budżetów gmin. Reforma podatków samorządowych nie może odbywać się inaczej jak tylko w porozumieniu z samorządami i przy zapewnieniu gminom pełnej informacji o sprawie tak zasadniczej jak źródła dochodów własnych gmin.

Reforma prowadząca do zmniejszenia wpływów samorządu (np. przedstawione przez Miasto Tarnobrzeg prognozy przewidują stratę w wysokości 13 000 000 000 zł tj. 300 000 PLN - przy rekompensacie w subwencji w wysokości zaledwie 50 000 PLN) przy jednoczesnym utrzymywaniu obciążeń fiskalnych obywateli jest sprzeczna z art. 9 ratyfikowanej Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego, świadczy o chęci centralizacji środków publicznych i musi spotkać się ze sprzeciwem ze strony samorządów lokalnych, dla których realne dochody nie mogą zostać zastąpione przez mgławicową subwencję.

Takie rozwiązania nie mogą zyskać akceptacji szczególnie wobec faktu, że samorządy wykazując się gospodarnością w wydawaniu środków publicznych znaczną ich część przekazują na modernizację dróg i chodników.

Brak konsultacji z gminami w powyższej sprawie i nieprecyzyjność przedstawionych kolejny rok propozycji reformy podatku od posiadania środków transportu zdaje się być konsekwencją prowadzonej od jakiegoś czasu dyskretnej polityki zmierzającej do finansowego ubezwłasnowolnienia gmin, których obroną pozostaje tylko własna, posunięta do skrajności gospodarność.

Niepewność będąca charakterystyczną, negatywną cechą towarzyszącą przepisom prawa podatkowego, w przypadku przepisów podatku „drogowego” oznacza również zakłócenie i dezorganizację rozpoczynającej się procedury budżetowej.

Wobec powyższego Stowarzyszenie Gmin Małopolski wnioskuje o uwzględnienie w trakcie prac nad nowym podatkiem od środków transportu zgłaszanych przez poszczególne gminy zastrzeżeń.

Zarząd Stowarzyszenia Gmin Małopolski

List stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych do Stowarzyszenia Gmin Małopolski z dnia 20 września 1996 roku.

WPan
Kazimierz Barczyk
Przewodniczący Zarządu
Stowarzyszenia Gmin Małopolski

Szanowny Panie Przewodniczący,

Proszę uprzejmie o przyjęcie ode mnie i od Zarządu Stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych, serdeczne podziękowanie za ogromną pomoc jaką Pan Przewodniczący udzielił nam w przygotowaniach, a również w czasie pobytu delegacji Niemieckiego Związku Miast i Gmin w dniach 12, 13 i 16 września br.. Bez pomocy Pana Przewodniczącego osobiście, bez pomocy Pana Dyrektora Jana Wieczorkowskiego i Pana Dyrektora Pawła Stańczyka oraz kolegów w Biurze SGM - trudno mi wyobrazić sobie pobyt tej ważnej dla nas delegacji. Nie było ważnej sprawy organizacyjnej, w której byśmy nie korzystali z Panów pomocy, aby tylko wymienić przyjęcie gości na lotnisku i przywiezienie do miasta, noclegi w Domu Gościnnym UJ, wspólny obiad i kolacja w pierwszym dniu ich pobytu, obiad z Panem Prezydentem Krakowa, wprowadzenie naszych gości po zbytkach Krakowa przez Panią Sosenko, świetnego znawcę zbytków Krakowa i języka niemieckiego, na zlecenie Prezesa Krakowskiej Izby Turystycznej i wspaniałą kolację wydaną przez Pana Przewodniczącego w Hotelu Poller. Jeszcze ostatniego dnia pobytu naszej delegacji w Krakowie, korzystaliśmy z protekcji i opieki Panów, a zwłaszcza Pana Dyrektora Pawła Stańczyka w Domu Polonii.

Wyrażając wielką wdzięczność Panu Przewodniczącemu i Panom Dyrektorom oraz Stowarzyszeniu, dochodzę do przekonania, że gdyby wszyscy ludzie dobrej woli i wysokiej Krakowskiej Kultury współdziałali ze sobą, jak to miało miejsce w naszym wspólnym przypadku, w pamiętnych dla mnie dniach pobytu niemieckiej delegacji w Krakowie - bylibyśmy społeczeństwem, które nie obawiałoby się swojej narodowej i państwowej przyszłości.

Łączę wyrazy wysokiego szacunku i głębokiej wdzięczności

Prezes Zarządu
mgr Józef Hlebowicz

Apel do mieszkańców Małopolski w sprawie udziału w wyborach do Izby Rolnych w dniu 29 września 1996 roku.

Stowarzyszenie Gmin Małopolski, zrzeszające 135 gmin z 11 województw Małopolski, apeluje do mieszkańców gmin małopolskich, uprawnionych do głosowania w wyborach do Izby Rolnych, o wzięcie udziału w pierwszych po wojnie wyborach do tych Izby.

Izby Rolne, jako samorząd zawodowy osób prowadzących działalność rolniczą mogą się stać realnym repre-

zentantem interesów ludzi wsi. Aby się tak stało wybrać trzeba ludzi cieszących się zaufaniem lokalnych społeczności.

Samorządy terytorialne sprawdziły się, jako dobrzy gospodarze polskich wsi i miast. Izby Rolne - również organizacja samorządowa - mają szansę odegrać podobną rolę w odniesieniu do stawianych przed nimi zadań.

Stowarzyszenie Gmin Małopolski

Opinia Stowarzyszenia Gmin Małopolski w sprawie dokumentu „Państwo sprawne, przyjazne, bezpieczne - Założenia programu decentralizacji funkcji państwa i rozwoju samorządu terytorialnego” z października 1996 roku.

Przedłożony do zaopiniowania, a przyjęty przez Radę Ministrów, dokument, jest w istocie zestawieniem prezentowanych od początku lat 90-tych propozycji i programów w kwestiach reformy administracji publicznej „Założenia” zawierają ustalenia i wnioski o dużym stopniu ogólności - co zauważają także autorzy dokumentu. Zaprezentowane dwa warianty posiadają również wariantowe rozwiązania szczegółowe, które w wielu punktach wzajemnie się nie wykluczają. Ze względu jednak na konieczność kontynuacji reformy samorządowej, SGM opowiada się za wariantem I - uwzględniającym oprócz dotychczas samorządowych gmin, powołanie samorządowych powiatów i samorządowo - rządowych województw.

Należy podkreślić, że zaprezentowano w formie urzędowego dokumentu - przyjętego przez Radę Ministrów - dotychczasowe programy zgłaszane przez wiele środowisk, w tym także organizacje samorządowe. Może to zmierzać w szczególności do przyspieszenia prac nad zasadniczymi reformami administracji publicznej a także do nadania im uporządkowanego i całościowego charakteru.

Uwagi szczegółowe

Ze względu na formę ogólnikową „Założeń”, przedstawienie szczegółowej opinii nie jest możliwe. Stowarzyszenie Gmin Małopolski w Krakowie - zrzeszające 135 gmin z 11 województw Małopolski - zgłasza następujące uwagi.

Reforma administracji publicznej związana z zasadniczymi reformami Państwa podjętymi po 1989 roku, winna być kontynuowana. W wielu dziedzinach, z uwzględnieniem doświadczeń ostatnich lat, reformy te winny być na nowo podjęte. Polska jest nadal państwem skrajnie scentralizowanym. Brak systemowych reform - najpierw władz centralnych a następnie ponadlokalnych (powiatów i województw - regionów) - wstrzymuje rozwój Polski i poziomu życia Polaków.

Zgodnie z prezentowanymi przez SGM stanowiskami (w tym zakresie szczególnie Rezolucje Walnego Zgromadzenia Delegatów z maja 1996 roku) „troskę o pomyślność, dobrobyt obywateli i odpowiedzialność za własny los - należy według zasady pomocniczości - pozostawić samym obywatelom i ich zrzeszeniom, ograniczając

działania władz centralnych do stwarzania odpowiednich warunków i do pomocy najbardziej potrzebującym". W tym zakresie „Założenia” są zbieżne ze stanowiskiem SGM.

Pozytywnie należy odnieść się do przyjmowanej w „Założeniach” wizji prowadzenia polityki regionalnego rozwoju przy jednoczesnym zachowaniu charakteru Państwa Polskiego.

Ustawy określające ustrój, kompetencje i finanse powiatów winny być uchwalone przez Parlament do końca 1996 roku.

Bardzo istotnym krokiem przebudowy administracji publicznej winna stać się reforma powiatowa - bez odbierania gminom ich dotychczasowych kompetencji. Na wagę tego zagadnienia SGM zwracało uwagę m.in. w

opinii do projektu ustawy o powiecie samorządowym z dn. 30.01.96 - „Wprowadzenie samorządu powiatowego jest ważnym krokiem w kierunku decentralizacji państwa, stanowiąc kontynuację odbudowy samorządu terytorialnego zapoczątkowanej w 1990 roku”.

Realizacja programu decentralizacji państwa musi się odbywać przy konsultacji i aprobacie przez środowiska samorządowe poszczególnych rozwiązań szczegółowych. Poważną rolę odegrać tu mogą stowarzyszenia gmin, a także inne organizacje samorządowe - w szczególności Federacja Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich.

Po zaprezentowaniu konkretnych aktów prawnych i rozwiązań organizacyjnych SGM przedstawi opinię z odniesieniem się do szczególnych kwestii.

AKTUALNOŚCI

Stowarzyszenie Gmin Małopolski i Towarzystwo Krzewienia Przedsiębiorczości organizuje w Krakowie w dniu 31 stycznia 1997 roku Konferencję pt „Strategia dla gminy - wszechstronny rozwój”.

Celem konferencji jest promocja praktycznych działań na rzecz wszechstronnego rozwoju gminy wśród samorządów gmin Małopolski poprzez:

- przedstawienie i uzasadnienie konieczności podjęcia działań na rzecz wszechstronnego rozwoju gminy,
- prezentację osiągnięć gmin przodujących w działaniach na rzecz tego rozwoju,
- wymianę doświadczeń na temat praktycznych sposobów osiągania sukcesów w rozwoju gminy,
- nawiązanie kontaktów pomiędzy gminami oraz organizacjami zajmującymi się problemami związanymi z rozwojem gminy,
- restrukturyzację systemu zbiorowego żywienia w gminnych placówkach oświatowych i społecznych.

Na konferencję chcemy zaprosić przedstawicieli 8-10 gmin z różnych regionów Polski, które mogą się pochwycić ewidentnymi sukcesami w rozwoju gmin. Chcemy poprosić te gminy aby na tej konferencji przedstawiły te sukcesy w krótkich (10-15 minutowych) wystąpieniach. Proponujemy aby łączny czas tych wystąpień zamknął się w przedziale 2-3 godzin. Po tych wystąpieniach proponujemy dyskusję w grupach zainteresowań (czas trwania od 3 do 4 godzin).

Na konferencji chcemy przede wszystkim zaprezentować zrealizowane dzięki inicjatywie samorządu przedsięwzięcia, które przyczyniły się do wzrostu zarobków mieszkańców gminy lub do wzrostu dochodów gminy. Zależy nam szczególnie na pokazaniu przedsięwzięć, które zostały zrealizowane dzięki pozyskaniu przez samorząd funduszy innych niż budżet gminy. Chcemy pokazać, że przedsiębiorczy samorząd może wiele zdziałać dobrego dla swojej gminy bez

oczekiwania tylko na dotacje z budżetu państwa i w obecnych warunkach. Uważamy bowiem, że samorząd powinien przede wszystkim myśleć jak zdobyć fundusze na rozwój gminy, a dopiero potem jak je najbardziej racjonalnie i efektywnie wydać.

Takimi przykładowymi przedsięwzięciami są:

- budowa nowego przedsiębiorstwa (zakładu pracy) przez obcego inwestora na terenie gminy, dającego dodatkowe zatrudnienie dla mieszkańców gminy i dodatkowe dochody gminy,
- rozbudowa istniejącego przedsiębiorstwa, przetwarzającego plody rolne na wysoko przetworzone produkty, w atrakcyjnym opakowaniu, sprzedawane po cenach konkurencyjnych,
- zorganizowanie gminnej hurtowni produktów rolnych, skupującej plody od miejscowych rolników, pakujące te plody w opakowania dostosowane do potrzeb odbiorców i dostarczające je tym odbiorcom swoim transportem,
- zorganizowanie w centrum gminy estetycznego, krytego targowiska umożliwiającego sprzedaż towarów w kulturalnych warunkach,
- zorganizowanie spółdzielni, która wybudowała, uruchomiła i eksploatuje na terenie gminy centralę i sieć telefoniczną, mającą automatyczne połączenie z siecią ogólnopolską i międzynarodową.

W związku z tym zwracamy się z prośbą do tych gmin, które mogą się pochwalić znaczącymi dla rozwoju przedsięwzięciami, zrealizowanymi z inicjatywy samorządu, o dostarczenie nam krótkiego opisu przedsięwzięć do dnia 31 grudnia 1996 roku. Pozwoli to nam się zorientować ile jest takich gmin w Małopolsce i odpowiednio przygotować konferencję.

Wstępne założenia projektu: „MAŁOPOLSKA - REGION FUNKCJONALNY - PILOTAŻOWY MODEL PRZYSZŁE- GO REGIONU”

Jednym z bardzo aktualnych problemów ustrojowych jest wybór modelu przyszłego województwa-regionu. O ile, w wielu kwestiach związanych z tym problemem (np. ilość i wielkość przyszłych jednostek tego szczebla), zarówno w gronie polityków jak i ekspertów, dostrzega się pewne rozbieżności, a nawet różne punkty widzenia, o tyle w jednej kwestii istnieje zbliżone stanowisko. Uważa się bowiem powszechnie, że przyszłe województwo stanowić powinno przede wszystkim tzw. region funkcjonalny, co oznacza, że zasięg funkcji będzie ważnym czynnikiem delimitacyjnym.

Stąd inicjatywa Stowarzyszenia Gmin Małopolski aby podjąć temat w formie grantu celowego, związanego z funkcjonalnym regionem Małopolski, jako pilotażowe rozwiązanie modelowe. Chodzi przede wszystkim o dostosowanie przyszłego regionu do takiego układu społeczno-przestrzennego, który gwarantowałby właściwy, zrównoważony rozwój gospodarczo przestrzenny, infrastrukturalny, a także kulturowy. Decydującymi będą funkcje wyższego rzędu ulokowane głównie w ośrodkach metropolitalnych ale w ich pełnienie włączone powinny być także pozostałe miasta i gminy regionu. Jaki jest zasięg tych funkcji, rola w ich realizacji poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego (z wszystkimi powiatami włącznie) oraz jakie winny być kompetencje wynikające z modelu prawno-ustrojowego a także takie problemy jak: regionotwórcza funkcja miast, uwarunkowania historyczne i społeczne - stanowią podstawowe problemy do przeanalizowania i zdiagnozowania.

Proponujemy rozwiązanie wariantowe, aby uwzględnić możliwe opcje, w celu stworzenia koncepcji, która zawierać będzie ich ocenę.

Wykorzystując dotychczasowe badania teoretyczne a także wykonane już dla Małopolski studia np. w postaci atlasów województw i ich monografii (opracowania Komisji Nauk Geograficznych PAN) można by kontynuować je w formie proponowanego grantu.

Jako koordynatora Stowarzyszenie Gmin Małopolski widzi Uniwersytet Jagielloński, co nie wyklucza oczywiście udziału i innych ośrodków akademickich, instytucji naukowych a także samorządów i urzędów wojewódzkich.

Wstępne rozmowy podjęte zostały z dr hab. K. Trafasem z Instytutu Geografii UJ, który jest jednym z projektodawców nowego podziału kraju oraz redaktorem atlasów regionalnych Polski południowej.

Realizację widzimy w ciągu 1997 roku, tak by zakończenie wyprzedziło decyzje polityczne w tym zakresie. Wstępnie oszacowany koszt wynosi 150 tys. zł.

Koncepcja podjęcia tego tematu spotkała się z pełną aprobatą Stowarzyszenia Gmin Małopolski w czasie

odbytej w dniach 27.09-29.09.96 Konferencji 180 Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów, Przewodniczących Rad Gmin, Marszałków Sejmików Samorządowych Małopolski.

Powołany przez SGM w marcu 1996 roku Komitet Małopolska 2000 - dla opracowania Małopolskiego Programu Rozwoju - z udziałem lokalnych autorytetów i osób cieszących się zaufaniem społecznym zapewni poparcie dla projektu lokalnych władz.

Kraków, październik 1996 rok

Stowarzyszenie Gmin Małopolski i Towarzystwo Polska-Czechy-Słowacja zapraszają do udziału w następu- jących przedsięwzięciach na naj- bliższe miesiące:

1. „Wymiana młodzieży - zima 1996/1997”

Dzięki nawiązaniu współpracy ze szkołami w Czechach i na Słowacji proponujemy Państwu bardzo atrakcyjne formy wypoczynku dla dzieci i młodzieży polegające na wymianie ze szkołami w Czechach i na Słowacji. Ze względu na malownicze położenie wielu górskich miejscowości na Słowacji i w Czechach wymiana taka może być szczególnie interesująca dla szkół, w których aktywne są sekcje sportów zimowych. Atrakcyjność takiej formy wypoczynku wynika także z niskich kosztów.

2. III Ekumeniczny Zlot Młodzieży „U zbiegu wspólnych granic” - czerwiec 1997

W czerwcu 1997 roku po raz trzeci odbędzie się Zlot Młodzieży z krajów Europy przede wszystkim z Polski, Czech i Słowacji. Już dzisiaj zachęcamy do rozpoczęcia przygotowań organizacyjnych tj. do wytypowania osoby/osób odpowiedzialnych za organizację zlotu. Zlot będzie spotkaniem młodych ludzi w pięknych, górskich okolicach Beskidu Śląskiego - u zbiegu granic polskiej, czeskiej i słowackiej. Przyszłoroczny Zlot będzie miał znaczenie ze względu na wizytę w Polsce Ojca Świętego. Warto przypomnieć, że pierwszy Zlot odbył się w związku z pielgrzymką Ojca Świętego do Czech, Polski i Słowacji w 1995 roku. Proponujemy aby każda szkoła, szczególnie posiadająca zespoły artystyczne, muzyczne i sportowe wzięła udział w Zlocie.

Zainteresowanych prosimy o kontakt listowny:

Stowarzyszenie Gmin Małopolski

ul. Grodzka 28

31-004 Kraków

tel/fax 012 21 93 12

**WSPÓŁPRACA I PATRONAT
STOWARZYSZENIE GMIN MAŁOPOLSKI**

**Małopolskie
Targi Gmin**

II Targi Urzędzeń Komunalnych

Każda firma poszukująca klienta w urzędzie gminy,

**WSPÓŁPRACA I PATRONAT
STOWARZYSZENIE GMIN MAŁOPOLSKI**

**Małopolskie
Targi Gmin**

II Targi Urzędzeń Komunalnych

Każda firma poszukująca klienta w urzędzie gminy,

ZAKŁAD PRACY CHRONIONEJ

ABPOL

Andrzej Brzeski

Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe
Podlesie Machowskie 102, 39-221 ŁĘKI GÓRNE
tel./fax (014) 22 43 65, tel. kom. (090) 31 76 04

POLGRYF
INTERNATIONAL
Spółka z o.o.

**Zakład
Pracy Chronionej**

39-200 Dębica, ul. Drogowców 6
fax (014) 70 27 21
tel. (014) 76 33 60
76 33 61
76 31 40

Zakład Poligraficzno-Kartoniarski oferuje:

opakowania kartonowe dla wszystkich branż przemysłu,
druk offsetowy na kartonie i mikrofoli
(format do B1, gramatura do 800 g/m²,
6 kolorów, lakierowanie UV),
inne wysokiej jakości usługi poligraficzne.

Studio Przygotowania Druku proponuje:

kompleksowe usługi w zakresie przygotowania druku -
projektowanie,
skanowanie, naświetlanie, druk próbny.

Hurtownia obuwia poleca:

atrakcyjne wzory obuwia
na każdą porę roku dla całej rodziny,
bezpośredni importer obuwia
z Włoch, Tajwanu, Chin, Brazylii.
Krajowe obuwie produkowane przez
Skórimpex-Robin Skarżysko-Kamienna,
CSZ Nowy Targ
i innych producentów.

zapraszamy

POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ S.A.

PAKIET UBEZPIECZEŃ DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH

UBEZPIECZENIE OD OGNI
I INNYCH ŻYWIŁÓW

UBEZPIECZENIE SZYB
I INNYCH PRZEDMIOTÓW
OD STŁUCZENIA

UBEZPIECZENIE
RYZYKA UTRATY ZYSKU

UBEZPIECZENIE ŁADUNKÓW
W TRANSPORCIE KRAJOWYM
(CARGO)

UBEZPIECZENIE MASZYN,
URZĄDZEŃ I APARATÓW TECH-
NICZNYCH OD AWARII ORAZ
MASZYN ELEKTRYCZNYCH
OD SZKÓD ELEKTRYCZNYCH

UBEZPIECZENIE ŁADUNKÓW
W TRANSPORCIE
MIĘDZYNARODOWYM
(CARGO)

UBEZPIECZENIE RYZYK
BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH

GWARANCJA
UBEZPIECZENIOWA
SPŁATY NALEŻNOŚCI
CELNYCH I PODATKOWYCH

UBEZPIECZENIE OD KRADZIEŻY
Z WŁAMANIEM I RABUNKU

GWARANCJA
UBEZPIECZENIOWA
WYKONANIA ZOBOWIĄZANIA

UBEZPIECZENIE SPRZĘTU
ELEKTRONICZNEGO

UBEZPIECZENIE
KREDYTU KUPIECKIEGO

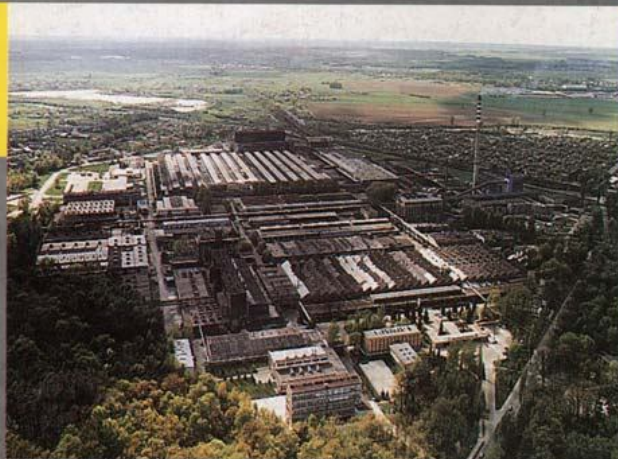
NIE EKSPERYMENTUJ!

Pewny biznes tylko wspólnie z PZU S.A.

My Łączymy Ludzi

TELEKOMUNIKACJA POLSKA S.A.

DĘBICA

TC Dębica S.A. już od ponad pół wieku jest producentem opon i dętek do:

- samochodów osobowych,
- samochodów dostawczych,
- samochodów ciężarowych,
- maszyn i urządzeń rolniczych,
- wózków przemysłowych, motocykli,
- motorowerów i rowerów.

Firma posiada Europejski System Zapewnienia Jakości ISO 9001, który gwarantuje, że oferowany produkt reprezentuje światowy standard. Potwierdza on funkcjonowanie w Spółce, systemu Zapewnienia Jakości, począwszy od projektowania, badań, zakupu, kończąc na produkcji i serwisie. Od grudnia 1995 roku partnerem strategicznym TC Dębica SA jest amerykański koncern The Goodyear Tire & Rubber Company, jeden z największych międzynarodowych potentatów w branży oponiarskiej. Oznacza to uzyskanie przez Dębicę najnowocześniejszej technologii, niepodważalnej jakości oraz obecności w sieci dystrybucji na rynkach całego świata. TC Dębica mając na uwadze dobro klienta stale unowocześnia wzór bieżnika oraz poszerza ofertę o nowe rozmiary opon. Obecna paleta opon do samochodów osobowych obejmuje następujące wzory bieżnika:

Dębica
VIVO, TER-
SUS,
PRESTO+,
FRIGO, a
wśród opon
dostawczych
QUARTET.

Dębica Presto+ zachowuje bardzo dobrą przyczepność i maksymalną sterowność nawet przy dużych prędkościach. Przeznaczona dla kierowców preferujących szybką jazdę. Niski poziom hałasu zapewnia duży komfort jazdy.

Dębica Tersus zachowuje dobrą przyczepność na mokrej nawierzchni, stabilność i kierowność. Niskie opory toczenia sprawiają, że jest ekonomiczna, a specjalnie opracowana mieszanka gumowa zapewnia wysokie parametry.

Dębica Quartet zachowuje dobrą przyczepność, stabilność, a także maksymalną sterowność przy obciążeniu i wysokich prędkościach. Przeznaczona do samochodów dostawczych.

Dębica Frigo zachowuje elastyczność gumy nawet w bardzo niskich temperaturach. Głębokie nacięcia na rzeźbie bieżnika gwarantuje bardzo dobrą przyczepność. Posiada zdolność do samooczyszczania.

Dębica Vivo - zachowuje bardzo dobrą przyczepność oraz sterowność w niesprzyjającej aurze. Jedna z najlepszych opon dostępnych na polskim rynku. Oryginalny wzór bieżnika zapewnia skuteczne odprowadzanie wody poza pole kontaktu z jezdnią, nawet w warunkach silnego deszczu. Polecana w najszerszej palecie asortymentowej.

TC DĘBICA S.A.
ul. 1 MAJA 1
39-200 - DĘBICA

Zespół Opon Osobowych
i Dostawczych
tel. (014) 70 28 31 wew 10-17, 10-4
komertel 039 12 41 66